

— ב ס י ע ת א ד ש מ י א —

Auction House

GENAZYM

Own Your Heritage

Spirituality in Print

נועם
אלימלך
דפוס ראשון

כ"ח חשוון תשפ"ז • SUNDAY, NOV.08.26

WWW.GENAZYM.COM

OWN YOUR HERITAGE

EN

עברית

HEBREW
CATALOG
For the English
section, please see
the other side of
the catalog.

ניתן להגיש כעת הצעות באתר:

www.genazym.com

לבירורים והצעות טלפניות צרו קשר:

הַיְי

+1-845-826-1645

טלפון:

ארה"ב: 845-501-9990
ישראל: 072-257-2211
UK: 0203-150-0418

מזיל:

office@genazym.com

על מוהיר הפטיש יתווסף 24% דמי עמולה

וידוע שלא קבלתי עלי רבנות מעולם

[illegible][illegible]

Saka
R
Radium
No. 235
Recommandir
Ratti S. J.
Priordern
116 Salem St.
3218
Anwered 20186

מכתב בכת"י"ק

החפץ חיים

ראדין תרס"ט

Lot 35

- בסיעתא דשמיא -

מכירה #23

כ"ח חשון תשפ"ז • יום ראשון ה-8 לנובמבר

מכירה חיה בשעה 20:00

1:00 PM EST

ההשתתפות במכירה כרוכה בהרשמה מראש

...

התיאורים בקטלוג זה קוצרו בשל מגבלות מקום, והתמונות המוצגות נועדו להמחשה בלבד.

לתיאורים המלאים, דוחות מצב מפורטים ולצפייה בגלריית תמונות מלאה של כל פריט, הנכם מוזמנים לבקר באתר האינטרנט שלנו:

www.genazym.com

הקטלוג טעון גניזה

באר מים חיים

דפוס ראשון

LOT
52

סט שלם ומהודר

מספריית הרה"ק רבי נחום בערניו מסאדיגורה

המחיר: 1,200,000 ₪

Mega Margins

מפתח כתבי יד ואוטוגרפים

כתבי יד

- תכלאל: תימן תכ"ט [1669] 9
אוצרות חיים: ניקלשבורג תפ"ד [1724] 39
דרשות רבי גרשון קובלנץ ראב"ד מיץ 29
קונטרס אלכימיה ורפואות ר"נ אדלר 28
חיבור קבלי כת"י רבי אליהו רגולר 33
ערוך השלחן העתידי-כתב יד המחבר 34
חידושי רבי לייב חסמון - מחנה יהודה 36
הגדה של פסח מצויירת: גרנבל 1942 45

שושלת

רבי עקיבא איגר-חתם סופר

- רבי עקיבא איגר 18
חתם סופר 19-20
כתב סופר 21-22
מכתב סופר 23
שבת סופר 24
דעת סופר 25
הרבנית שרל סופר 19

גדולי ישראל

- רבי חיים הכהן תלמיד מהר"ו 40
רבי מאיר פוזנר-בית מאיר 18
מחצית השקל 27
מהר"ם בנעט 39
ישועות יעקב 31
רבי ישראל משקלוב 32
מהר"ם שיק 26
רבי גרשון קובלנץ ראב"ד מיץ
רבי בצלאל רנשבורג מפראג 30
רבי שמואל פריינד ראב"ד פראג 30
הרוגוצ'ובר 62

צדיקי החסידות

- הרה"ק רבי זאב וואלף מטשארני-אוסטראה 55
הסבא קדישא מראדז'ימין 57
הרה"ק רבי יהושע מדז'יקוב 61
רבי גרשון מרגליות מסקאליט-צפת 55

שושלת רוז'ין

- הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין 56
הרה"ק רבי נחום ברעני מסאדיגורה 52

שושלת סיגט-סאטמר

- ייטב לב 58
בעל עצי חיים ובניו 59
רבי משה דוד מלאפוש 58
האדמו"ר רבי יואל מסאטמר 60

צדיקי החסידות-דור אחרון

- מכתב האדמו"ר מחב"ד 63
קווטל מהאדמו"ר מסקולען 64
סידור האדמו"ר מטהאש 65

גדולי ליטא

- רבי אליהו רגולר 33
חפץ חיים 35
ערוך השלחן 34
רבי חיים עזר גרודז'ינסקי 37
חזון איש 38
רבי לייב חסמון 36

סגולות ושמירות

- נועם אלימלך 50
חתם סופר - כתב יד קדוש 19-20
כתב יד הסבא קדישא מראדז'ימין 57
קמיע לשמירה ממהרי"א מקומרטא 53

מפתח נושאים

ספרים

- מסכת אבות - רמב"ם: ויניציאה ש"ו [1546] 2
ברכות מהר"ם: ריווא דטרינטו ש"ט [1559] 3
אדם שכלי: טהינגן ש"כ [1560] 42
הנהגת החיים-לאדינו: שאלוניקי שכ"ד [1564] 13
מסכת שבת: קושטא שמ"ד [1584] 1
מנחה בלולה: וירונה ש"ד [1594] 6
לשון הזהב: ויניציאה שנ"ט [1599] 6
ימין ה' רוממה: ויניציאה שס"ה [1605] 7
תנ"ך מיניאטורי: דנבה שער"ז [1617] 10
שלחן טהור: אמשטרדם תמ"ו [1686] 8

מיוחדים

- של"ה - עותק מפואה
אמשטרדם נח"ת [1698] 14
גבולות הארץ עם מפת הגר"א:
שקלוב תקס"ב [1802] 15

ספרי יסוד

(ראה גם ספרי חסידות)

- עקדת יצחק: שאלוניקי רפ"ב [1522] 12

סלאוויטא/זיטאמיר

- סידור קרבן מנחה ותהלים:
סלאוויטא תקצ"ב [1832] 67
הגדה של פסח חסידית:
זיטאמיר תרכ"ה [1865] 68

ירושלים-צפת-טבריה

- תהלים: צפת תקצ"ג [1833] 16
התקנות והסכמות: ירושלים תר"ב [1842] 17
כתב אמרכלות ארץ הקודש:
טבריה תקפ"א [1821] 55

אמריקאנה, אנגלו-יודאיקה

- תנ"ך: פילדלפיה תקע"ד [1814] 11
מזרח-מיקרוגרפיה: לונדון תרכ"ז [1867] 43
מכתב השר מונטיפיורי לרוטשילה: לונדון תר"ז
[1846] 44

- תקוני הזהר מנטובה ש"ח [1558] 41
שור"ת הרלב"ח: ויניציאה שכ"ה [1565] 4
אגודה: קראקא של"א [1571] 4
שור"ת מהרש"ל: לובלין של"ה [1575] 5
אלשיך- שושנת העמקים: ויניציאה ש"א [1591] 6
מגילת אסתר: ויניציאה שנ"ב [1592] 6

ספרי חסידות

- תולדות יעקב יוסף: קורין תק"מ [1780] 46
צפת פענה: קורין תקמ"ב [1782] 47
נועם אלימלך
דפוס ראשון: לבוב תקמ"ח [1788] 50
כתר שם טוב: זולקווא תקנ"ד [1794] 48
דרכי צדק: לבוב תקנ"ו [1796] 51
לקוטי מוהר"ן: ברסלב תקפ"א [1821] 49
באר מים חיים: מאהלוב תקע"ח-פ"ה 52
מאור ושמש: ברסלוי תר"ב [1842] 54
נצר חסד-אדם ישה: לבוב תרט"ז [1856] 53
סידור תפלת נהורא
נוסח ספרד חסידי: [לאשצוב] תקפ"ב [1822] 66

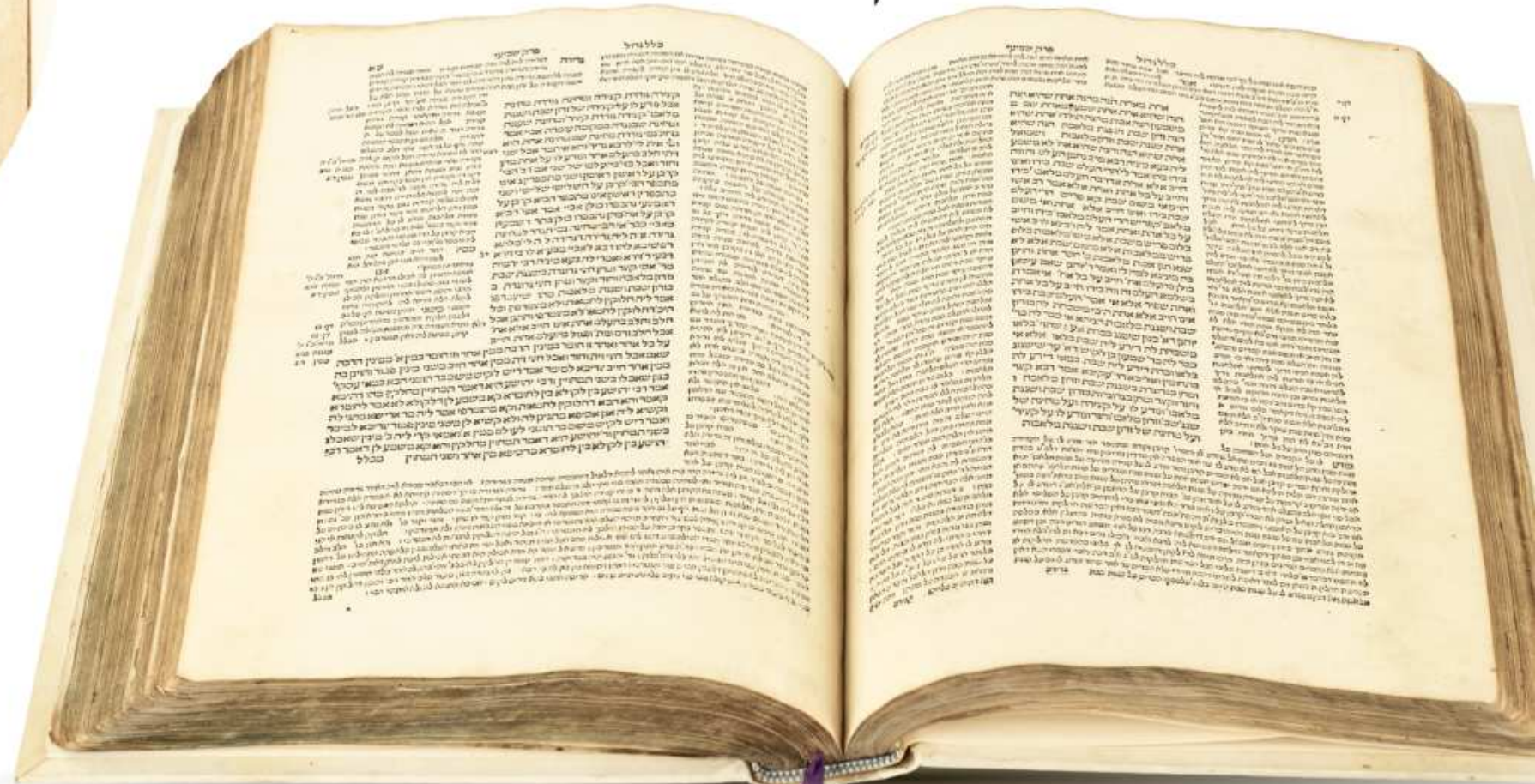
מאורי ישראל
לוטים 27-40

שושלת רבי עקיבא
איגור - חתם סופר
לוטים 18-26

ספרי יסוד יקרי המציאות
לוטים 1-17

מהדורת התלמוד הגדירה דפוס קושטא

מסכת שבת. קושטא שמ"ד

להרמב"ם, מוגה ומדויק על פי הגהות מהרש"ל ובסופו בעל דקדוקי סופרים לא ראה מסכת זו והוא מציין הלאומית בירושלים אין עותק שלם ממסכת שבת.

קושטא [שמ"ד, 1584] בערך דפוס האחים יעבץ. מספור דפים: קפח: יב דף גדול: 34.5 ס"מ

רכיכת קלף מאוחרת מרשימה, ביבליוגרפיה: מאמר על הדפסת התלמוד עמ' ע-עג, יערי קושטא מס' 207 ובמבוא עמ' 29-26

יפה
ושלם!

סדר מועד
מסכת שבת

אמר הכהנים

להשיל להאיוב למינינים סמתי קצת הגהות ר"ל כמקומם בחור
הגהות הגהות לעין סהרה סס סכום וסגות גמור וטס כל זה לא
דמיני סיסמון על דעתי לכן חזיתי ובחכמי אחסם כהן הגמרא
עניתי הקהות הגהות עיון והקדוקים והפסוליס סלון באופן
סל דכרין כלס נקבין יחדיו ויה דעיוניס ידון ונקמתן
ויסריס יעלון וקאדיס ברנה יגלן:

עם פירוש דש' ותוספות ופסקי תוספות ודבנו אשר ופירוש דבשניות לדרבנאם
עכורה במקום בתלמוד וטורה טקס כדני דתלמוד בדרבנאם וטורה טקס
טורה וטבאטו כדניס נקרא עין כשפט גב טוהק על דראשנים שגפס
עד עתה דרשיס כדניס וברשיל מוגהס מפי סופרים ובפי ספרים בדיוקרב
טרכבטלס אור ישראל וקדושו טהרר שלטה לודייאל אשר קבץ והקדיל
קדלות כדניס ודרכי גבול בתלמודים דרבה

קדית מלך כדניס סלחאנוס התלך סולמן הנהיג יום הנושא חלכותו חלץ

הגהות
מהרש"ל

הדפסת ש"ס קושטא

מהדורה זו היא המהדורה הראשונה של
הש"ס שנדפסה על פי הגהות חכמת שלמה
למהרש"ל ובעקבותיו הלכו אח"כ מדפיסים
רבים.

בשער הספר נכתב 'תוסף על הראשונים
שנדפסו עד עתה חדושים בתוספות וברש"י
ז"ל מוגהים מפי סופרים וספרים בדיוק רב
מהחכם השלם אור ישראל וקדושו מהר"ר
שלמה לוריא ז"ל...'

המהרש"ל רשם את הגהותיו בשולי גמרות
בומברג דפוס ויניציאה (בדרך כלל השני) לצד
התיקונים נרשם כאן בגליון מקורם: רש"ל.
בנוסף לזה הדפיס בשלמות את הגהות
מהרש"ל בשלמות בסוף הספר (יב דף).

הגהות מהרש"ל שנדפסו בספרו 'חכמת
שלמה' (קראקא שמ"ב) הן מספרי היסוד
להגהת נוסח התלמוד.

על הגהותיו כתב החתם סופר: 'הגאון הזה
טרח ויגע ותיקן רוב הטעויות ברוב הש"ס
ועשאו כקופה שיש לו אזנים וסילת הש"ס
מאבני מכשול' (הסכמת ספר צהר לבנין).

מחמת השימוש והן מחמת 'מקרי השריפות
ולכן החליטו לצאת לפעולה כבירה זאת
ולהדפיס את התלמוד כולו מחדש.

כדי לעמוד בהוצאות העצומות של הדפסת
הש"ס, וכן כדי להקל על הקונים בקנייתו,
מכרו המדפיסים את המסכתות קונטרסים,
קונטרסים, לפי התקדמות ההדפסה, הקונה
התחייב מראש לרכוש את כל הספר ובכל
שבת קיבל קונטרס ובסוף כך אותם יחד
(ראה הקדמתם בראש מסכת ברכות).

בהקדמתם הם מבטיחים להדפיס את
הגמרות 'בתכלית היופי על נייר לבן ומשובח
באותיות שחורות בנייר מלובן ומצוחצח' על
ידי אמנים בקיאים במלאכת ההדפסה (ראה
כל זה בהקדמתם הנפלאה למסכת ברכות).

והם אכן עמדו בדיבורם, המסכתות שיצאו
מתחת ידם נדפסו על נייר לבן עבה ומשובח
באותיות שחורות ובהדפסה נאה ומסודרת.

כאמור הם לא זכו להדפיס את הש"ס
בשלמותו, אך הדפסתו הפיחה רוח חיים
חדשה בלימוד התלמוד.

שנים שאחר שריפת התלמוד באיטליה,
הוחל להרגיש מחסור חמור בספרי
תלמוד, כשבע שנים לאחר השריפה
בשנת שכ"א, הודיע המדפיס שלמה יעבץ
(נכד החסיד רבי יוסף יעבץ) שישוב בקושטא
המוסלמית ולא חלה עליו רגזיה האפיפיורית
נגד הדפסת התלמוד, שבכוונתו להדפיס
מחדש את התלמוד, ובלשונו 'קנא קנאתי לה'
אלהי ישראל, כי נשרפו התלמודים, אמרתי עת
לעשות לה' ... אתחיל להדפיס את התלמוד...'
(ראה הקדמתם לשו"ת מהריב"ל ח"א).

אך מחמת מחסור באמצעים לא הצליח
להגשים את חלומו, רק בשנת שמ"ד בערך.

האחים שלמה ויוסף יעבץ ראו בהדפסת
הש"ס את גולת הכותרת של עבודתם
כמדפיסים 'למען הקים את סוכת התורה
הנופלת ולמהדר ליה לתלמודא על דגלו'
כי ידיו פרש צר על כל מחמדיה, שלח באש
מקדשיה, אמרת אלוה שרופה באש' [כלומר
שריפת התלמוד באיטליה].

הם מספרים שספרי התלמוד בתורכיה
הולכים ומתבלים ומתמעטים מיום ליום, הן

דפוס ראשון ויחיד! ברכות מהר"ם למהר"ם מרוטנבורג ריווא דטרינטו שי"ט

בו יודע איפה יברך גבר איש ירא ה
על כל מיני מאכלו ומשקו
ויצא ידי שמים
בחקו

ספר יסודי על הלכות ברכות

רבינו המהר"ם מרוטנבורג

רבינו המהר"ם מרוטנבורג (נפטר: ה' אלפים כ"ג / 1293) מגדולי חכמי אשכנז, נולד בגרמניה שם קיבל תורה מפי בעל 'אור זרוע' ולאחר מכן נדד ללמוד בישיבות בעלי התוספות בצרפת. נחשב בדורו כסמכות ההלכתית המוסמכת ביותר באשכנז ובחיבוריו, ביאוריו ותשובותיו, הטביע חותמו לדורות.

העמיד תלמידים רבים עליהם נמנים: הרא"ש, המרדכי, בעל הגהות מימוניות, בעל שערי דורא, בעל תשב"ץ קטן ועוד רבים.

ברכות מהר"ם

בו יודע איפה יברך גבר איש ירא ה
על כל מיני מאכלו ומשקו
ויצא ידי שמים
בחקו

נדפס תחת ממשלת הארץ השני
קריסטופיל מאדדוצי יר"ה

בסליו שנת שי"ט פ"ה
ריווא דטרינטו

פרקי אבות עם פירוש הרמב"ם ויניציאה 1546

הקדמה לפרקי אבות שימונה פרקים להרמב"ם

הרמב"ם הציב בראש חיבורו הקדמה נפלאה על יסודות הדת והאמונה, שהיא אחת היצירות החשובות ביותר במחשבת ישראל.

על מעלתה עמד רבי אברהם הלוי הורוויץ אבי השל"ה ולכן לימדה לתלמידיו ואף כתב עליה פירוש יסודי בשם 'חסד אברהם' (לובלין של"ז) ובהקדמתו כתב שיש בה 'מעלות טובות ומדות טובות, אמרות טהורות נכללים בה, לא יערכם תרשים ושורם'. בהקדמה חשובה זו מבאר הרמב"ם, את מטרת האדם עלי אדמות ומדרגות תיקון נפשו ומידותיו.

הוא פורש את משנתו הבהירה בתורת הנפש ובעיקר בשני נושאים יסודיים: תיקון המידות והנבואה שהיא הדרגה הגבוהה ביותר אליה מסוגל האדם האנושי להגיע.

כאן הוא קובע את יסודו הידוע שדרך האמצע ('שביל הזהב') היא הדרך הנכונה בעבודת המידות ולא הקיצוניות.

וכן קבע יסודות איתנים בענין הבחירה החופשית ויסודות הנבואה.

על פירוש הרמב"ם לפרקי אבות כתב רבינו הרשב"ץ בהקדמת ספרו 'מגן אבות': 'פירוש רבינו משה ז"ל אשר לא נמצא כמוהו מקרב הדברים אל המושכל'.

פרקי אבות עם פירוש הרב הגדול המובהק
רבינו משה בר מיימון ז"ל

נדפס ונחקק בניציאה העיר הגדולה המהוללה אשר תחת ממשלת חשורה
י"ח תגל ותגשא מלכותה אמן בשנת ש"ו לפ"ק

בבית בן חשק בית הארץ וזרקה וזכורו וזכורו

Opening Bid
\$8,000
Estimate
\$12,000-\$18,000

03

Opening Bid
\$15,000
Estimate
\$20,000-\$25,000

02

שני ספרי יסוד מהמאה ה-16

שו"ת מהרלב"ח - קונטרס הסמיכה.
ויניציאה שכ"ה
ספר אגודה. קראקא של"א

2 ספרים
ברזכים
יחד!

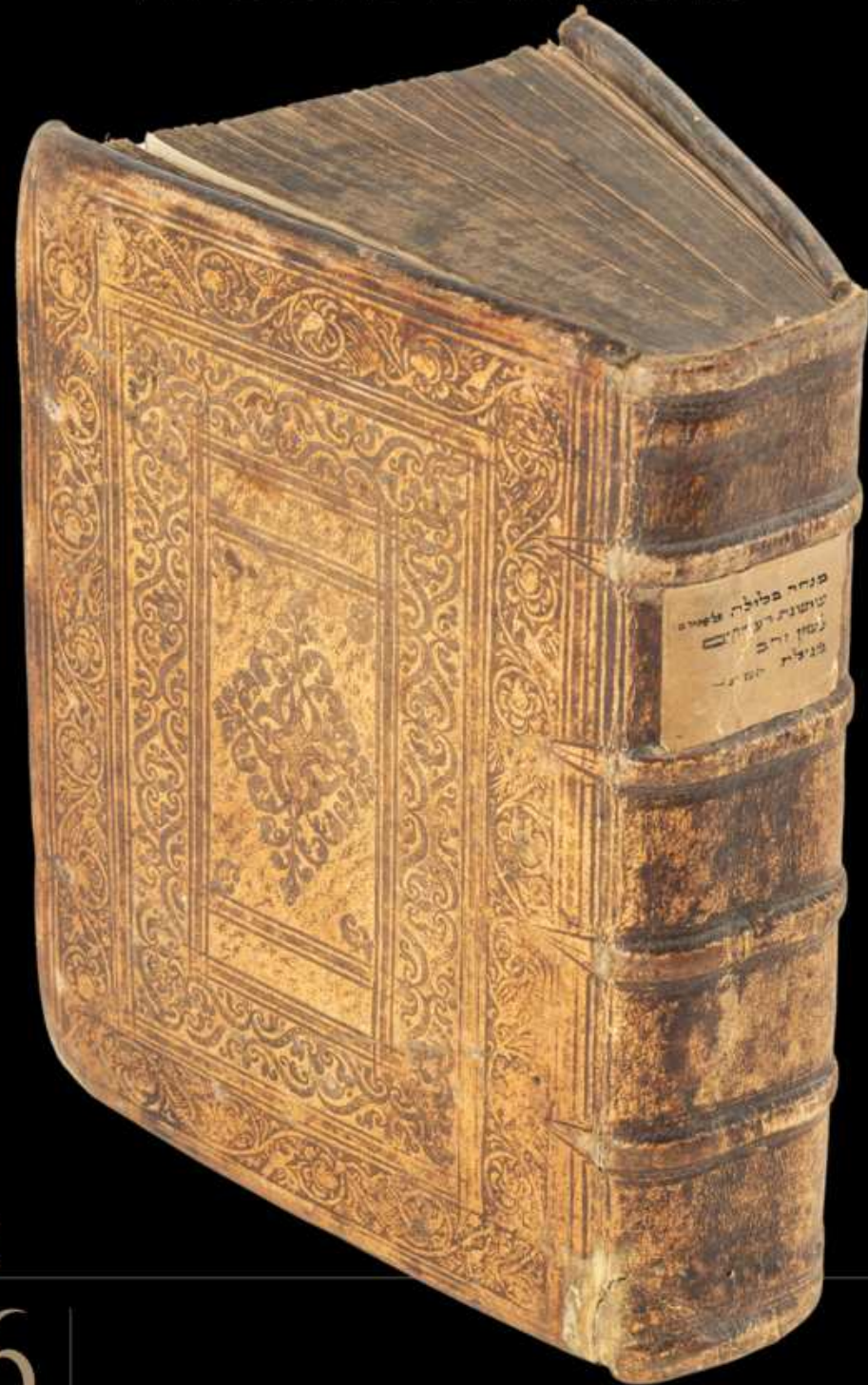
ב ספר האגודה - פסקי הלכות העולים מתוך סוגיית הש"ס, ערוך ומסודר כסדר הש"ס מאת רבי אלכסנדר זוסלין הכהן - מרביתו הראשונים.
ספר האגודה הוא מיסודות ספרי ההלכה, כבר מהר"ל ובעל תרומת הדשן הביאו מדבריו וכן הובאו דבריו להלכה בבית יוסף ובשולחן ערוך וכתב עליו מהר"ל שהיה בעל הוראות וידע קבלות ומנהגים מסיני ומי יבא אחרי המלך (שו"ת מהר"ל סי' צ"ח). ומהר"י מינץ כתב (בסוף ספרו) ששמע שהמהר"ל ברוב פסקיו הולך אחרי ספר אגודה.
נדפס והוגה על ידי הגאון רבי יוסף כ"ץ מקראקא בעל שו"ת שארית יוסף וגיסו של הרמ"א.
קראקא של"א [1571] דפוס ראשון, ספירת דפים: ד, רנ דף.
סטפנסקי, ספרי יסוד מס' 245.

שני הספרים כאמור, כרוכים יחד בכריכת עץ מחופה עור מהמאה השש עשרה, עם אבזמים לסגירה.

שני ספרי יסוד מהמאה השש עשרה שו"ת מהרלב"ח (ויניציאה שכ"ה) ספר אגודה (קראקא של"א) - עותקים שלמים ויפים מאוד, כרוכים יחד בכריכה מהודרת מהמאה השש עשרה.
א שו"ת מהרלב"ח - שאלות ותשובות מאת הרב הגדול רבי לוי בן חביב, בן הרב הגדול רבי יעקב בן חביב בעל עין יעקב.
ספר שו"ת חשוב ויסודי ביותר, שלם עם כל דפי השער, המפתחות ולוח הטעויות 2 דפי לוח הטעויות חסרים בעותקים רבים, ונמצאים כאן, ראה: ריבקינד, ספר היובל לכב' אלכסנדר מארכס עמ' ת"ט
ויניציאה שכ"ה [1565] דפוס ראשון.
ספירת דפים: [6], רט, [1], ריז-שכח דף גודל: 29.5 ס"מ.
הספר כולל שני חיבורים שניתן לראות בהם חיבורים עצמאיים
א. ביאורו החשוב על הלכות קידוש החודש להרמב"ם הכולל איורים ותרשימים נדפס כאן לראשונה, ומאוחר יותר צורף גם למהדורות הרמב"ם
ב. 'קונטרס הסמיכה', הוא הוויכוח הגדול שעבר בין המחבר ומהר"י בירב בענין חידוש הסמיכה, ראה בהרחבה באתר גנזים
סטפנסקי, ספרי יסוד מס' 292

זאמערל – באנד

עותק מקורי של ארבעה ספרים
מהמאה ה-16 כרוכים יחד

שו"ת מהרש"ל

ספר יסוד
נדיר!

דפוס
ראשון

לזבלין
ש"ה

עותק נדיר יש טפסים (כנראה רוב הידועים, אף שלא נותרו עותקים רבים) בהם לא נדפס שמו המפורש של המוסר, עליו שופך חמתו המהרש"ל ובמקומו נדפס השם 'גניבא' בעותק שלפניו נשאר שמו של המוסר, כולל גם את סימן י"ב העוסק ביחוס משפחת המהר"ל מפרגא אשר הושמטה מרב העותקים ונמצאת כאן לפניו. (ראה ריבקינד, דקדוקי ספרים, קרית ספר ד' עמ' 279-278, מאיר רפלד, המהרש"ל וספרו ים של שלמה עמ' 250-249)
לובלין של"ה [1575] **דפוס ראשון**.
מספור דפים: ד, [158] דף גודל: 19 ס"מ מצב טוב, כריכה חדשה. סטפנסקי, ספרי יסוד מס' 287.

שאלות תשובות מאת רבינו הגדול רבי שלמה לוריא - המהרש"ל - עותק שלם ולא מצונזר.
שו"ת מהרש"ל הוא החיבור הראשון שראה אור עולם מחיבורי המהרש"ל ונדפס סמוך לאחר פטירתו.
מהדורה ראשונה זו כוללת את כל הדפים הנדירים יקרת המציאות.
כבר בשנת שנו"ט הספר נדפס במהדורה שנייה ובשנת תקכ"ז כותב בעל זכרון יוסף בהסכמתו לשו"ת מהרש"ל דפוס פיורדא: **הראשונים אדור והלכו להם וממש לא נשתיירו אפי' הבלאות והלומדים יחפשו אחריהם.**

מיניאטורה
נדירה!
רק 9.8 ס"מ

שלחן טהור אמשטרדם תמ"ו

דפוס ראשון ונדיר של שולחן
ערוך מקוצר!

כה'רר דוד פארו דנר
נושן קצור שלחן ערוך
במה'רר יוסף קארו על

שכתב בהסכמתו רבה של הקהלה האשכנזית רבי משה יהודה ב"ר קלונימוס הכהן: "... לתועלת גדול. לסדרו בכרך קטן למען יוכל להיות בחיק כל אדם. ולקיים בו בשבתך בביתך ובכלתך בדרך".
בראש הספר הסכמת רבני אמשטרדם: רבי יצחק אבוהב, רבי יעקב ששפורטש ורבי שלמה די אולוירא שאף הגיה את הספר והוסיף בו כמה הלכות (אחר ההדפסה ביקש רבי יצחק אבוהב מרבי שלמה לחבר חלק שני לספר על ענייני אבן העזר וחשן משפט, הוא אכן עשה זאת, אך הספר נותר בכתב יד).

אמשטרדם תמ"ו [1686] דפוס ראשון.
מיספור דפים: [14], צו דף. גודל: 9.8 ס"מ.

מיניאטורה נדירה. פסקי דינים והלכות בענייני אורח חיים הנצרכים לאדם יום יום בקיצור נמרץ הובא לדפוס על ידי רבי דוד פארו שליוח ציבור מלונדון.

הספר יועד לבעלי בתים כלשון רבי יצחק אבוהב, מבני קהילת האנוסים באמשטרדם אשר ידיעתם בתורה הייתה דלה. אך ברבות הימים הפך לקיצור שולחן ערוך עממי וזכה לפופולריות ותפוצה רחבה וחזר ונדפס כמה וכמה פעמים. (ועם התאמה לבני קהילות אשכנז על פי פסקי הרמ"א).

המהדורה הראשונה שלפנינו נדירה.

הספר נדפס במכוון במהדורת כ"ס, 'בכרך קטן למען ישאוהו בחיקם, כדי שהקונים יוכלו ללמוד בו בכל עת, גם בעת נסיעתם בדרכים, כפי

פולמוס הקפות הלולב

ימין ה' רוממה להרמ"ע מפאנו
ויניציאה שס"ה

הלכתי גדול בין רבני איטליה.
בשנת שס"ה התפרסם פסק בענין מאת רבי שמואל אלגזי בסוף ספרו תולדות אדם (ויניציאה שס"ה) ועליו הסכים הרמ"ע מפאנו, כנגד פסק זה יצא בתוקף גדול הגאון רבי יוסף סאמיגיה ועל דבריו משיב כאן הרמ"ע מפאנו בקונטרס 'ימין ה' רוממה: [ויניציאה שס"ה, 1605] מהדורה יחידה.

מיספור דפים: [4] דף גודל: 19 ס"מ, כריכת עור חדשה נאה.

קונטרס פולמוסי נדיר ביותר. פסק דין להלכה ולמעשה בענין סדר כיווני מענוע הלולב, מאת המקובל האלקי רבינו מנחם עזריה מפאנו. הקונטרס נכתב כתשובה לקונטרס 'ימין ה' רוממה: מאת הגאון רבי יוסף סאמיגיה.
כדרכן של קונטרסי פולמוס קטנים אלו, הם הפכו ברבות הימים ליקרי המציאות.
נושא זה שעיקרו בירור כוונת הגמרא 'כל פינות שאתה פונה יהיו דרך ימין' הנוגע לעוד כמה מצוות (כמו הדלקת נרות חנוכה, הקפת המזבח ועוד) הפך לויכוח

נדפס פה ויניציאה במכות הנעלה הר' שלמה חר דוד יצו
במכות זואן די גארה, ובכיתו:

כתב יד תב"ס 'סידור גדול' למהר"י ונה

תב"ס
תב"ס

סידור מקיף ביותר הכולל את כל מעגל השנה היהודי: תפילות ימות החול ושבתות, חגים, מועדים ותעניות עם פירוש רחב על דרך הפרד"ס, הלכות ומנהגים מאת רבי יצחק ונה - מגדולי חכמי תימן במאה ה"ז-ז", נכתב בתימן בשנת תכ"ט [1669]. **הסידור בשלמותו לא נדפס עד היום!!**

בשער הסידור נרשם בין היתר: "... **סידור הגדול עם פירושו וחידושו** / ולקוטי טעמים מדברי רבותינו זכרונם לברכה אשר נקרא פעמון זהב ורמון על שולי המעיל סביב ועם תקוני שבת מלכתא אשר נוהגים בה בני ארץ ישראל זכותם יגן עלינו".

רבי יצחק ונה - היה החלוץ הראשון למפרשי התכלאל, וכנראה גם הראשון בעולם שפירש את פיוטי ספרד מיסודם של רבי שלמה אבן גבירול, רבי אברהם אבן עזרא ודומיהם שהכלילם בסידורו.

אולם בעיקר היה פורץ דרך בעריכת סידור התפילה התימני, הוא הוסיף תפילות מסידורי הספרדים ועשה מזיגה מסוימת בין נוסח ספרד לנוסח תימן. הוא היה הראשון למשל, שהחזיר את 'קבלת שבת' ולכה דודי בקהילות תימן. הסידור זכה לתפוצה עצומה והיה נפוץ מאוד בתימן וגדול חכמי תימן רבי יחיא צאלח - המהר"ץ בתכלאל עץ חיים, עשה בפירושיו שימוש נרחב.

תימן תכ"ט [1669] שנת כתיבת כתב היד, על פי לוח התקופות שבדף [174.א] המתחיל בשנת תכ"ט [1669]

אותיות מרובעות גדולות, עם ניקוד עליון, הכותרות באותיות גדולות ובולטות יותר.

מניין הדפים: [185] דף פורמט גדול: 18x29 ס"מ. כריכה חדשה פשוטה תיאור נרחב של תוכן הסידור ונוסח השער ראה באתר 'גנזים'.

חמשה
חומשי
תורה
נרפס שנת ש"ח
על ידי כאפא
אילון פה
גנווא

תנ"ך שלם ז'נבה שע"ז

מהדורת כיס!

מהדורת כיס (11 ס"מ) - סט נאה בכריכות קלף עתיקות

תנ"ך שלם וקדום בן למעלה מ-400 שנה! - סט מושלם במצב נהדר.

תורה נביאים וכתובים, עם ניקוד וטעמים. מהדורה מיניאטורית. גנווא [זנבה] שע"ז-שע"ח [1618-1617].

סט שלם ונהדר ארבעה כרכים, 18 שערים, כריכות קלף שמור בקופסה נאה חדשה.

תורה, בראשית: [128], שמות: [108], ויקרא: [74], במדבר: [107], דברים: [95] דף

נביאים ראשונים, יהושע-שופטים: [130], שמואל: [154], מלכים: [143] דף

נביאים אחרונים, ישעיה: [108], ירמיה: [138], יחזקאל: [119], תרי עשה: [94] דף

כתובים, תהלים: [135] דף (כולל מפתח המזמורים), משלי: [47], שיר השירים, רות, איכה, קהלת, מגילת אסתר: [64], איוב: [54], דניאל ועזרא (נחמיה): [100], דברי הימים: [159] דף

כרוב הספרים דף חלק בין ספר לספר (ובחלקם מס' דפים חלקים).

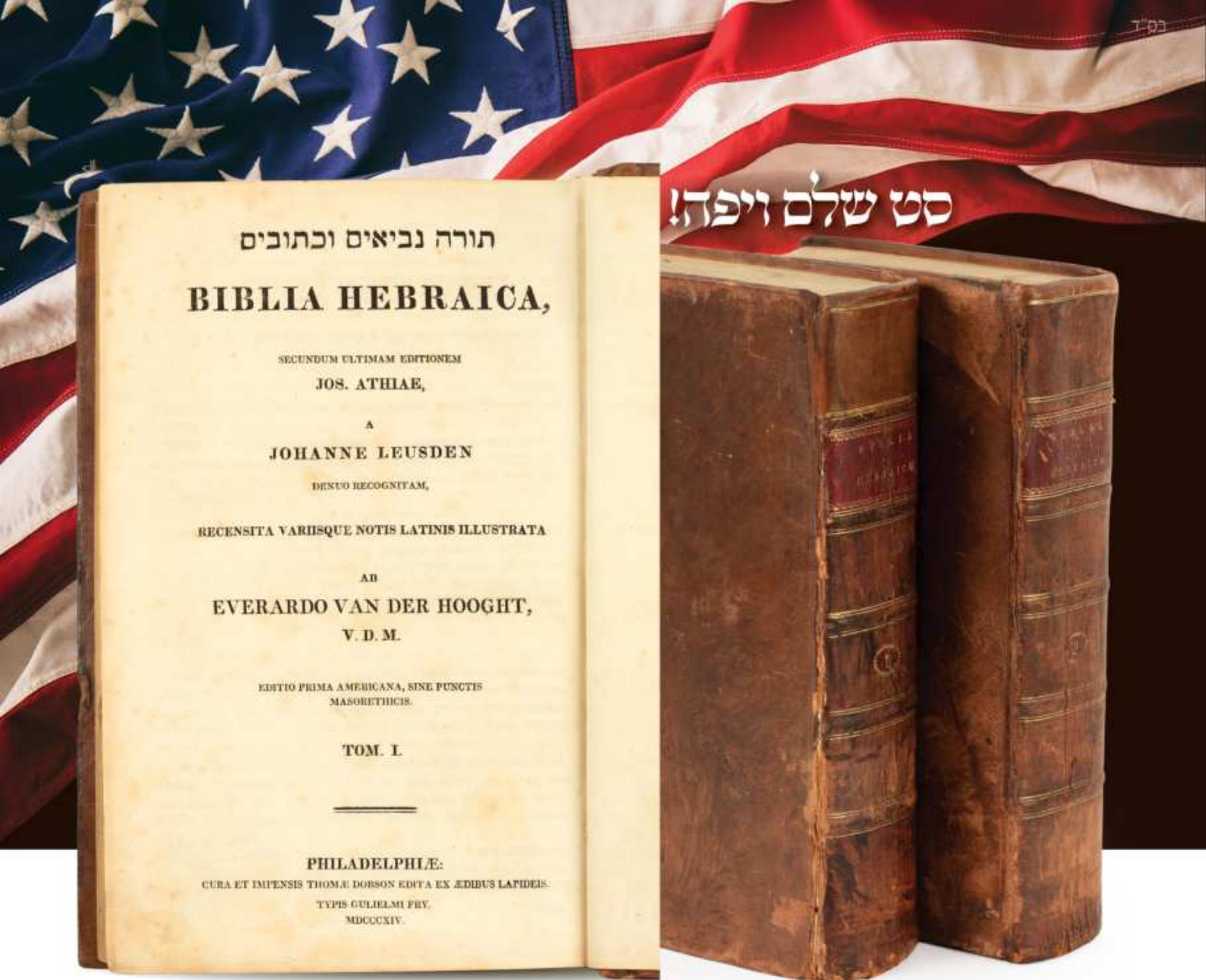
זנבה שע"ז-שע"ח [1618-1617] גודל: 11 ס"מ בקירוב, לכל ספר שער מיוחד בשערי כל הספרים התאריך: שע"ז, בשער הכללי לחומש: שע"ח וכן בקולופון בסוף דברי הימים: 'ותשלם המלאכה מלאכת הקדש בשנת שע"ח בחדש אב...' עם רב עיין ותיקון.

10

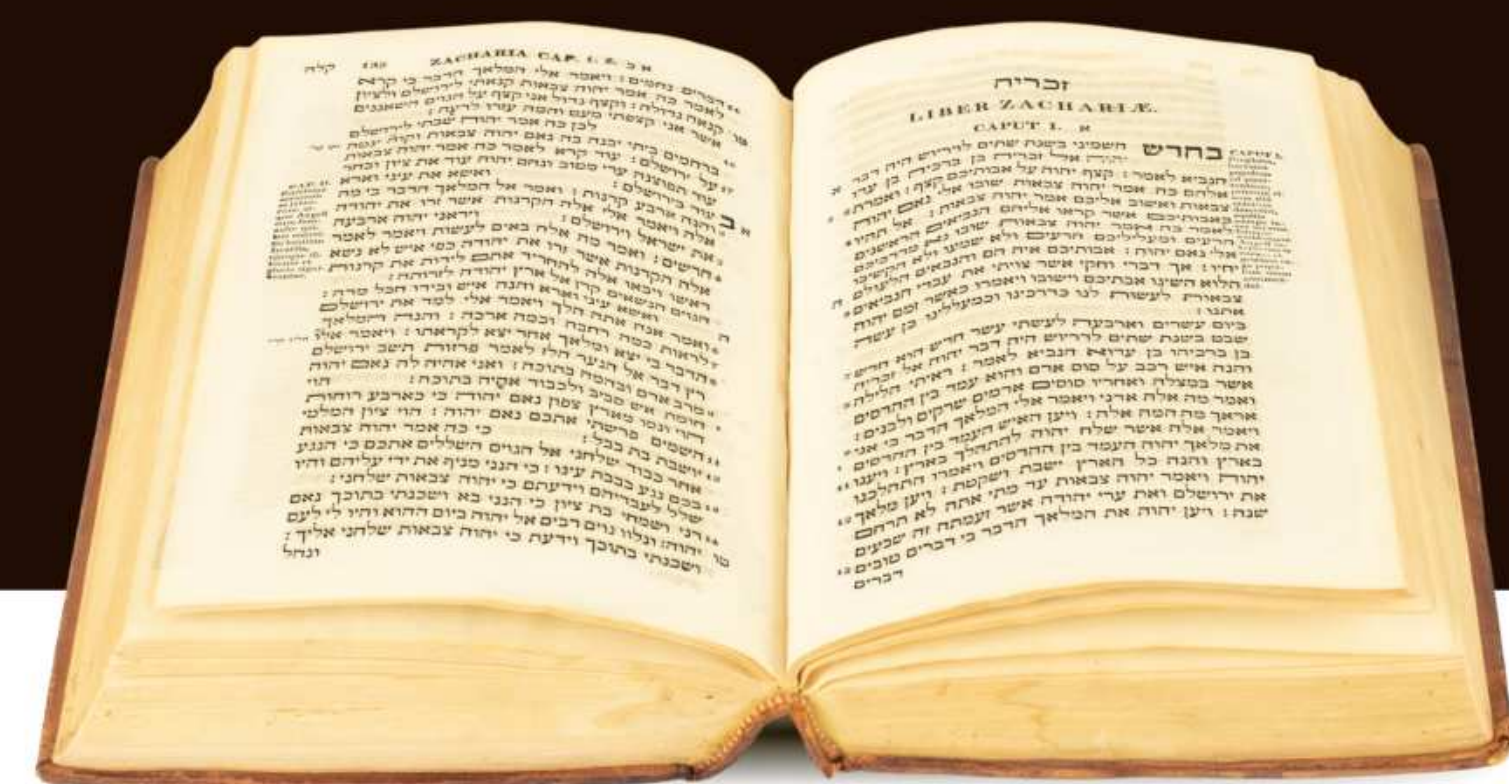
Opening Bid
\$12,000
Estimate
\$15,000-\$20,000

09

Opening Bid
\$5,000
Estimate
\$8,000-\$12,000

תורה נביאים וכתובים BIBLIA HEBRAICA

סט שלם ויפה!

הטוב של האומץ" ובשנת 1813 מכר את הצידו שלו, וזכויות המהדורה לתומאס דובסון, שפירסם אותו בשנה שלאחר מכן.
הורוויץ עצמו החל ללמוד רפואה באוניברסיטת פנסילבניה, שם קיבל תואר דוקטור (M.D.) ב-1815.
ראה: See M. Vaxer, The First Hebrew Bible Printed in America, in: Journal of Jewish Bibliography, Vol. II (1940) pp. 20-26
פילדלפיה, תקע"ה, 1814.
דפוס: William Fry מוציא לאור: Thomas Dobson
שני חלקים: כרך א': [7], 296 דף. כרך ב': [2], 312 דף
גודל: 21.5 ס"מ מצב טוב מאוד.
כריכת עור מקורית עם שדרה מזהבת, שני הכרכים שמורים בתוך קופסת חצי עור מודרנית, דמוי כריכה.
ביבליוגרפיה: וינוגרד, פילדלפיה 6; זינגרמן 236; רוזנברג 171; גולדמן, 3.

סט שלם במצב נפלא של התנ"ך העברי הראשון שנדפס באמריקה.
בשלמות ומצב כזה - נדיר באופן יוצא מן הכלל.
תורה נביאים וכתובים, עברית ללא ניקוד, עם הערות הסבר בשוליים בלטינית מאת איזוארדו ואן דר הוכט (Everardo van der Hooght) שנדפסו בתנ"ך אמסטרדם תס"ה וכן הקדמה ממנו.
התנ"ך העברי הראשון שהודפס באמריקה.
היוזם של ההדפסה היה יונתן הורוויץ, יהודי ממוצא פולני. הוא חי בגרמניה, הולנד ואנגליה במשך שלושים שנה, והתיישב בפילדלפיה בשנת 1812. הורוויץ שאף להפיץ ולפרסם את התנ"ך העברי השלם הראשון באמריקה.
הוא אף פירסם על כך פרוספקט מיוחד בשנת 1812 (ראה גולדמן מס' 2) אך באותה עת חברות הוצאה לאור בניו יורק הכריזו על תוכניות דומות בחסות מוסדות תיאולוגים. לכן החליט ש"הזהירות היא החלק

התנ"ך העברי הראשון שנדפס באמריקה פילדלפיה תקע"ד

PHILADELPHIÆ

דפוס ראשון. נדיר במיוחד!

דפוס ראשון, עותק שלם ונדיר באופן מיוחד.

הובא לדפוס על ידי מייסד בית הדפוס בשאלוניקי
רבי יהודה גדליה.

דרושים נפלאים על כל חמשה חומשי תורה מאת רבי יצחק עראמה ובו ביאורים על מדרשי חז"ל, מצוות התורה ומועדיה על סדר התורה.

ספר עקדת יצחק או כמו שנקרא בלשון המחברים 'על העקדה' התקבל מיום הופעתו בחיבה ובהערצה ושימש אבן יסוד לכל הדורשים והפרשנים וכלשון החיד"א וכל ספרי הדורשים בדרות שלפנינו שותי מימי הגאונים, באו שעריו בתודה.

וכך כותב בעל חות 'איר בתשובותו הידועה בענין סדר הלימוד הנכון (ס' כקד) "והנה בדורות הראשונים לפי מה ששמעתי היו לומדים בכתותם ספר העקידה... מפני שהיה כל מגמתן להשלמת נפשם שהוא האמונה בשרשי הדת."

והגדיל בעל 'כתב סופר' לספר שבכחו בהסכמות לעקידת יצחק מהדורות פרשבורג תר"ט: מודעת זאת בכל הארץ, גלוי ומפורסם לעיני כל ישראל, אשר פעל ועשה איש חי רב פעלים מקבצאיל, חד מן קמאי, הגאון המפורסם החוקר האלוקי

מו"ה יצחק עראמא זצ"ל... הורה דרכי התורה והאמונה... הפליא לעשות בחכמה ובדעת... חקירות עמוקות רמות ונשגבות... יסודותם בהרי קדש... מתקו לחיך וערבים על אזן שמעת...

רבינו יצחק עראמה (ק"פ-רנ"ד) בעל העקדה 'אב בתורה, אב בחכמה ולא הניח כמותו בכל עמו' (נוסח מצבתו) נולד בספרד, כהן כרב וראש ישיבה בסאמורה שבצפון ספרד ובסלעת איוב.

בשנת הגירוש גלה עם אחיו היהודים לאיטליה והתיישב בנאפולי שם נפטר בשנת רנ"ד.

בימיו התפשטה מאוד חכמת הפילוסופיה ורבינו ראה לנכון לדרוש בפני הציבור בעניני עיקרי האמונה על פי התורה הכתובה והמסורה, הוא שפך אש וגפרית על חכמת הפילוסופיה (ראה דוגמא מובהקת כבר בשער הראשון) וברוחו הגדולה ידע מה לקרב ומה לרחק בחכמה זו, דבריו עשו רושם רב והשפיעו רבות. דרשות אלו היו הבסיס לספר עקידת יצחק.

שאלוניקי רפ"ב [1522]. דפוס ראשון

ספר עב כרס המחזיק למעלה מ-500 דפים. מספור דפים: בראשית-שמות [290] דף ויקרא [94] דף במדבר [72] דף דברים [102] דף בדף האחרון רשימה של כל הקונטרסים.

גודל: 28.5 ס"מ.

נדפס ללא שער, אך עם קולופון מפורט.

סטפנסקי, ספרי יסוד מס' 11

השער הנז

במדרש אדם
כי יקריב מכם קרבן לה'
דבי תרכיב במסד עזרא
דכפר חטיא למלך סקית

[illegible][illegible][illegible]

259

ונשבעתו אצל ככלל היתה פס' טו' תולדות לא נשבע כי
 למען בדיקו הנהגה הטמאית אשר זכרתי לא לחבוש בדפוס
 עתה כדי שלא להכנין פחד אצל אלה תורה אתה החביבה
 ונשבעתו יחד ספר זהה מה שפרעה מהם למען פחדן
 הנה כתבתי שהספר הזה יתבאר ויבא לדעת כל אחד כח
 חובב השתאף ולפי זה לא נמצא בתורה בעין הקדומה
 והוא יאמר על המחבר מה המין למען עבודה כלל רק אמר
 מהם ואמר לא מדעם עבוד אלה כי אלהים כי בדיקו פשוט
 לאמר דברו כי דרך הנהגה לעשות קריב דרך עבודה
 כמו שאמר נבחר לעבודה אלהים ואחרים ואלו יעברו אלהים
 אחרים ולמה חזקו הכתוב הסמוך לך פן נשכח מהיהם
 אחרים והמחבר משיך וכן תדרוש למה יהיה לאמר איכה יעברו
 הנהגה האלה את אלהיהם ואמרו כן גם אני לא תעשה כן לה'
 אלהים כי כל תעבידת ה' אשר שאלו למה יהיה וכו' אמר
 כי הקדומה המבין בתורה האלהית אינם דרך עבודה
 כמו שפשוט הנהגה לא יהיה והדאיה מהם שורבים את
 המהות ואז כותבים למעשה כסדרים מהם נעבדים ככה
 וכתבתי הנהגה מהם אמנם העבודה האלהית אינה דרך
 השמירה לעשות את אשר יצוה אצלם כי להוכיח ולא לרעו
 כי כזה לא תמות התורה והחכמה מהם עבודה את ה' אלהים
 שירא אותם עבוד וכו' ועבדתם את ה' אלהים כי בכל
 מה שפיה העבודה כלל ונקו המעשים הוא נעלה מהם פלג
 הוא לעבוד לא לעבד וכמו שאמר נלכת בכל דרכי
 ולהנהיג אותם ועבוד את ה' אלהים בכל לבבך ובכל נפשך
 לעמוד את מות ה' ואלו חוקיו אשר אלהים מקד היום ליום
 לך ועל הענין הזה יאמר חזק מאמר מה העבודה האלהית
 לבסוף אל הכן הרעוע הנהגה כי לעדו כן יאמר שוקדן
 הנהגה את עבודת עבודה כי יפיק המקריב זה סבוך אינו
 בעבודת מחיר וזהו זה הרעוע ה' מובאר בהיבט
 אמנם הענין השני ואם יאמר דרוק בראשון יאמר שהכל
 הוא נשבע מעשיך ואמר אחר משה כופר על זה הנהגה
 אם לא כשיעור לפי מעשה אשר יאמר אלהים אמנם האל
 יעלה אין ערוך אלה למוסרם מהדברים הנה הוא מנצל
 לבסוף שאלו כח אשר יאמר לה' והוא מה שאמרנו עליו
 הנהגה אל כח שאמר אלהים לא טובה השמועה אשר חשבי
 שיש מעבדים ע' ה' אם יאמר אלהים ופלוני אלהים ואם
 לה' יאמר אלהים מי יתפלל לו יר' כמי השמועה אשר מעבדים
 מהם עם ה' כשיהיה לא טובה הנהגה ולא ידעתי על מי כתבתי
 בזה שאלו לה' אלהים מהם אלהים אלהים עד האלהים
 יבא דבר משה וזהו שיתעלעלונם כפי ענין המהות
 והמחבר וכן ככלל ודחל' אמנם בזה יאמר אלהים
 לה' מי הוא זה ואיך יאמר יוכל להשבע בזה כפי משה
 שהיה לו לומר על מה שחשבו אלהים ועל זה הדרך אמר הבחיל
 הירבה אל אלהים וכו' האתן כבודי כפי וכו'
 והנה מזה אין טעם הנהגה אל הקדומה
 השלישי יהיה מנוגה מהם מהנהגה אלהים חזקת
 והם נאמרים הנהגה כפינה ויעברו שמה ובמה חזקת

נדיר ביותר! חיבור מקורי בלאדינו

'ריגימיינטו דילה וידה' הנהגת החיים לרבי משה אלמושינו שאלוניקי שכ"ד

ליברו אינטיטולאדו ריגימיינטו דילה וידה ספר מוסר והדרכה לימי חיים האדם - מאת החכם הגדול רבי משה אלמושינו מראשוני החיבורים המקוריים המודפסים בלאדינו.

למיטב ידיעתנו חיבור זה הוא היצירה המקורית הראשונה בלאדינו שהובאה לדפוס, החיבורים שנדפסו עד אז הם תרגומים לתפילות ולחומשים, או עיבודים לספרים אחרים, תרגומי מילים לנ"ך וכדומה, אך ספר זה הוא היצירה המקורית העצמאית הראשונה שנדפסה בלאדינו.

כפי שהעיר בן מנחם ברשימתו הביבליוגרפית על כתיבי רבי משה אלמושינו הספר הוא 'יקר המציאות' (סיני, יט עמי רעה).

החיבור שנדפס בחיי רבי משה כולל בירור שאלות יסוד באמונה, חופש הבחירה וההשגחה, מעלת המדות הטובות, תוכחות מוסר, הנהגות אכילה, שתיה ושינה, תופעות טבע, וחלומות.

הספר נכתב לבקשת אחיינו בן אחרותו אשר ביקש שיכתוב עבורו ספר להנחותו בדרך הישר, חלק מבקשתו הייתה שיכתוב עבורו את הספר בלאדינו (ראה הקדמה ולהלן).

מאמר החלומות

כמו כן הספר כולל מאמר (דף קלטא ואילך) אשר המחבר רואה בו ספר בפני עצמו (ראה שער) העוסק בנושא מרתק ביותר - ענין החלומות, מה הגורמים להם, ופתרונם.

מאמר זה נכתב בעקבות שבתו בקושטא בבית השר הגדול דון יוסף נשיא, מדמויות ההוד של יהדות ספרד שר החוץ של הסולטאן הטורקי ובעל השפעה עצומה בכל הקיסרות הטורקית שהייתה אז המעצמה

הגדולה באירופה.

בעת הביקור הנ"ל ביקש דון יוסף נשיא ממנו שיכתוב עבורו ספר על ענין החלומות, אף ספר זה נכתב בלאדינו.

החכם הגדול רבי משה אלמושינו (רע"ח-ש"מ) מגדולי הדרשנים, הוגי הדעות והמחברים, במאה השש עשרה, נולד בשאלוניקי למשפחה ספרדית מיוחסת מספרד, זקניו נהרגו על קידוש ה' בספרד, רבי משה למד אצל רבי יוסף קארו בעל השולחן

של רבי יוסף קארו בעל השולחן ערוך, שימש כרב בשלונקי ופעל רבות למענם אצל הסולטן והשיג עבור יהודי שלונקי כתב חירות ששם סוף וקץ לכל צרות קהילת שלונקי. רבי משה היה מחבר פורה ומרמם נדפסו פרקי משה, ידי משה, מאמץ כח ועוד. נפטר בשלונקי בשנת ש"מ.

גוף הספר בלאדינו באותיות עבריות, חציו הראשון של השער ההקדמה והמפתחות גם בשלון הקודש, בסוף כעין מלון למלים הקשות בספר, ראשי הפרקים (כתורות צד') בצידי הדפים

בלשון הקודש.

שאלוניקי שכ"ד [1564].

מספור דפים: קסד, [4] דף גודל: 20 ס"מ

ביבליוגרפיה: כרן, אוצר הספרים בלאדינו, 979 גנזי ישראל 1497 ריבקינד, דקדוקי ספרים, קרית ספר ט' עמ' 492, בן מנחם, סיני יט, מאיר צבי בניה, משה אלמושינו איש שלונקי, יצירתו והגותו (תל אביב תשנ"ז) על חיבור זה בעיקר ראה בפרק השישי.

בסוף הספר מילון למילים הקשות בלאדינו

אות	האלף	א"י א"ק	א"י א"ק	א"י א"ק	א"י א"ק
א	א	א	א	א	א
ב	ב	ב	ב	ב	ב
ג	ג	ג	ג	ג	ג
ד	ד	ד	ד	ד	ד
ה	ה	ה	ה	ה	ה
ו	ו	ו	ו	ו	ו
ז	ז	ז	ז	ז	ז
ח	ח	ח	ח	ח	ח
ט	ט	ט	ט	ט	ט
י	י	י	י	י	י
כ	כ	כ	כ	כ	כ
ל	ל	ל	ל	ל	ל
מ	מ	מ	מ	מ	מ
נ	נ	נ	נ	נ	נ
ס	ס	ס	ס	ס	ס
ע	ע	ע	ע	ע	ע
פ	פ	פ	פ	פ	פ
צ	צ	צ	צ	צ	צ
ק	ק	ק	ק	ק	ק
ר	ר	ר	ר	ר	ר
ש	ש	ש	ש	ש	ש
ת	ת	ת	ת	ת	ת

הלאדינו

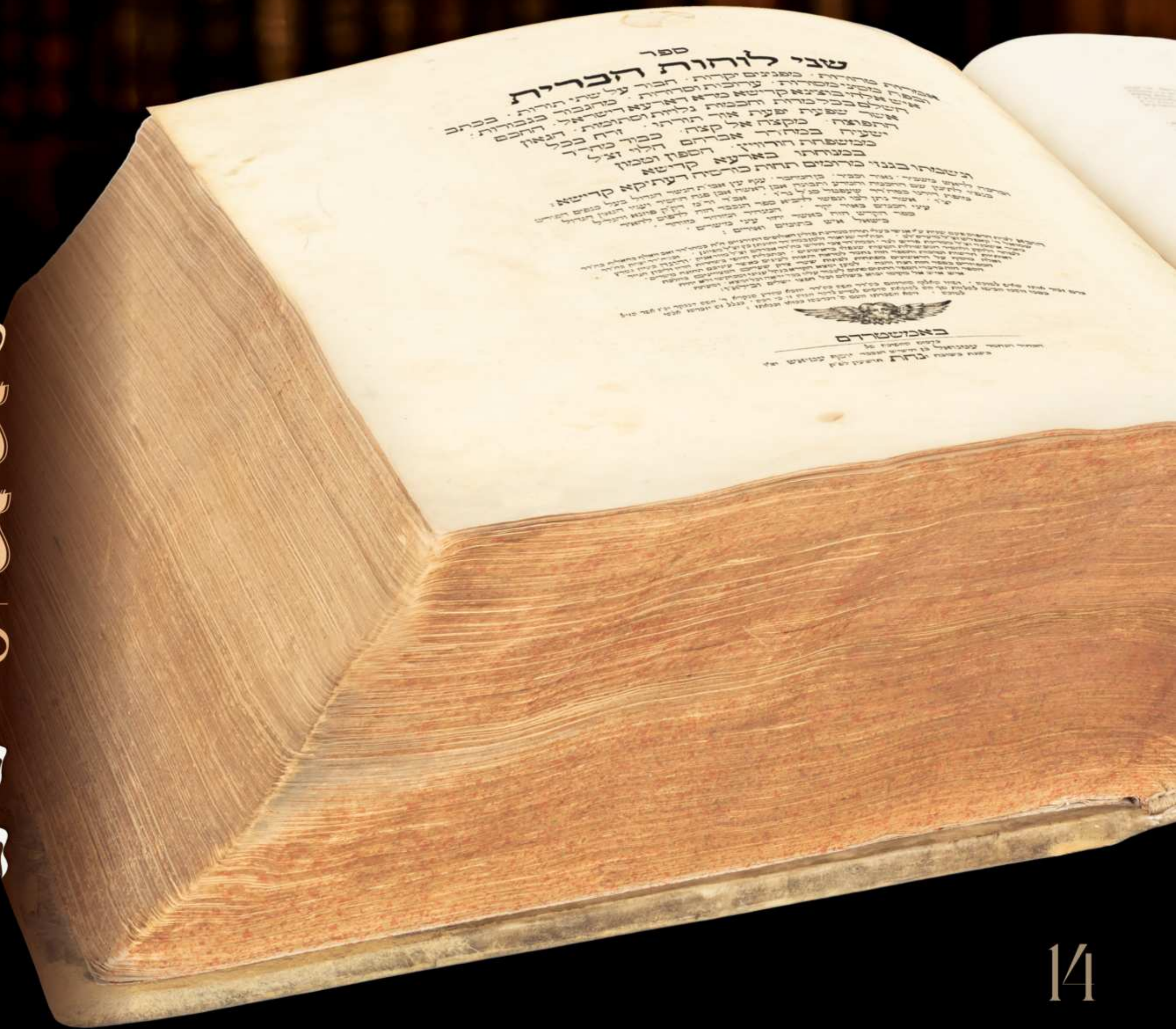
שפת הלאדינו היא שפה יהודית שהתפתחה בקרב יהודי ספרד ונפוצה בעולם לאחר גירוש ספרד בשנת רנ"ב. היא מבוססת בעיקרה על הספרדית הקסטיליאנית של המאה ה-15.

לאחר הגירוש, השפה נדדה עם היהודים לאימפריה העות'מאנית ולארצות הבלקן. השפה שמרה ושימרה את זהותם היהודי של יהודי ספרד וספרות לאדינו הייתה מאוד פופולרית ביניהם.

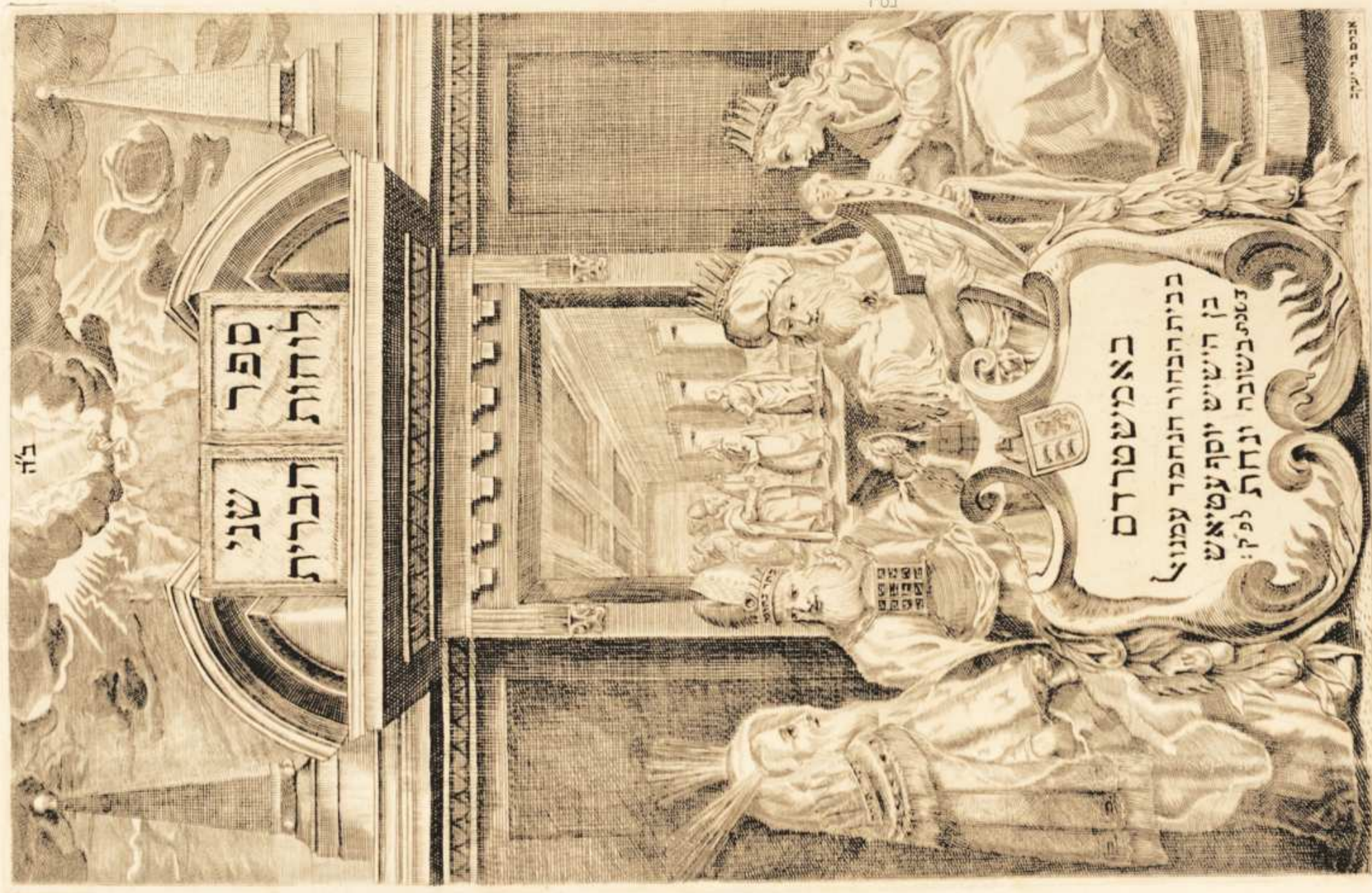
ספר השקדוש

מהדורת נח"ת

עזתק מפואר
ומרדיב!

ס"מ 41 תהבה

בשנה שגשג של"ה הקדוש להאיר את העולם באור ה' דתורה ויראת שמים בעבודה שכלל".

מח"ר ישעיה סג"ל הורוויץ - הגאון החסיד בעל של"ה [ש"ח-ש"צ בערך] בכל הארץ יא' קו תהילתו וקדושתו וקדושתו משפחתו הרמה והנישאה, הפלא ופלא מיוחדת ומקודשת ובעיר הקודש ירושלים חיבר שער השמים בכוונות התפילה וספר שני לוחות הברית חיבור נורא וגדול כלל בספר"ס וחיזושי דינים וכללים ומוסר וכל סדר קדושה (שם הגדולים להחיד"א).

ספר השל"ה התקבל בכל תפוצות ישראל כספר יסוד לתורת המוסר והיראה, עבודת הבורא, ותיקון המדות, עד שהגאון רבי יהונתן אייבשיץ כתב בספר יעדות דבש (ח"ב דרוש יב): מי שבשם ישראל יכונה החיוב עליו לקרות בכל יום ערב ובוקר איזה דפים מספרי מוסר ומקדושה לה' ספר של"ה...

בסוף הספר הקדמות וזו העמודים מאת בנו רבי שעפסיל הלוי הורוויץ אב"ד פרנקפורט וזו העמודים הוא חיבור חשוב ויסודי בפני עצמו המוסיף על שלשה עמודים שהועלם עומד עליהם אך לכבוד אביו קראו בשם 'הקדמה' והדפיסו בסוף הספר.

אמשטרדם שנת בשושה ונחת: תשעון - תל"ח [1698] דפוס עמנואל עטיאש.

ספירת דפים: [4], תכב: מז, [12] דף 41 ס"מ. בראש הספר שני שערים ובסופו שער נוסף לזיו העמודים.

מרות טהרות מפנינים יקרות, בפרד"ס התורה מאיש אלו בוציא קדישא מרא דארעא דישאל החכם השלם בכל מדות וחכמות גלויות וסתומות רבינו ישעיה הלוי הורוויץ.

עותק ענק, משוכם ומפואר כולו אומר כבוד, חמדה גוזה שאין דומה לה.

עותק גדול במיוחד: 41 ס"מ, (רוח כלל העותקים שבדקנו הם בני 20-34 ס"מ) עם שוליים מפוארים ורחבים (רוחב השוליים התחתונים: 9.5 ס"מ והיציגונים: 8.5 ס"מ).

של"ה מהדורות נח"ת הוא ללא ספק מפארי היצירה של דפוס אמשטרדם - אך עותק זה, הוא יחיד ומיוחד במינו - והוא כליל התפארת והשלמות.

של"ה נח"ת דפוס כידוע בהדיוק רב בראשו שער מצויר, עשוי כולו בפיתוח נחושת מעשה ידי הצייר האמן אברהם הגר צייר הגדול אמשטרדם הידועה. עותק זה דפוס על נייר לבן עבה, וכאמור עם שוליים נהדרים.

המהדורה הראשונה נדפסה באמשטרדם שנת ת"ח, אך מהדורת נח"ת התחבבה מאוד בכל תפוצות ישראל.

בחסידות קישרו את הופעתו בדפוס בשנת נח"ת לשנת הולדת אור שבעת הימים הבעל שם טוב, וכך כותב האדמו"ר הרי"צ באגרותיו (אגרת ב' תתנ"ג): שנת נח"ת בהידור וסימנא מילתא כי התגלות הספר הקדוש גם "נחת" רוח למעלה, ובשנה ההיא נולד הבעש"ט נ"ע, ומרגלא בפומי קדישא של מורנו הבעש"ט שהוא נולד

נדיר שבנדירים!

טופס יקר המציאות ביותר מפת הגר"א על גבולות הארץ וביהמ"ק

צורת הארץ להגרי"א - טופס יקר המציאות עם מפת גבולות הארץ ובית המקדש
ביאור על גבולות ארץ ישראל ותבנית בית המקדש השלישי
מרבית הגאון רבי אליהו מוולנא - הגר"א
כולל הלוח המקופל שצורף לספר הכולל:
בצד אחד 'צורת הארץ לגבולותיה מהגאון רבינו אליהו זצוק"ל מוולנא'
ובצד השני 'צורת הבית דיחזקאל מהגאון רבינו אליהו זצוק"ל מוולנא'
מפה זו היא יקרת המציאות וחסרה ברובם המכריע של העותקים
את המפה מזכירים בני הגר"א בהקדמתם: והנה עתה נקטה נפשנו
בקצרה להדפיס פירוש על הגבולים בספר יהושע ועל בנין הבית בספר
מלכים ויחזקאל וצויריהן !!

כולל ביאורים על פסוקים מספר יהושע, מלכים ויחזקאל (עם הפנים)
הנוגעים לגבולות הארץ ובנין הבית - זהו הספר הראשון שנדפס
מהגר"א על הנ"ך.
הובא לדפוס על ידי בניו ר' יהודה לייב ורבי אברהם ותלמידיו רבי מנחם
מנדל משקלוב. בראש הספר הקדמתם בהם דברי שבח נפלאים על
הגר"א.
על המפה כתבו גדולי המתעסקים בתורת הגר"א בדור האחרון:
'חסרה ברוב העותקים' - ר"ד קמניצקי ז"ל, תורת הגר"א עמ' שמ"א.
'דף זה נדיר מאוד וחסר ברוב העותקים' - וינוגרד, אוצר ספרי הגר"א
מס' 22.
שקלוב תקס"ב [1802] דפוס ראשון. ספירת דפים: מב, לט-מ [4] דף.
גודל: 20.7 ס"מ. נדפס כולו על נייר כחול עבה.

תהילים צפורה

אשר יחזיקו בחיקו ובתרמילו השי"ת יצילם מכל צער ונזק ובהלה

מקור היסטורי קדום ומקורי לאורח חיי ומנהגי הספרדים בירושלים, התקנות והסכמות ומנהגים הנוהגים בעיר הקדש ירושלים, שהונחו על ידי רבנים גאוני עולם, בעריכת הראשון לציון רבי חיים אברהם גאגין (הרב אג"ן).

ספר זה הוא מבכורי הדפוס העברי בירושלים ומקור היסטורי ראשון במעלה לאורח חיי היהודים בירושלים.

בשני העמודים האחרונים מכתבי רבני ירושלים בענין הקמת הדפוס ואזהרה לכל ישיגו את גבולו של המדפיס ר' ישראל ב"ק.

כולל תקנות והסכמות שנעשו על ידי גדולי חכמי הספרדים בירושלים בעניני שררה ורבנות, ירושה, נחלות, חזקות ועצבונות, מסים וארנונה,

ספר התהלים הראשון שנדפס בארץ ישראל והספר הראשון מדפוס ארץ-ישראל, אשר נדפס בו אמרות טהורות מקדושי עליון ההולכים לאורו של מרן הבעש"ט!

רבי עקיבא איגר	18
חתם סופר	19
חתם סופר	20
כתב סופר	21
כתב סופר	22
רבי שמעון סופר	23
שבת סופר	24
דעת סופר	25

שושלת חתם-סופר

לוחים 18-26

מכתב בכתב יד גאון ישראל רבי עקיבא איגר אל הגאון בעל בית מאיר

רבי עקיבא איגר (שהיה צעיר מבעל בית מאיר בלמעלה מעשרים שנה) ורבות נשאו ונתנו זה עם זה. וכפי שכתב בסוף המכתב שלפנינו: **יזכני ה' לחזק כוחי בכדי לישא וליתן עם מעכ"ת נ"י כדרכינו.**

רבי עקיבא איגר העריצו וכיבדו וכותב אליו 'כבוד הרב הגאון הגדול האמיתי, נזר הקודש, רבא דעמיה מדברנא דאומתיה בוצינא דנהורא' (שו"ת רע"א מכתב יד סי' פ"ה) ובמכתב זה מתארו: שר וגדול בישראל.

רבן ומאורן של כל
בית ישראל מרנא
ורבנא רבי עקיבא
איגר (תקכ"ב-
תקצ"ח) גדול רבותינו
האחרונים, הטביע את
חותמו בהיכל התורה
לדורות עולם, חיבה
יתירה נודעת לכל

דיבור ודיבור שיצא מפרי עטו, כל קושיה חידוש ומהלך בסוגיא הפכו במרוצת השנים לנכסי צאן ברזל של עולם התורה.

בפרידלאנד שימש רבי עקיבא איגר ברבנות בין השנים תקנ"א-תקע"ה, אז עבר לכהן פאר ברבנות פוזנא.

הגאון רבי מאיר פוזנא (תפ"ה בערך-תקס"ז) גדול המורים (שו"ת חת"ס א"ה סי' ל"ג). גישר בין שני דורות האחרונים, הוא פנה בשאלות אל הגודע ביהודה גדולי הדור הבא פנו אליו בשאלות, כמו הגאון רבי עקיבא איגר, בעל חמדת שלמה ובעל חיי אדם.

[פרידלאנד תק"ס 1800]. דף כפול 18*21 ס"מ. 2 עמ' כתובים 40 שורות בכתב יד קדשו ובגליון החלק 10 חצאי שורות בכתב יד הבית מאיר, כתמים וסימני קיפול ושאריות חותם שעות.

נדפס בספר מאורן של ישראל (מהדורת תשע"א) ח"ב עמ' שצא-שצב.

מכתב ארוך - 2 עמ' בעצם כתב יד קדשו של גאון הגאונים, רבינו עקיבא איגר אב"ד פוזנא, אל הגאון רבי מאיר פוזנר בעל ספר בית מאיר ובשוליו הערה בכתב יד קדשו של הבית מאיר.

תוכן: תשובה הלכתית חשובה בענין מקוה.

הרקע: ידידו של רבי עקיבא איגר, ר' מרדכי מזלאטווע הגיע לפרידלאנד וסיפר לו שבעברו דרך עיר היילסבורג, ראה מקוה

שיש בה בעיה הלכתית חמורה ואף תיאר לו את הפתרון ההלכתי שמוצא השוחט! כדי להכשיר את המקוה, על כך כותב רבי עקיבא איגר: **עמדתי מרעיד, איך מילא לכב השוחט להורות בזה!**

ולאחר דיון הלכתי "בלי עיון וחיפוש... כי אנכי מעוטף ביסורין בעו"ה ה' ירחם וחזקני".

הוא כותב:

"לזה אמרתי להביא הדבר לפני כבודו הגדולה, אשר מוטות כנפיו פרושות עלי ארץ ומלואה ולקולו יחרדו ולכתוב חיש מחר להעיר הנ"ל להשוות ולגזור עליו לכתוב למעלת כבוד תורתו נ"י פרטי הדברים וכבודו נ"י יחרץ משפטו על העבר ועל תיקון המקוה להבא".

המכתב משקף נאמנה את עובדת רבי עקיבא איגר רבן של ישראל ואיך עמד נרעש ונפחד לקיום הדת בעיר שלא בגליל ורבנותו. וכל זה עוד טרם מלאו לו ארבעים שנה.

על גבי הדף החלק, רשם הגאון בית מאיר בכתב יד קדשו הערה בדברי רבי עקיבא איגר (ועליה מוסכת תשובת רע"א, בשו"ת רע"א חלק הפסקים יור"ד סי' ל"ט).

רבי עקיבא איגר והבית מאיר

קשרי ידידות עזים היו בין הבית מאיר

רבי עקיבא איגר לוט 18 | ר' חתם סופר לוט 19-20 | ר' חתם סופר לוט 21-22 | ר' שמעון סופר לוט 23 | ר' שבט סופר לוט 24 | ר' דעת סופר לוט 25

18 Opening Bid \$40,000 Estimate \$60,000-\$80,000

אגרת קודש בכתב יד בעל
הזחתם סופר
 אל חותנו
רבי עקיבא איגר

האגרת הזאת נכתבה על ידי בעל הזחתם סופר
 ונשלחה לרבי עקיבא איגר. המכתב
 נכתב בשנת ה'תק"ל (1799) ונמצא
 בכתב ידו של רבי עקיבא איגר. המכתב
 נכתב בשפה חסידית וכולל
 מכתב פתיחה, גוף המכתב ופסקה
 סגירה. המכתב נכתב על פני
 חמשת עמודים. המכתב נכתב
 בכתב יד של בעל הזחתם סופר.
 המכתב נכתב בשפה חסידית וכולל
 מכתב פתיחה, גוף המכתב ופסקה
 סגירה. המכתב נכתב על פני
 חמשת עמודים. המכתב נכתב
 בכתב יד של בעל הזחתם סופר.

הרבנית הצדקנית מרת שרל סופר

החוליה המקשרת בין פוזנא לפרשבורג, שדיבקה את רוחם ונפשם של ענקי רוח אלו הייתה הרבנית שרל.

מיון ליבע פאטער לעבן

בשולי מכתב החתם סופר, מכתב פרטי חם ולבבי ביידיש-דייטש בכתב ידה של הרבנית הצדקנית מרת שרל סופר, אשת חבר למרון החתם סופר, אל אביה הגדול רבי עקיבא איגר - 'מיון ליבע פאטער לעבן' ובחתימת ידה 'טרייא טאכטער שרל בת הרב הגאון מו"ה עקיבא נ"י'.

במכתב היא מבשרת משלומה הטוב, ומקווה שגם היא תשמע בשורות טובות מאביה, מוסרת דרישת שלום מהנכדים לזקנם, וכן דורשת בשלום אמה החורגת ושאר בני המשפחה.

הרבנית שרל סופר

הרבנית הצדקנית הדגולה מרת שרל סופר, מחברתו הטהורה של מרון החתם סופר אמה של מלכות, אם הבנים לכל זרע קודש, מרנא ורבנא החתם סופר זצ"ל - דורי דורות של גדולי תורה ויראה.

עליה העיד בעלה הגדול מרון החתם סופר 'רובי תורת זכותה גרמה לי' (כך שמע רבי שלמה אלכסנדר סופר מאביו בעל מכתב סופר, הקדמת ח"י חולין).

ובהספדה קונן עליה את כל 'אשת חיל' ובין דבריו אמר 'היגיה על בעלה להעמיד תלמידים הרבה ולהנהיג קהילות קדושות בישראל... אשת חיל עטרת בעלה הרבה השגיחה על כשרות וישרות... כידוע שלא לבשה מלבושים ותכשיטים ונתנה לעניים' (דרשות חת"ס שפג), ושוב הזכירה בהספד על אביה ואמר 'הזכרים אתם צדקת אמכם בתו ז"ל, אין להעריך אין לשער ואין לספר' (שם תכגב).

אביה העריצה והפליג בשבחה וכתב אודותיה 'משכלת מאוד' 'מפוארת במדותיה' ובנה בעל 'מכתב סופר' כתב עליה: 'אין לשער ואין להעריך חכמתה וצדקתה ואהבת התורה שהיתה בליבה' (הקדמה לשרת כתב סופר).

בשנת תקע"ג נישאה באייזנשטאט בזיו"ש למרון החתם סופר וממנה נולדו כל יוצאי חלציו.

לרוב טרדותיו של החתם סופר בניהול הישיבה, והנהגת הדור, הוא הפקיד בידיה את חינוך הילדים ובהספדו הפליג בשבח מסירותה לחינוכם וגידולם.

כל ימייה שמרה על קשרי מכתבים עם אביה הגדול רבי עקיבא איגר ובמכתבי תורה ששלח רבי עקיבא איגר לחתם סופר, הוא תמיד דורש שלומה וטובתה.

שרל

שרל בת הרב הגאון מו"ה עקיבא נ"י

שלום וכל טוב למורי חמי, גאון
עולם, נופך ספיר ויהלם, קדוש
ישראל ונזרו, פאר הדור והדרו,
על ראשו בהלו נרו, נ"י ע"ה פ"ה
כקש"ת

מה"ו עקיבא נ"י
אב"ד ור"מ דק"ק פוזנא יע"א.

בסוף חותם בחותמי ברכות:

וה' ישגבהו שובע שמחות, וינחהו
על מי מנוחות במשכנות מבטחות,
כנפשו הקדושה ונפש אוהב נפשו,
חתנו כבנו, דורש שלום תורתו,
ומצפה תשובתו,

משה"ק סופר
מפ"פ דמיון

תשובת החתם
סופר נעתקה על ידי
תלמידו (ד' עמודים)
ובעמוד האחרון הוסיף
החתם סופר בכת"ק
את מכתבו אל חותנו
רבי עקיבא איגר

והחותן, רבי עקיבא איגר והחתם סופר, לא ידעה גבול ומאז באו בקשרי הנישואין נקשרה רוחם ונפשם.

רבי עקיבא איגר התייחס לחתנו ביראת כבוד, התבטא עליו שהוא 'נשיא ישראל', ביטל דעתו מפניו וביקש ממנו שיעתיר בעדו בתפילתו (אג"ס מכתב י) ובאחד ממוכתביו כתב 'חתני הגאון נ"י, אנכי מתכבד עמו, אבל הוא אינו צריך להתכבד בי, כי כבודו גדול מכבודי בתורה וביראה באלף מדריגות' (שם יא).

ומנגד החתם סופר ראה בו 'איש אלוקים קדוש' 'אשר כל בית ישראל נשען עליו' 'קדוש ישראל' 'פאר הדור והדרו' והיה רגיל לחתום במכתביו אליו, כמו במכתב הנוכחי 'חתנו כבנו' ובהספדו עליו אמר 'מי ישוה לו ואת מי אערוך אליו'.

הם נשאו ונתנו בשאלות הלכתיות סבוכות והתייעצו יחד בעניני הנהגת הדור והמאבק במחדשים.

פרשבורג תקפ"ד [1824]. [4] דפים גדולים: 23 ס"מ.

7 עמ' העתקת תשובת החתם סופר ששלח לתלמידו רבי פנחס ליב מונק, וכאן הועתקה עבור קבלת חוות דעת רבי עקיבא איגר. עמ' [8] מכתב החתם סופר והרבנית.

מכתב שלם בכתב יד קדשו של רבינו החתם סופר, אל חותנו הגאון רבי עקיבא איגר ובשוליו מכתב פרטי מאת הרבנית אשת חבר מרת שרל סופר אל אביה הגדול.

הרקע למכתב: בחדש אדר תקפ"ד קיבל החתם סופר מתלמידו רבי פנחס ליב מונק שאלה סבוכה ומורכבת בדני חליצה שאם לא ימצא לה פתרון תשאר האלמנה שהייתה צעירה מאוד עגונה לכל ימי חייה, החתם סופר מצא פתרון להתיי, אך התנה בסופה שהיהו תקף רק אם יסכימו אתו שני גדולי הדור, ולכן שלח את התשובה לחותנו רבי עקיבא איגר ולהגאון רבי אפרים זלמן מרגליות.

כאן לפנינו העתק תשובת החתם סופר שנשלח לרבי עקיבא איגר ובעמ' האחרון מכתבו המקורי של החתם סופר לרבי עקיבא איגר בו מבקש את חוות דעתו הקדושה ובשוליו הוסיפה הרבנית שרל מכתב פרטי לאביה.

כל מי שמחזיק בדף קדוש וטהור זה, בו אחזו כמו ידם הקדושות, מרנא ורבנא החתם סופר ורבי עקיבא איגר מחסיר פעימה מהלב, ומיד אופפת אותו תחושה שהוא נכנס לפני ולפנים לקדוש הקדשים של גדולי הדורות האחרונים, ענקי הרוח שהאירו בתורתם וצדקתם לדורם ולדורות עולם.

החתן והחותן

עבותות הידידות והערצה ששררו בין שני הענקים, מאורי הדור החתן

19

Opening Bid
\$75,000
Estimate
\$100,000-\$150,000

דף גדול במיוחד כתוב משני צדדיו, עשרה קטעים שלמים 89 שורות רחבות, בכתב ידו הטהור של קדוש ישראל רבינו משה סופר אב"ד ור"מ פרשבורג בעל חתם סופר. למידע נוסף ראה בהרחבה באתר 'גנזים'.

התמונה
הוקטנה עקב
גודל המוצר

בְּיָמֵינוּ מִן הַמִּשְׁכָּן

בעזרת השם יתברך מה שחנני השם יתברך לפורים

דרשות ומאמרים לפורים ופרשת צו ופרה
פרשבורג תקצ"ד

הדעת סופר
לוח 25

ה'שבת סופר
לוח 24

שמעון סופר
לוח 23

ה'כתב סופר
לוט 21-22

ה'חתם סופר'
לוט 19-20

עקיבא איגד
לונד 18

סוד שיח שרפי קודש 'קוויטל' בכת"י הגאון בעל כתב סופר

אל הגאון רבי יהודה אסאד
פרשבורג יום א' דסליחות תרי"ט

שיל"ת פ"ב א' דסליחות תרי"ט לפ"ק
שלום ושנה טובה מתוקה ומבורכה מאלקי המערכה
לידיד ד' חביבי הרב הגאון הגדול המפורסם וחסידי צדיק
כביר, בקי בח"ת כקש"ת מהר"י נ"י האבדק"ק ס"ה יע"א

בזו השעה קבלתי מכ"ק והיה לי לעונג באשר ראיתי כי לא ישכחני מלהזכיר אותי בתפלתו הטהורה,

נא ונא להתפלל בחזקה ולשפוך שיחו לפני ה' מלא רחמים,

שירחמי ויחזקני למען שמו וזכות אבותי הקדושים זצ"ל יסעייני.

ואני בעניי אזכיר לטוב לפני אלקי כבוד הדר"ג נ"י, יאבה ד' וישמע שועתינו ברחמים רבים, ינוב בשיבה טובה דשן ורענן.
כאות נפשו הטהורה ונפש אוה"נ דוש"ת.

חותם באהבה

אברהם ש"ה בהא"אן 35 ב' ה'

שירחמי ויחזקני למען שמו וזכות אבותי הקדושים זצ"ל יסעייני

הגאון רבי אברהם שמואל בנימין סופר אב"ד פרשבורג, בעל 'כתב סופר' זצ"ל (תקע"ה-תרל"ג) היה ממלא מקום אביו במלואו, ולא זו כל שהוא מארחו ונתיכו... זיוו חופף עליו כל היום, רוח קדשו בקרבו, ונודעה יד ה' בכל מפעליו, כי סמך משה ידיו עליו, והיה כל מידותיו מתרומות מידותיו של אביו, תורתו, צדקותו, וענוותנותו ומנהג נשיאותו (הקדמת אחיו הגרש"ס לשו"ת כתב סופר).

הגאון רבי יהודה אסאד אב"ד סערדאהעלי (תקנ"ד-תרכ"ו) צדיק וקדוש, מגדולי מרביצי התורה בהונגריה וממנהיגי יהדות הונגריה, השיב תשובות לאלפים ולחם מלחמות ה' במחדשים.

פרשבורג יום א' דסליחות [כ"ז אלול] תרי"ט [1859] דף בגודל: 18x19 ס"מ, כולו בכתב יד קדשו וחתימתו בשם אמו.

כתב מרעיד, מרטיט ומרגש, החושף טפח מהנהגתם וענוותנותם של מאורי הדור, קדושי עליון, פארי יהדות הונגריה, שכרתו ביניהם ברית תפילה של כל המתפלל על חברו לקראת הימים הנוראים והשנה החדשה.

ידידות גדולה שררה בין צדיקי עליון הכתב סופר ומהר"י אסאד, הם עמדו יחד בראשות ההנהגה של יהדות הונגריה, כממשיכי דרכו הבלתי מתפשרת של החתם סופר, המתקין עצה יחד ופעלו יד ביד להרמת קרן התורה ומשמרת הדת בהונגריה. בשנת תרכ"ד הם עמדו בראש משלחת הרבנים הידועה לקיסר פראנץ יוסף, כדי לבטל את מזימת הרפורמים להקים סמינר לרבנים בהונגריה.

הדעת סופר
לוט 25

השבת סופר
לוט 24

ר' שמעון סופר
לוט 23

הכתב סופר
לוט 21-22

החתם סופר
לוט 19-20

רבי עקיבא איגר
לוט 18

21

Opening Bid
\$18,000
Estimate
\$25,000-\$35,000

קונטרס שלם בכת"ק של בעל
כתב סופר
פרשבורג תרכ"ב

הגאון רבי שמעון סופר אב"ד קראקא בהקדמתו לשו"ת כתב סופר) בהיותו כן כ"ד שנים בלבד, יושב על כסא אביו הגדול, ברבנות פרשבורג והנהגת הישיבה ועמד בראשה ל"ג שנים, בימיו גדלה הישיבה וזכה להעמיד תלמידים לאלפים, עד שניתן לומר שרוב רבני הונגריה בדור שלאחריו נמנו על באי בית מדרשו.

פרשבורג תרכ"ב [1862] [4] דף שער + 4 דף כתובים (8) עמ' מחולק ליי"ב סעיפים. 26 ס"מ. הכל בעצם כתב יד קדשו, נייר ירקרק, מצב טוב, כריכת עור חדשה מפוארת.

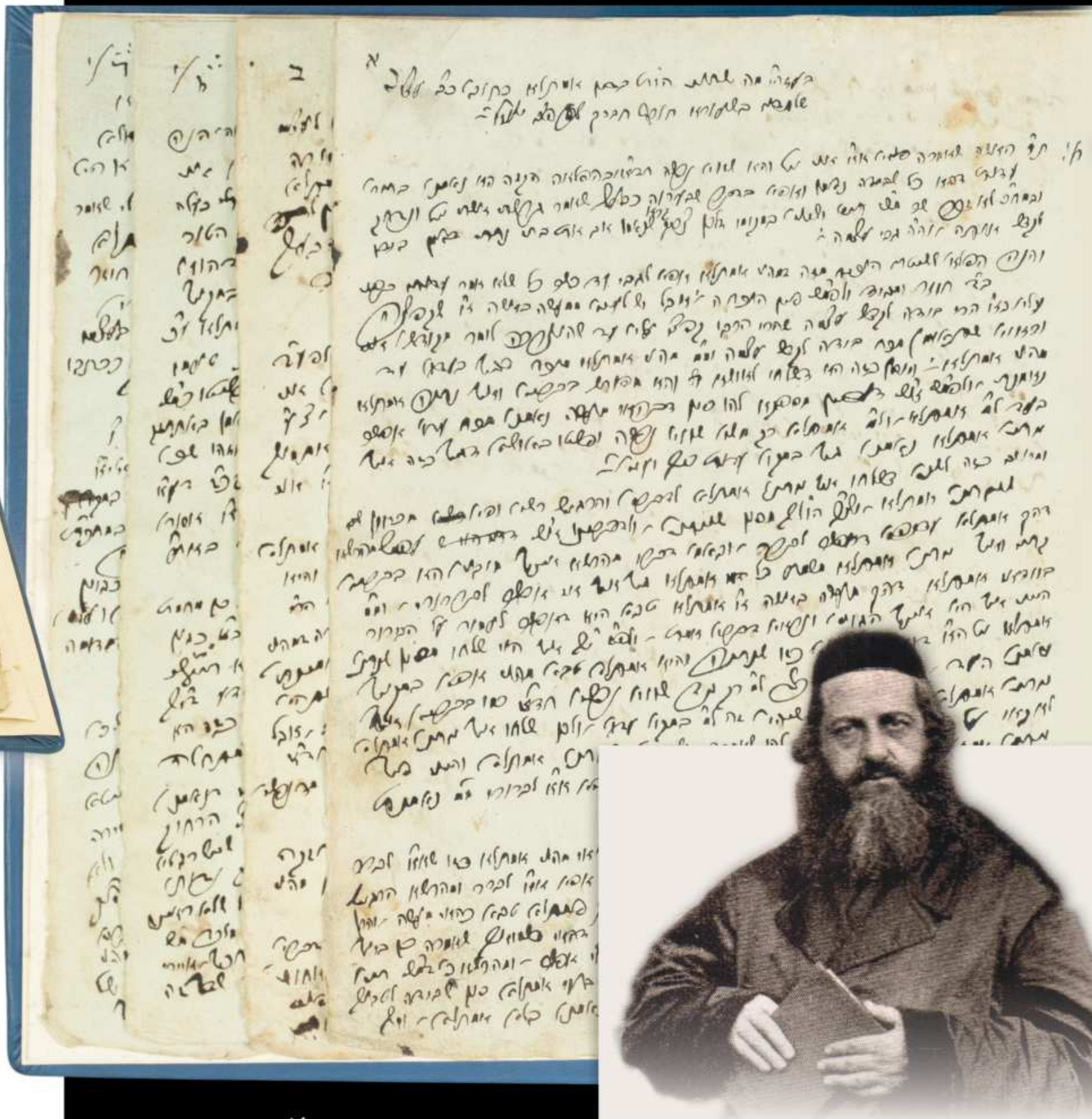
קונטרס שלם – שמונה עמודים מלאים – בעצם כתב יד קדשו של הגאון רבי אברהם שמואל בנימין סופר אב"ד ור"מ דק"ק פרשבורג בעל כתב סופר זצ"ל בסוגיה יסודית במסכת כתובות. סגולה לרפואה.

הגאון רבי אברהם שמואל בנימין סופר אב"ד פרשבורג בעל כתב סופר
זצ"ל (תקע"ה-תרל"ג) היה ממלא מקום אביו במלואו, ולא זו כל
 שהוא מאחרו ונתיב... זיוו חפז עליו כל היום, רוח קדשו בקרבו, ונודעה
 יד' ה' בכל מפעליו, כי סמך משה יד' עליו, והיה כל מידותיו, מתורות
 מידותיו של אביו, תורתו, צדקותו, וענותנותו ומנהג נשיאותו" (אחיו)

22

Opening Bid	\$25,000
Estimate	\$35,000-\$50,000

^x בשרה מה שמה היום כח אשתאז בתרבה פ' ח' ע
למה בשמחה וזהו חסדך חסדך חסדך חסדך

בעזה"י מה שחנני ה"ת בדין אמתלא כתובות כ"ב ע"א שלמדנו בשעורא חורף תברך לפ"ק פ"ב יע"א

תשובה ארוכה בכתי"ק בעל 'דעת סופר' אב"ד פרשבורג

תשובה ארוכה ומשא ומתן בפלפול בענין קריאת המגילה בשבת בכתב יד הגאון רבי עקיבא סופר אב"ד פרשבורג, בעל 'דעת סופר'.

הגאון רבי עקיבא סופר אב"ד פרשבורג, בעל 'דעת סופר' (תרל"ח-תש"כ) היה הממשיך והרוחני של שושלת משפחת סופר ברבנות וראשות הישיבה הגדולה בפרשבורג הלא הם ה'חתם סופר', 'הכתב סופר' וה'שבט סופר'.

עוד בבחרותו החל להרצות שיעורים בישיבה ומשנת תרס"ז מילא מקום אביו ברבנות פרשבורג. בשנת ת"ש עלה לירושלים והקים את הישיבה מחדש. מחיבוריו: 'שור' 'דעת סופר' על ד' חלקי שור' 'דעת סופר' על התורה ומועדים.

נשלח אל תלמידו רבי יוסף אליעזר מיללער הי"ד לימים דומ"ץ שופרון (החת"ס ותלמידיו עמ' תרמ"א).

נדפס בשו"ת דעת סופר אורח חיים סי' קכד.

פרשבורג תרפ"ו [1926] דף גדול מקופל: 21*34 ס"מ. 2 עמודים גדולים מלאים ועוד קצת בעמ' השלישי. מצב טוב. שני הקטעים האחרונים שבעמ' השלישי לא נדפסו בשו"ת שם.

ה'דעת סופר'
ל"ט 25

ה'שבט סופר'
ל"ט 24

ר' שמעון סופר
ל"ט 23

ה'כתב סופר'
ל"ט 21-22

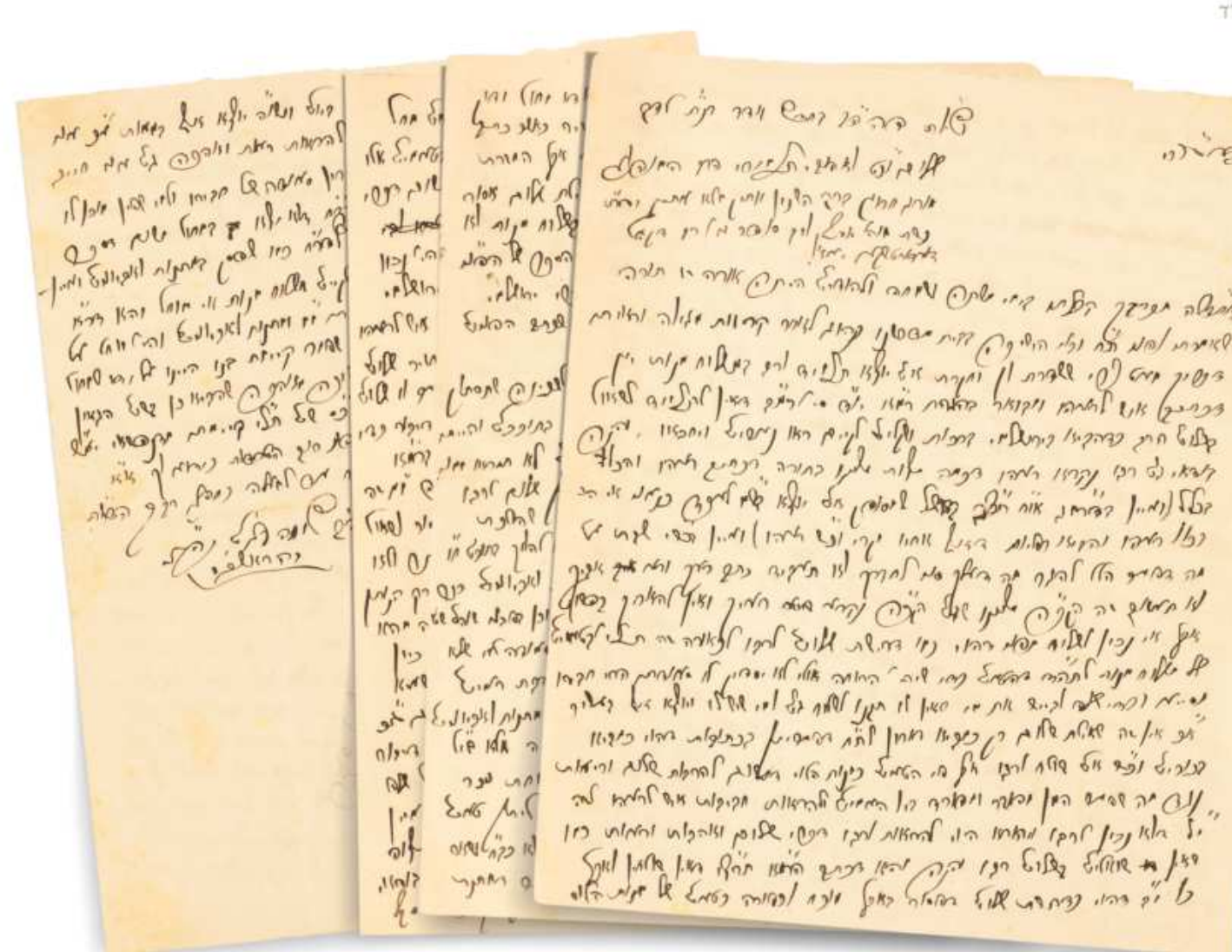
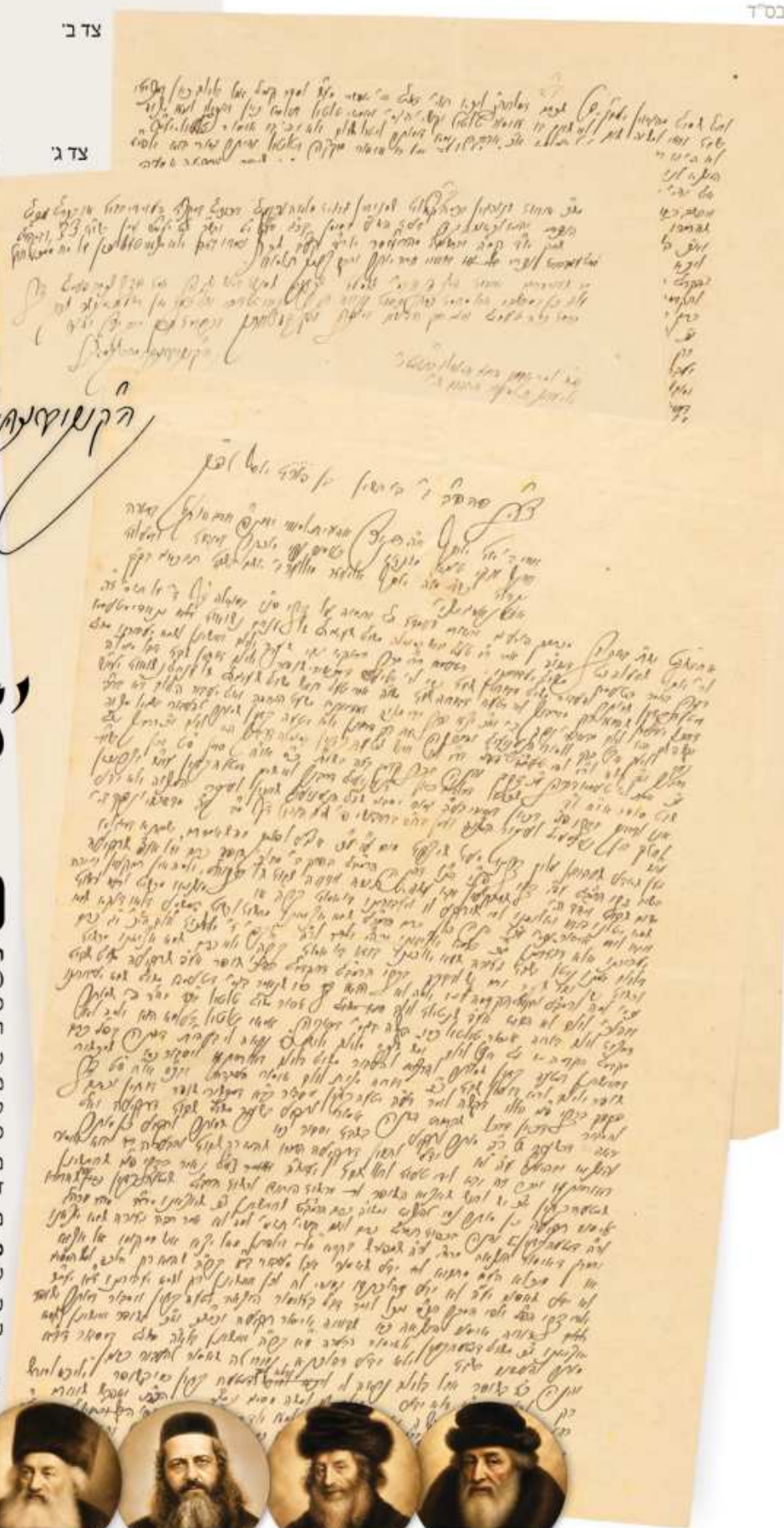
ה'חתם סופר'
ל"ט 19-20

רבי עקיבא אינר
ל"ט 18

25

Opening Bid
\$3,000
Estimate
\$5,000-\$7,000

'שבט סופר' תשובה ארוכה בהלכה. פרשבורג תר"נ

תשובה בכתיב יד הגאון רבי שמחה בונים סופר אב"ד פרשבורג ובעל שבט סופר לתלמידו הגאון רבי יוסף ליב סופר אב"ד פאקש בעל ילקוט סופר.

תשובה לחקירה הלכתית מעניינת שהעלה בעל 'ילקוט סופר', האם תלמיד יכול לצאת ידי חובת משלוח מנות כששולח לרבו, צד הספק הוא, כי נאמר במגילה 'ושלח מנות איש לרעהו ורבו לא נקרא רעהו'.

בתשובתו מרחיב בעל שבט סופר בגדרי טעם משלוח מנות, ופוסק להלכה שבוודאי יוצאים ידי חובה במשלוח מנות מתלמיד לרבו.

הגאון בעל 'שבט סופר' (תר"ג-תרס"ז) מילא את מקום אבותיו הקדושים בעל חתם סופר ובעל 'כתב סופר' ברבנות פרשבורג ובהנהגת הישיבה הגדולה, ומצודתו הייתה פרושה על כל המדינה.

תשובה זו נדפסה בשו"ת שבט סופר חלק אור"ח סי' כח, עם מעט שינויים, ובהשמטת דברי הברכה בסוף התשובה 'וה' שנותי יאריך, ותעלה ותצליח עד למעלה'.

פרשבורג אדר תר"נ (1890). דף מקופל ארבעה עמודים כתובים. 17*21 ס"מ.

ה'דעת סופר'
ל"ט 25

ה'שבט סופר'
ל"ט 24

ר' שמעון סופר
ל"ט 23

ה'כתב סופר'
ל"ט 21-22

ה'חתם סופר'
ל"ט 19-20

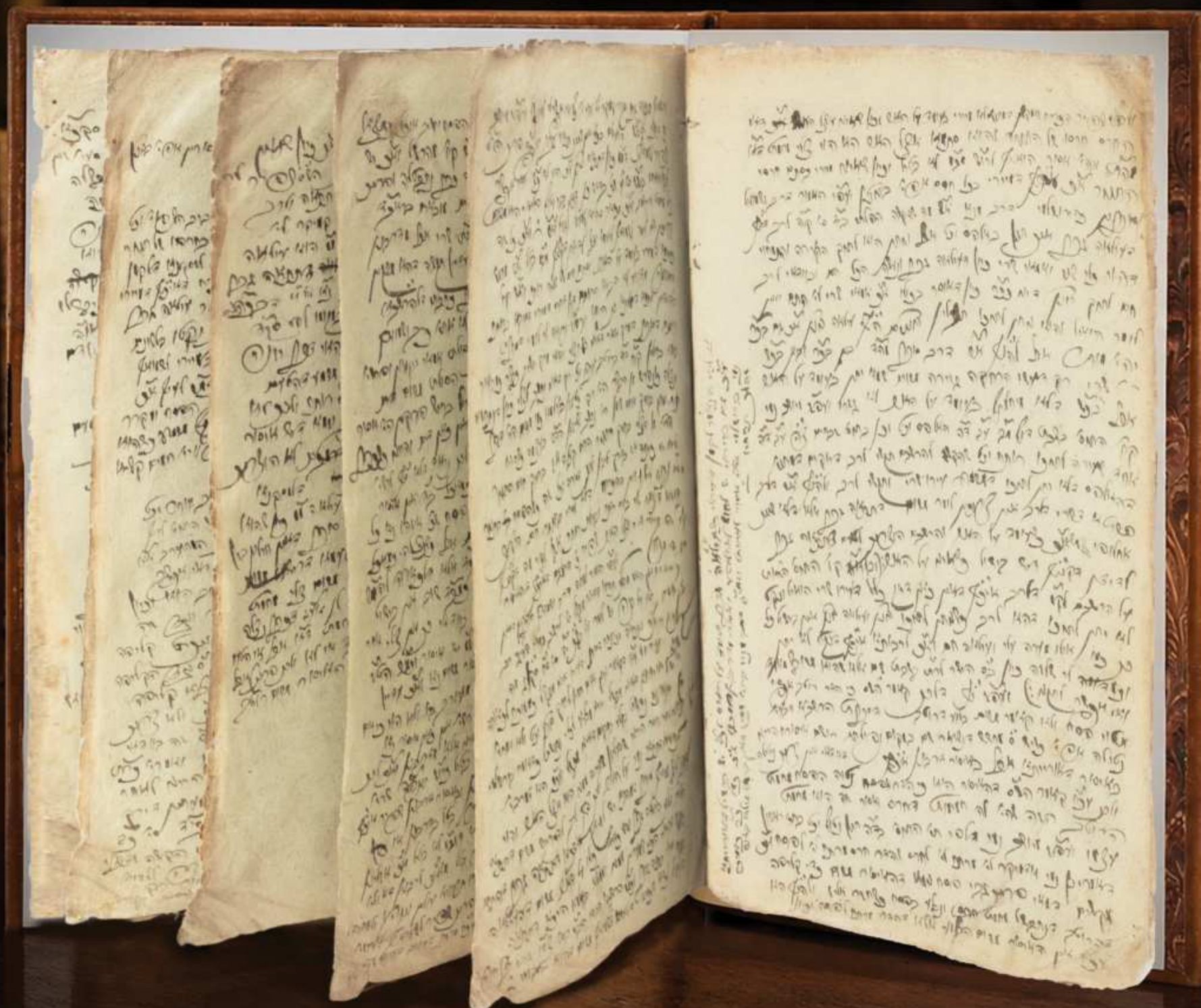

רבי עקיבא אינר
ל"ט 18

24

Opening Bid
\$4,000
Estimate
\$6,000-\$8,000

המהר"ם שיק

קונטרס חידושים בכתי"ק של המהר"ם שיק

קונטרס חידושים בסוגיית יסוד במסכת פסחים - 11 עמודים בעצם כתב יד קדשו של הגאון הקדוש רבי משה שיק - המהר"ם שיק. תוכן הקונטרס רשם המהר"ם שיק בראש הדף הראשון: בעזה"י בשמעתין דעילאה גבר ותתאה גבר בפסחים דף ע"ה ע"ב וע"ו ע"א.

הגאון הצדיק מהר"ם שיק (תקס"ז-תרל"ט), גדול תלמידי החתם סופר וממשיך דרכו בדרך הלימוד ובהנהגת הדור בהונגריה, העמיד תלמידים רבים גדולי עולם ולאור פסקיו, תשובותיו הנהגותו והדרכתו, הלכו חכמי הונגריה, בשנת תקצ"ח החל לכהן ברבנות יערגן הסמוכה לפרשבורג בהמלצת רבו החתם סופר, וכשבא החתם סופר ליערגן לשאוף אוויר צח, היה נכנס לשמוע את שיעורי תלמידו (יזכרון למשה דף צ).

בעל חתם סופר הפליג בשבחו ואמה: לא אוכל לחדש שום דבר נגדו, כי הכל יודע, והיה בענוותנותו ממש כדמות רבי עקיבא איגר (תלמידו רבי זלמן שפיצה, חתן החת"ס, בהספדו עליו, תיקון שלמה עמר קד-קו).

[6] דף 11 עמ' כתובים + 2 דפי מגן מקוריים בהתחלה ובסוף. גודל: 21x25 ס"מ, מצב טוב.

נדפס על פי קונטרס זה בחי' מהר"ם שיק פסחים מהדורת מכון ירושלים.

עילאה גבר או תתאה גבר

סוגיית עילאה גבר או תתאה גבר, היא סוגיית יסוד בעלת השלכות רחבות לכל דיני איסור והיתר ובשר וחלב.

עילאה גבר = העליון גובר

תתאה גבר = התחתון גובר

כלומר, אם דבר מאכל נפל לתוך מאכל אחר ואחד מהם צונן והשני רותח, אז אם אומרים 'תתאה גבר', אם התחתון חם, הוא מחמם את העליון הצונן, ואם התחתון צונן, הוא מצנן את העליון, ואם אומרים 'עילאה גבר' הדין הוא הפוך שהעליון גובר על התחתון.

להלכה נפסק "תתאה גבר".

מוקד סוגיה זו היא בפסחים עה-עו בה עוסק הקונטרס שלפנינו.

26

Opening Bid
\$15,000
Estimate
\$20,000-\$30,000

מאורי ישראל

לוחים 27-38

עם חתימת יד קדשו והשלמות והשמטות בכתיבת ידו

צ"ל סודותיו פניו יצאנו יצאנו

טור אורח חיים עותק הגאון בעל

מחצית השקל

חביבות של הצדיקים לספר

תופעה ידועה היא מהעבר שספר שהיה חסר בו דף או יותר השלימו אותו בכתיב יד נאה כצורת דפי הספר, אף גדולי ישראל הגדולים ביותר כדוגמת רבי עקיבא איגר מצאנו שהשלימו את ספריהם במקום שהיה חסר, וכך נגלה לעינינו בצורה הטובה ביותר עד כמה היה אצלם יקר וקדוש חביבות ספרי הקודש וחביבות התורה.

טור אורח חיים - העותק האישי של הגאון בעל 'מחצית השקל' מגדולי רבותינו האחרונים ומגדולי המרא דמשמעתא של חלק 'אורח חיים'.

בראש הספר חתימת ידו המלאה: שמואל הק' הלוי במהר"ן זצלה"ה קעל"ן.

בדף נזב נשמט במהדורה זו כמה שורות בבית יוסף ובעל 'מחצית השקל' השלימו בכתיבת ידו.

כמו כן דף נוסף שהיה חסר השלימו הגאון בעל מחצית השקל בכתיב יד נאה ומסודר על פי צורת הדף המקורי.

ובנוסף כמה ציונים קצרים ותיקונים בודדים בכתיבת יד קדשו.

יושב דורש כמשה מפי הגבורה 'זמנש שכינה מדברת מתוך גרונו - אלו הם רק חלק מהשברים שהרע"ף בעל חתם סופר על הגאון רבי שמואל הלוי קעל"ן (תפ"ד לערך-תקס"ו) בעל 'מחצית השקל' בן הגאון רבי נתן נטע קעל"ן נין ונכד לבעל מגלה עמוקות, הרבי"ץ תורה בבוסקוויץ במשך שישים שנה והעמיד תלמידים לאלפים, סירב לקבל על עצמו עול רבנות ואת כל חייו השקיע במסירת שיעורים וכתיבת חיבוריו הנודעים.

שמו נודע בעולם בחיבורו 'מחצית השקל', בו שם לו למטרה לבאר וללכנ את דברי בעל מגן אברהם שנכתבו כידוע בקיצור גדול ולולי חיבורו היה ספר מגן אברהם בידיו כספר החתום, פסקיו והוראותיו הובאו להלכה פעמים רבות בספר משנה ברורה.

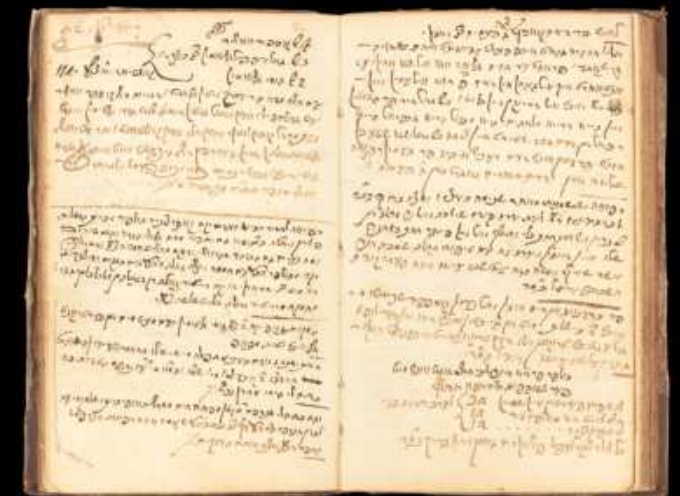
כשהיה בעל חתם סופר בבוסקוויץ יחד עם רבו רבי נתן אדלר, הוא שמע שיעורים מהגאון בעל מחצית השקל, כתביו מזכירו 'חתם סופר מספר פעמים ובדרך כלל מכנהו 'הגאון החסיד'.

מלבד גאונו וגדולתו בתורה, היה נדע כצדיק, פרוש וחסיד שטועד בכוח תפילותיו ומועשי צדקותיו הרבים.

וילהרמשדורף תפ"ז [1727]. כרך גדול: 35 ס"מ, 2], שכא דף.

כתב היד נחלק לשני חלקים

חלק א'

רפואות מאת רבי נתן אדלר
[פיוורדא] שנות תק"ח-תק"נ
כתובים בידי גיסו רבי דוד סג"ל
מפיוורדא

חלק ב'

חיבור נדיר בחכמת האלכימיה
פרנקפורט ש"פ בערך

הנשר הגדול רבי נתן אדלר

איש אלוקים קדוש, חסיד שבכרונה, הנשר הגדול רבי נתן אדלר (תק"ב-תק"ס) גאון פלא, יחיד ומיוחד בכל המובנים שהוד מסתורין חופף עליו מאז ועד היום.

עוד מנגערתו התנהג בחסידות וקדושה מופלגת והגיע לכלל תכלית החסידות והפרישות 'כל רז לא אנס ליה וכל שערי התורה פתוחים לפניו' (לשון החתם סופר בהספדו עליו).

חכם בכל חכמה

מלבד גדולתו העצומה בנגלה, היה מקובל מופלא ותלמידו החתם סופר העיד שראה בעיניו את רבי נתן משתמש בשמות קדושים (שר"ת חתם סופר או"ח סי' קצ"ז) וכל דרכיו והליכותיו היו על פי תורת האר"י.

בנוסף לזה היה חכם בחכמות רבות וכבר בגיל צעיר 'יתפלאו על תורתו ועל ידיעתו גם בחכמת הטבע' (הקדמת משנת רבי נתן) בידיעותיו אלו השתמש לעזור למצוא סגולות ורפואות לחולים ונדכאים וכן התפרסמו קמיעותיו כקמעין מומחין כפי שגרשם בממרבך של קהילת פרנקפורט 'אתמחי גברא ואתמחי קמיע לעזור ולסעד שריפא כמה בני אדם' (רבי פרנקפורט עמ' 341) על קמיע שהיה בידי בעל 'מכתב סופר' שקיבל מאביו שקבלה מרבו רבי נתן אדלר ראה אגרות סופרים מערכת רש"י אגרות ל.

תלמידו המובהק היה כנודע רבינו החתם סופר שהרבה להפליג מקדושת רבו והעיד על עצמו 'לא זזה ידי מתוך ידו ממש, לידע כל דרכיו, מוצאיו ומבואיו' (שר"ת ח"ס חו"מ סי' ג) ואף גלה עמו מפרנקפורט לבאסקאוויץ שם כהן רבי נתן כאב"ד משלהי שנת תקמ"ב עד סוף שנת תקמ"ג.

קונטרס רפואות עם סגולות ורפואות מאת הגאון רבי נתן אדלר שנות תק"ל-תק"נ

רפואות וידיעות שלמדתי מגיסי... מוהר"ר נתן אדליר נר"ו

קונטרס סגולות ורפואות, ובתוכם סגולות ורפואות בדוקות ומנוסות מהגאון הקדוש רבי נתן אדלר, מועתקים מכתב יד קדשו על ידי גיסו ר' דוד סג"ל ברונשווייג מפיוורדא. כבר נדע ממקורות שונים, רוב גדולתו של הגאון המקובל האלוקי רבי נתן אדלר כמלאך מושיע עבור חולים ונדכאים שהתמחו רפאותיו וקמיעותיו אך כאן לפנינו עדות על קמיע ששלח רבי נתן וכן סגולות ורפואות בדוקות ומנוסות מכלי ראשון ממש, שהועתקו מעצם כתב יד קדשו על ידי גיסו.

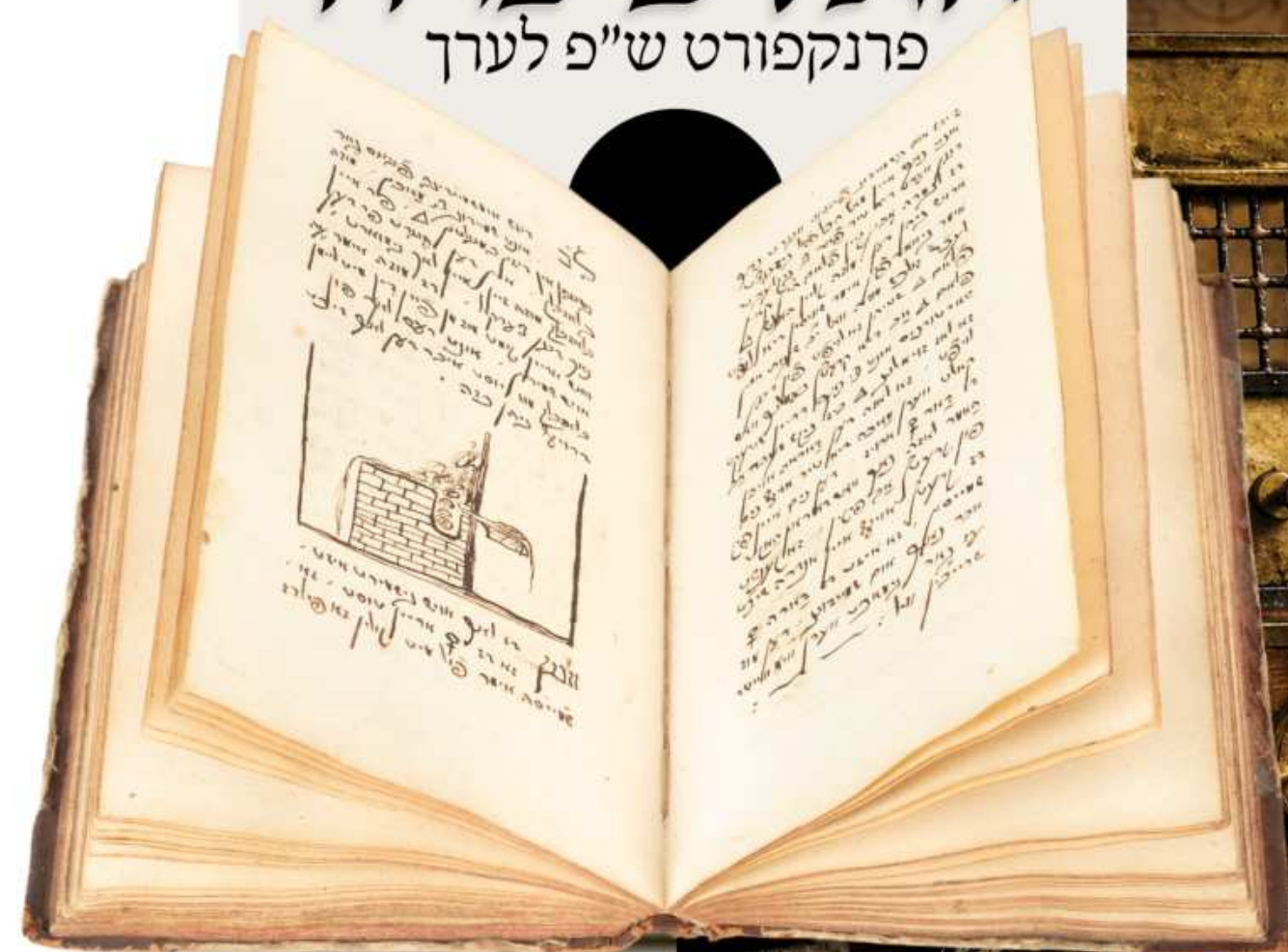
בראש דף 47, א נרשם:
רפואות וידיעות שלמדתי מגיסי הרב המאור"ג מוהר"ר נתן אדליר נר"ו אב"ד ור"מ בק"ק פוסקוויץ [באסקאוויץ]

ולאחר הרפואות נרשם: כל הנ"ל כתב לי באותיותיו הטהורין על הפצרות [הפצרות] "ט מנחם תקמ"ג מק' פוסקוויץ. ואחר זה בא אחד מתלמידיו [שנא הוא החתם סופר שנסע עמו לבאסקאוויץ] לכאן וסיפר לי שלמד ממנו בידיעה.

בדף 50, א נרשמו עוד ענינים משמו של רבי נתן ובסופם כתב:
"...כה כתב לי גיסי מהר"ר נר"ו, וגם כתב לי שנדפס ספר קטן מפתח הים מחדש באופיבאך [תקמ"ח] ושלא קמיעה לכאן הנדפס בס' הנ"ל דף ל"ג וכתב בזה"ל: שניסה איהו רפואות הנדפסים בספר הנ"ל ומצא אותם בדוקים - הרי לנו 'הסכמה' מרבי נתן אדלר על הרפואות הנדפסות בספר מפתח הים. ראה הרחבה באתר גנזים

חכמת האלכימיה

פרנקפורט ש"פ לערך

חיבור שלם
ונדיר בידיש!

תרשים של חלקי התנור מסומנים במספרים, לפי סדר פעולות ההכנה של ייצור זהב בשילוב כספית מעל התנור לצורך התכתם. הפתח מס' [1] (ק"ז-קועק זילבער) החמרים יונחו במיכל המסומן בסמל 2 ייסגר בלבנים וייאטם בטיט לשמירה על החום. יש להבעיר אש למשך ארבע או חמש שעות. דרך פתח 3 מוציאים את התוצרת, ואילו הפסולת תשתחרר דרך חלל 4 לפתח 5

התנור האלכימאי בנוי כמגדל בעל כמה פתחים. הוא מכיל ארובה גבוהה בעלת שני פתחים, העליון להכנסת פחם, שיבער באיטיות, וישמור על חום קבוע בזכות המכסה ("דעקיל") ואילו הפתח הקטן התחתון ("לאך") נועד לפינוי האפר.

חלק מתהליך זיקוק וייצור של כסף החומר המשמש לייצור מתואר באמצעות הסמל משמאל על פיהאינדקס המצורף לספר זהו אנטימוניום-מתכת בעלת ברק כסוף כחלחל.

כתב יד, חיבור מקיף בתורת האלכימיה - [פרנקפורט ש"פ לערך] כולל פירוט מקיף על חכמה קדומה זו, עם לוחות וציורים המתארים מתקנים להשרייה אידוי, זיקוק ויבוש החומר.

החיבור כתוב בשפת יידיש - מערבית, משולב במילים עבריות רבות ובסימנים גרפיים בכתביה נאה ומסודרת. סימני המים בנייר מתאימים לשנות ש"פ (1620)

אלכימיה

האלכימיה היא חכמה עתיקה מאוד.

שתי מטרות עיקריות היו לחכמה זו.

א. הפיכת מתכות זולות למתכות יקרות כמו כסף וזהב.

ב. מציאת תרופה אוניברסלית שתרפא כל מחלה.

מקצוע קדום ועתיק זה, אשר מקורו בארצות ערב, אך גם יהודים התעסקו בה, מוזכר במקורותינו (לשבח ולגנאי) על ידי רבינו בחיי בעל חובת הלבבות, רבי יהודה הלוי בעל ספר הכוזרי, רבי אברהם אבן עזרא, רבי יוסף אלבו ועוד, ועד רבי חיים ויטאל שהיה בקי באלכימיה.

לימים נפסקה לחלוטין העיסוק באלכימיה ותמורתה תפס מקום מדע הכימיה.

על נדירותם של כתבי יד אלכימאיים יהודיים, ניתן ללמוד ממכתבו של איש האשכולות הגאון רבי יעקב עמדין (היעב"ץ) לתלמידו, בו מבקש ממנו שידרוש ויחפש עבורו ספר במקצוע זה כי לא ראיתי עדיין ולא שמעתי שיש זכרון לראשונים שחיבר באותה ידיעה בלשון הקודש, לכן נכספה וגם כלתה נפשי לדעת אם אולי נמצא ספר כזה משלנו... (שור"ת שאילת יעב"ץ ח"א אלטונה תצ"ט, סוף סי' מ"א)

ראה באתר גנים מאמר ארוך ומרתק על כתב יד זה מאת המומחית ליידיש עתיקה גב' שרה צוויבל.

מוצאו של כתב היד הוא ככל הנראה בפרנקפורט, עיר שבה התקיימה בקרב יהודים פעילות חשאית בתחום האלכימיה, זיקה זו לפרנקפורט מקבלת חיזוק משמעותי מתוכנו של חלקו השני של כתב היד, הכולל בעיקר סגולות המיוחסות לרבי נתן אדלר מפרנקפורט.

מנין הדפים: [53] דף + [31] דפים חלקים. מתוכן: 33 דף החיבור באלכימיה, 26 עמודים - ספר רפואות. (עברית ויידיש)

גודל: 10"17 ס"מ.

מצב טוב, כרוך בכריכת קרטון ורבע עור, עם זוויות עור ושרוך בד לקשירה, בשדרת הכריכה מדבקת עתיקה עליה נרשם 'רפואות'.

חיבור שלם על התורה ודרשות

בכתב יד הגאון

רבי גרשון קאבלעניץ

ראב"ד מיץ

תע"ז-תק"ו

הגאון רבי גרשון קאבלעניץ מזיא (תנ"ז-תק"ז בערך) בעל שו"ת קרית חנה שימש שנים רבות כדיינא רבא בקהלת מיץ, גדול תלמידי הגאון רבי יעקב רישר בעל 'שבות יעקב' ונשא ונתן עמו רבות, כנדפס בשו"ת 'שבות יעקב' (ראה לדוגמא בח"א סי' יב: חד מבני ישיבתי המופלא האלוף כהר"ג גרשון קאבלעניץ נר"ו).

את רבו השבות יעקב הוא מזכיר גם בכתב היד שלפנינו ומביא דברים בשמו (כמו בדף קכב ע"ב: "ושמעתי מפי מ"ו הגאון מהר"י רישר נר"ו") וכן קיבל מהגאון בעל 'עיר בנימין' (פרט זה מתגלה רק עתה על פי כתב היד שלפנינו ראה דף קכב ע"א וע"ב). מלבד עם רבו נשא ונתן בתשובותיו עם הגאונים בעל 'כנסת יחזקאל' ובעל 'פני יהושע'. מחיבוריו נדפסו שו"ת קרית חנה, חי' על שו"ע נדפסו בכתבי עת 'כרם שלמה' ומועריה' ולאחמ"כ בטור המאור ושו"ע מהדורת 'מכון ירושלים'.

קרית חנה

ושמעתי מפי מ"ו הגאון מהר"י רישר נר"ו

אוטוגרף שלם לא נדפס!

דרוש לכר מצוה של בנו ר' יעקב שהוציא לאור את שו"ת קרית חנה (קמוב).
דרוש לכבוד הכנסת ספר תורה של "שאר בשרי ה"ה מאיר קובלעניץ בשנת תפ"ב" (צוא) ועוד.
מיץ תע"ז-תק"ו [1746-1717].
מספור דפים: קנז דף, שהם כ-300 עמי כתובים. גודל: 15x20 ס"מ.
אוטוגרף המחבר עם מחיקות והוספות. כולל גם: ביאורים על מגילות, הגש"פ, נ"ך וחיידושים באגדות הש"ס.
נכרך בראשית הספר שלשה דפים שאינם חלק מהחיבור, אלא כתב הסכם בין שני שותפים משנת תצ"ג ורשימות מסחריות. מצב טוב, כריכת קלף מקורית בלוי.

ביאורים כסדר הפרשיות, ודרשות בעצם כתב יד הגאון רבי גרשון קובלעניץ מזיא מגדולי דייני מיץ, בזמן כהונתם של גדולי ישראל: 'השבות יעקב', 'פני יהושע' ורבי יהונתן אייבשיץ.
עצם קיומו של החיבור היה ידוע עד היום, רק על פי דברי בנו רבי יעקב בהקדמתו לקרית חנה, והנה עתה זכינו לחשוף אורו!
כתב היד הזה לכתב ידו על שולחן ערוך שראה אור בימינו.
מלבד החידושים על התורה, שולבו כאן בין הפרשיות עשרים ושמונה דרשות והספדים, שנשא בין השנים תע"ז-תק"ו במיץ, האגוי ומנהיגם, ביניהם:
הספד משנת תצ"ג על רבו השבות יעקב (קכדב).
הספד על רבי פייבש עמריר מחכמי מיץ, תלמיד העבודת הגרשוני (וזכר בכרתי ופלטת סוף סי' נד).

מחיבוריו נדפסו ספר 'הורה גבר', 'פתחי נדה',
ו'גהות בגיליון ש"ס וילנא ועוד.
החתם סופר כתב עליו בהספדו 'הגאון המפורסם,
הצדיק וקדוש מרחם, יושב בישיבה בכל יום
וכמעט שלא הניח אחריו כמוהו' (תורת משה
השלם' דברים עמ' קפ"ד).

וְכָל דְּחַלּוּ מֵ
אֵינֶם כֹּהֵם
אֲכַדְהֶם
הַמַּעֲשֵׂה וְהַ
כֶּסֶם וְהַכֶּסֶם
וְהַכֶּסֶם וְהַכֶּסֶם

היה מאחרוני הרבנים היראים בפראג שלחמו את מלחמת ה' בהשכלה שהחלה לנשוב שם בעל כתב סופר כותב במכתבו לבעל ערוך לנר בענין שלחמת החרדים במתקני הדת באשכנז שכדי להתחמק על המכתב את רבי שמואל פריינד וחביו הדיין רבי לייב טעבסל 'כי הם שני צדיקים גדולי תורה מאוד (אגרות סופרים מכתב ה').

רבי שמואל היה מחבר פורה, מספריו הידועים:
זרע קדש על סדר זרעים, אמונות טהורות על
סדר טהורות (חלקם חזרו ונדפסו בש"ס וילנא)
עת לחננה על סדר מועד ועוד.

כפי הנראה חלק מספרי רבו רבי בצלאל ונשובוג (שלא הניח אחריו זש"ק) עברו אליו, שכן גם בהגותו על הירושלמי שנדפסו בהמשכים בקובץ בית אהרן וישראל נמצאת הגהה מרבי בצלאל.

סו

א ואיש פרט לקטן • או יכול שאני מוציא בן
תשע שנים ויום א' ת' ל' ואיש: ב כי
תצא ממנו שכב זרע עד שתצא מומא חוץ לבשרו •
מיכן אמרו הזבועי קרי שהרגישו אוהים באמרה
ובולעים את התרומה: ג שכבת זרע פרט למערה •
ורחץ במים אפי' במי מקוה • את כל בשרו • מים שכל
בשרו עולה בהם וכמה הן אמה על אמה ברום ג' אמות
והוא שם המדה

הגהות חתומות בכתב יד הגאון רבי בצלאל
רנשבורג מפראג והגהות תלמידו הגאון
רבי שמואל פריינד ראב"ד פראג
על תורת כהנים וספר קרבן אהרן.
ספר קרבן אהרן מאת הרב הגדול
רבי אהרן בן חיים - הוא הפירוש
היסודי ביותר על תורת כהנים.
בגליונות הספר 7 הגהות בכתב יד קדשו של

רבי בצלאל רנשבורג, s מתוכם חתומות:
 בצלאל ר"ב (צטא, בר"ב בצלאל רנשבורג
 (קסה, קעב) בצלאל (פגא).
 ועוד כ-60 הגהות בכתבי יד תלמידו הגאון
 רבי שמואל פריינד ראב"ד פראג.
דעסוי תק"ב [1742] מהדורה שניה.
 מספור דפים: [2], כ. רס דף גודל: 34.5 ס"מ

וְכָל כְּבֹד וְכָל כְּלִי עֵצִי כֹפֵּה מִסֻּת : מִה כְּבֹד וְעוֹד הַיָּמֹר בְּשָׂרָא וּבִמַּת עֵשֶׂה כִּי שֶׁל
הַכְּלִים וְכוּ' וְלִשְׁכָּן בְּתָא כְּתִים וְכָל עֵשֶׂה עֵשִׂים וְכָל עֵל וְשֶׁרָר כְּרִים וְכָל לִלְלָה מִשְׁמֵעָ
מִלְחָמָה הֵם וְהִי קִשְׁיָא לֶךְ לִמָּה הַנּוֹרָא לִלְחִימֵי לִיָּה מִשְׁרָר וְנִת וְהִיא זֶה כְּתֹב מִיָּמִין
רַבִּי הֲלֵל תָּרַן לֹאז מִשְׁוֹדֵיכֵיכֶם לְמִשְׁרָר וְיֵה לְשָׂרָן שְׂכָן שׁוּמַחְתָּן : כְּעֵדֶשׁ תֵּלָח' עֲלֵי
דְלָח מִשְׁמִיחָא לֹא בְּחִימִית מִי תֵּלָח וּמִלִּית לְתִרְזֵי : מִתִּיבִית דְּלָח מִסֵּס 'מִשְׁמֵעָ' וּמִסֵּס
שֶׁל כִּי לִכְבֹּד וְעוֹד וְהִי מִפְרֵת מִה לִמֵּת שְׂכָן שׁוּמַחְתָּן שְׂכָן : שֶׁרִיבִית וְהִיא בְּרִין לֹא
רִיז וְזֶה כְּרִיז וְזֶה וְלֹא רִיז וְזֶה כְּרִיז : זֶה הַכֹּד הַזֶּה שְׂכָרָם שְׂכָרָם וְעוֹד שֶׁמָּה כְּתֹב וְעוֹד
שֶׁל כְּלִים כְּמוֹתֵם חֵף אִכִּי אִכִּיתִּי שִׁי' שְׂכָרָם וְעוֹד שֶׁמָּה כֹּן וְעוֹשֶׂה כֹּן שֶׁל כְּלִי : כְּבֹד
וְעוֹד עֵשֶׂה דְּבִרְזִי וְלֹא נִסָּה דְּעֵתִי : בְּהֵם מִסֻּס דְּגֵ' שׁוּ מוֹשֵׁבִים הִיא דֵ' שֶׁל חֲתָקִים עֲלֵי
דְּכִתִּיב בְּפִרְשֵׁת : חֲמוּר וְכוּנֻעַ כְּכֹל שֶׁמָּה נִשֵּׂה לֹא אִישׁ אֲשֶׁר תֵּלָח מִחֻט שְׂכָרָם יֵי

אשר יצאנו ממצרים ויהי ביום הזה
שנחלוק את הארץ לנשיב

וזכור ואל"י כפי דמיון' הוה מרדכי'ן טומאת לוכן
 דדמיוה דרזיה טמחים ותו לא ואין מקום ח"כ
 בזה הוה דדמיוה דמיוה ד' פסמים הראה לנו מה
 בזה מטעם רחוק דס' כירות חזן לה מראה
 חסל לא יספיק זה לדעת שזה מטעם בטכנת
 כמו שכתבתי היום וזהו ח"כ שטמחה בזה
 דמיוה ד' מורה לנו זה הלאה קאי אין לו פירוש
 וטעם דע' באדם כמו דע' אלו וזה הוה ד' ק
 יסוד' המעטות אחד דכל ס' דליתו ראוי לה
 לו טעם בטורחם אינו מטעם וזהו ח"כ שטמ

1

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע
 ה' אֶת הַקּוֹל
 וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע
 ה' אֶת הַקּוֹל
 וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע
 ה' אֶת הַקּוֹל
 וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע
 ה' אֶת הַקּוֹל

תעודה יחודית עם חתימת רבה של לבוב הגאון בעל 'ישועות יעקב' תקס"ח

חוק יאמץ על הנהגת יאמץ אומלטיי חסאלי

שטר קנין על מכירת מקום בבית הכנסת בלבוב - דף גדול ומרשים על רכישת מקום בבית הכנסת הגדול בלבוב, עם אישור על הקנין בכתב יד וחתימת הגאון רבי יעקב משולם אורנשטיין אב"ד לבוב ובעל 'ישועות יעקב'.

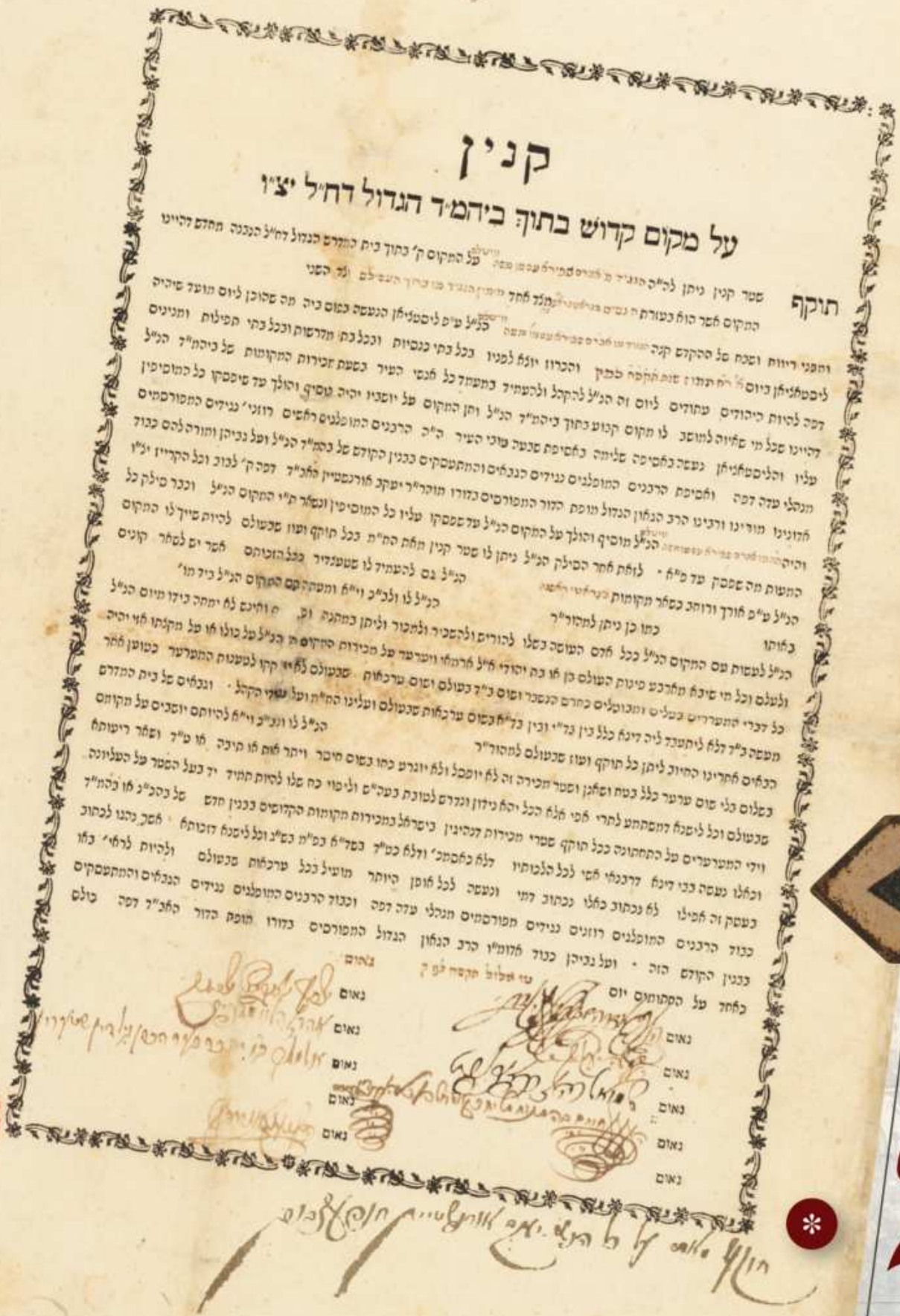
בסופו כתב בעל 'ישועות יעקב': תוקף מאתי על כל הנ"ל יעקב אורנשטיין חו"ק לבוב. הדפסה גדולה וטאה עם מסגרת מעוטרת, הדפסה פנימית ונדירה של בית הכנסת הגדול בלבוב. הגאון רבי יעקב משולם אורנשטיין אב"ד לבוב (תקל"ה-תקצ"ט) נתאחדו בו כל המעלות של חכמה, יחוס, נוי, ואצילות תורה וגדולה התאחדו על שולחנו ולא נטל כסף מקופת הקהל, נהג נשיאותו ברמה ולשיא פעילותו הרוחנית והציבורית הגיע עת החל לכהן ברבנות העיר לבוב הגדולה, עשה סדרים ותקנות בכל עניני הקהילה, בתי הכנסת ואגודות צדקה וחסד. שימש כרבה של לבוב למעלה משלושים שנה, משנת תקס"ח עד פטירתו בתקצ"ט.

האיר עיני כל ישראל בחיבורו 'ישועות יעקב'. מספרי היסוד על ארבעה חלקי שולחן ערוך.

בעבר היה נחשב מקום בבית הכנסת כנס נדל"ן לכל דבר. הוא נמכר במכירת פומבית ('ליסטאצ'יאן') ונעשה על פי כל דיני הקנין, ביד הרוכש היה הזכות, למכור, להשכיר או להוריש אותו לכל אשר חפץ.

בנוסף להגאון בעל 'ישועות יעקב' חתומים עוד שמונה מראשי הקהל ופרנסיו (ראה אתר 'גנזים').

לבוב, ט"ז אלול תקס"ח [8/9/1808] דף גדול מקופל: 32, 46 ס"מ, מוקף מסגרת עם שוליים רחבים, שאריות חותמות שעה של הקהילה.

לבוב!

תשובה ארוכה בהלכה בכת"י הגאון רבי ישראל משקלוב בעל פאת השולחן

ורבי הגאון החסידול בביאורו ס' יא' כתב
ציונים מדברי רבו הגר"א

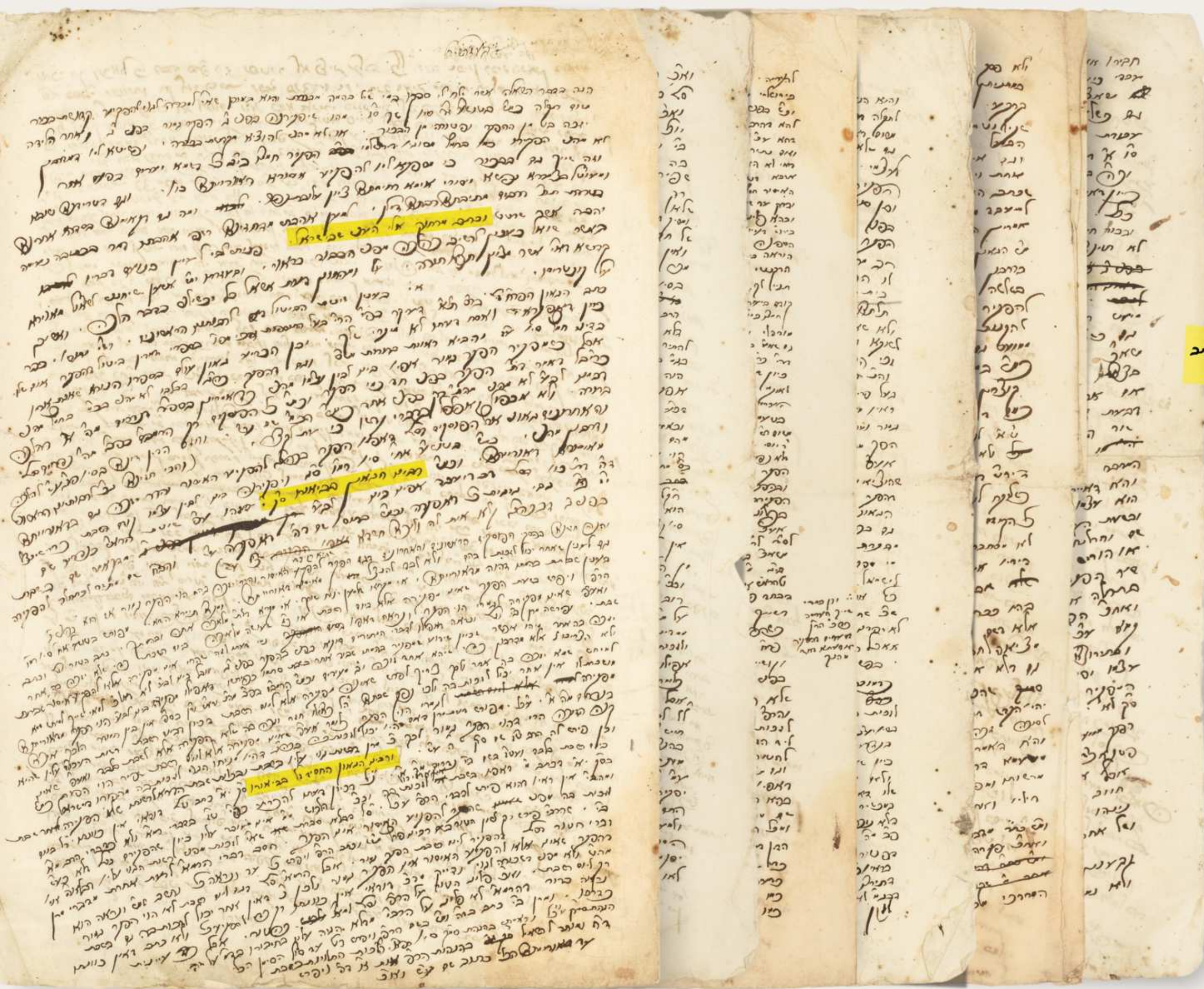
תשובה הלכתית ארוכה - 6 עמודים מלאים בעצם כתב
יד הגאון רבי ישראל משקלוב בעל פאת השולחן
ומגדולי תלמידי הגר"א.

נשלח אל הגאון רבי יהודה אסאד - ראה אתר גנוזים.
למיטב דיקתני התשובה לא נדפסה ולא פורסמה מעולם.
התשובה עוסקת בהלכה למעשה, האם הפקרת בהמה
שעומדת להוליד בכור מועילה להפקיע מהעגל קדושת בכורה
בתוך דבריו מצוין פעמיים לספרו פאת השולחן. וכן מביא
פעמיים מדברי רבו הגר"א בביאורו לשו"ע ארח חיים בלשון
רבינו הגאון בביאורו ורבינו הגאון החסידול בביאורו
ומבאר את דבריו שנכתבו בקיצור [ביאור הגר"א על שו"ע
א"ח (שקלוב תקס"ג) נערך על ידי רבי ישראל משקלוב]
בתחילת התשובה הוא רומז את שמו במשפט 'וכתב אלי
העני שבישראל' וכותב שמשיב על אף טרדותיו הרבות
בטרדת תלמוד תורה ברבים במתיבתא רבתא דילן והיותו
עטוף בצער גדול מהמצב השורר בארץ ישראל ומיסורי
אימת רחמייתא [כינוי לשכינה] ציון עלובה נפש' ומתפלל
אל ה' שיחנני לשאוף מאוירא קדישא דארץ ישראל אשר
מציון תצא תורה.

הגאון רבי ישראל משקלוב בעל 'פאת השולחן' (תק"ל-
תקצ"ט) ממנהיגי עדת הפרושים בארץ ישראל ורב העדה
האשכנזית בירושלים. מהנודעים שבתלמידי הגר"א. זכה
לשמש את הגר"א בחצי שנתו האחרונה לפני הסתלקותו,
והגר"א חיבבו וקירבו ביותר. והיה עורך ביאוריו על שלחן
ערוך ארח חיים ויורה דעה.

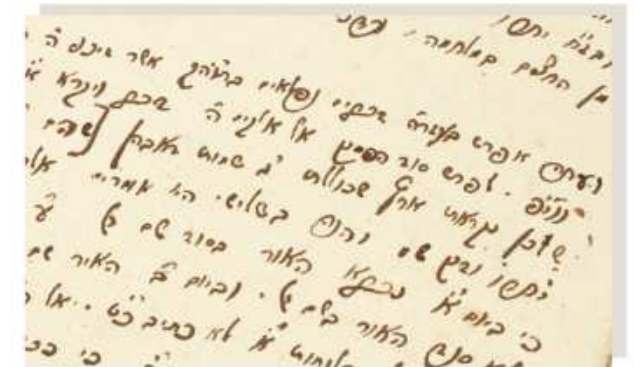
עלה בשנת תק"ע לצפת בראש קבוצת תלמידי הגר"א ומסר
את נפשו מתוך סבל כל יתואר לביסוס היישוב האשכנזי
בצפת ובירושלים.

המכתב ללא חתימה וללא תאריך אך בודאי לאחר שנת
תקצ"ו [4] דפים גדולים שהם שש ושליש עמודים כתובים.
גודל: 32"22 ס"מ

חיבור קבלי ממזסרי תורת הגר"א

אור חדש בחכמת האמת בכתי"ק של הגאון הקדוש רבי אליהו הגדול

הוא נסע לשם כך אל הגר"ח מוואלוז'ין אשר במשך כמה חדשים למד עמו יום יום בקביעות ומסר לו מפתחות חכמת הקבלה כפי שקיבל מרבו הגר"א.

מתורתו בתורת הקבלה נדפס עד עתה רק הגהות על פירוש הגר"א לספרא דצניעותא (וילנא תרמ"ב) הכתובים בסגנון החידושים שבכתב היד שלפנינו.

בכמה מקומות נזכר זמני הכתיבה בין שנת תקצ"ה-תקצ"ח בויליאמפול - סלבודקא, שם כהן ברבנות משנת תקפ"ד.

בשני הדפים האחרונים חידושים במסכת זבחים ומנחות כמו כן, גוף הכתב יד שוזר חידושים בנגלה, כמו דרוש לתקיעת שופר והספדים. [ראה דף 4,30 קטע מהספד על הגאון רבי עקיבא איגר עם דברי שבח עליו] וכן מזכיר את ט"ו מאות נפשות בארץ הקדש וכוונתו כמובן לרעידת האדמה שהייתה בצפת בשנת תקצ"ז (דף 40,ב).

מניין הדפים: [135] דף שהם 270 עמ' כתובים. גודל: 21*17 ס"מ מצב: כתמי שיעור, כריכה מקורית.

רך שלם, חידושים עמוקים ונפלאים בתורת הקבלה בעצם כתב יד קדשו של הגאון הנודע רבי אליהו הגדול אב"ד קאליש.

כתב יד מיוחד במינו - חיבור שלם מגאון מופלא אשר נודע בעיקר מספריו הגאונים בהלכה ופסול ועתה נחשף כמלא הדרת גדולתו העצומה ברזי התורה וסודותיה.

לא נדפס מעולם ולמיטב ידיעתנו לא נודע עד עתה.

החיבור מסודר לפי ערכים בסדר א"ב וכולל מאות נושאים המסודרים מאות א' עד ת' וטומן בחובו ביאורים עמוקים, סודות, צירופים וגמיטריאות פלאיות.

נר לרגליו היא קבלת הגר"א והוא מציין לספריו וכתביו עשרות פעמים.

הגאון הצדיק רבי אליהו הגדול אב"ד קאליש ובעל יד אליהו (תקנ"ד-תר"י) איש אלוקים קדוש וצדיק נערץ בדורו כבר בגיל י"ח היה בקי עצום בש"ס ואז החל לעסוק בתורת הקבלה,

33

Opening Bid
\$18,000
Estimate
\$25,000-\$30,000

ערוך השלחן סדר קדשים כרך שלם בכת"י המזחבר רבי יחיאל מיכל הלוי עפשטיין אב"ד נובהרדוק

416

עמודים

כולם בכת"י ק של
הגאון רבי יחיאל
מיכל הלוי עפשטיין

ה
לכות בניית
בית המקדש
ועבודת

הקרבות - כרך שלם - 416 עמ' - בכתב יד קדשו של הגאון הגדול רבי יחיאל מיכל הלוי עפשטיין בעל 'ערוך השלחן'.

לאחר שסיים רבי יחיאל מיכל את כתיבת ספרו הנודע 'ערוך השלחן' על ארבעת חלקי שלחן ערוך החל בכתיבת חיבור ההמשך לערוך השלחן, על עניני זרעים, קדשים וטהרות, אשר נודע בשם 'ערוך השלחן העתידי'.

כמו בספרי הערוך השלחן על ד' חלקי שלחן ערוך, גם כאן הקיף את כל חלקי ההלכה, טעמיה וגדריה, עד ההכרעה ההלכתית.

כפי שכבר עמדו על כך, משנה חשיבות יש לערוך השלחן העתידי, אף על הערוך השלחן, כי בעוד שעל ד' חלקי שו"ע ישנם חיבורים רבים, מעטים הם החיבורים ההלכתיים המקיפים על סדר קדשים וכאן טמון ייחודו הנדיר וחשיבותו.

על הספר כותב בנו בעל 'תורה תמימה' 'ועוד [חיבר] ספר גדול, מעין שולחן ערוך לדיני שלשה חלקי התלמוד זרעים, קדשים וטהרות ועבד בו הרבה שנים והיה שבע רצון מעבודתו זאת, באמרו כי כיון לנקודת המטרה אשר כזה ספר דורש' (מקור ברוך כרך ג עמ' 1674). כרך זה כולל את הלכות בית המקדש, הלכות ביאת מקדש, הלכות כלי המזבח, והלכות איסורי מזבח.

הגאון בעל ערוך השולחן (תקפ"ט-תרס"ח) רבה של נובהרדוק משנת תרל"ד, מגדולי הפוסקים האחרונים, שר התורה ועמוד ההוראה, 'והיותו מפורסם מחיבוריו אשר נתקבל באהבה בכל תפוצות ישראל להלכה ולמעשה הוא ספר ערוך השולחן' (מליצי אש, וראנוב תרח"צ חדש אדר אות רעט). מיד עם צאתם לאור עולם התפשטו חיבוריו וגדולי הדור שתו בצמא את דבריו, כמו הגאון מהרש"ם, בעל דרכי תשובה, שדי חמד, ארחות חיים (ספינקא) ועוד. הצדיק רבי שלמה בלאך העיד 'כי תואר פניו של הרב ערוך השולחן היה כתואר פני מלך, חכמת אדם תאיר פניו'.

[נובהרדוק תר"ס לערך] מנין הדפים: קו: קב דף (208 דף שהם 416 עמ') גודל: 22*18 ס"מ. אוטוגרף המחבר, כתיבה נאה ומסודרת, מצב טוב, כריכת בד חדשה.

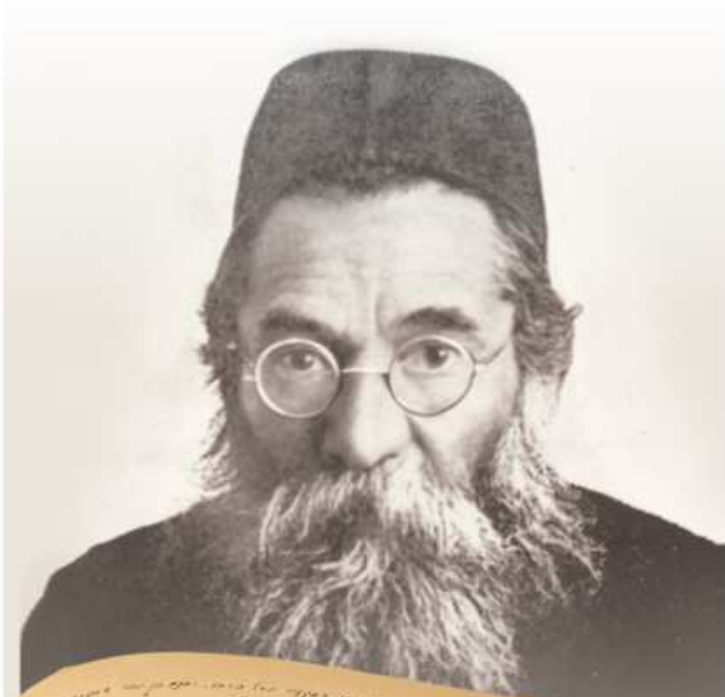
ביבליוגרפיה: הרב הצדיק איתם שמעון הנקין הי"ד, תערוך לפני שלחן עמ' 268-277.

34

Opening Bid
\$50,000
Estimate
\$70,000-\$100,000

תגלית! כת"י חידושים מאת הגאון רבי יהודה ליב חסמן משגיח ישיבת חברון תרס"ה בערך

יחידים בסוגיות הש"ס שלא נדפסו מעולם בכתב יד גאון המוסר רבי יהודה ליב חסמן אב"ד שטוצ'ין ומשגיח רוחני בישיבת כנסת ישראל חברון בעל אור יהל.

מערכות ארוכות בסוגיות יסוד בש"ס, כמו הודאת בעל דין, שליחות, וביטול איסורין. כתב יד שלם עם מפתח הסימנים. הכל בעצם כתב ידו. בדף הפורץ חותמות בעברית ורוסית: יהודה ליב חסמן אב"ד שטוצ'ין פלך וילנא.

יהודה ליב חסמן אב"ד שטוצ'ין פלך וילנא

הגאון רבי יהודה ליב חסמן (תרכ"ט-תרצ"ו) מגדולי בעלי המוסר בישיבות ליטא. שימש כרבה של שטוצ'ין שם החזיק ישיבה חשובה בשם 'ענף כנסת ישראל' וכמנהל רוחני בישיבת טלז.

כתב יד שלם משנות התרס"ה-תרס"ט לערך. [4].
עד דף (149 עמודים כתובים) גודל: 21x17 ס"מ.

מכתב מלא תוכן בכתב יד רבן של ישראל הגאון רבי חיים עוזר גרודז'ינסקי ווילנא תרע"ב

וכן בענין הכתרת רב לעיר הקדש ירושלים, משרה שנתורה ריקה לאחר פטירת הגר"ש סלנט בשנת תרס"ט והגר"ע עסק בזה רבות. נשלח אל הגאון רבי יצחק אייזיק הלוי בעל דורות הראשונים וממייסדי אגודת ישראל. בסיום המכתב מתגלה לבו הרחום של הגר"ע שלא שוכח עם כל עיסוקיו הרבים לבקש להודיע לו אם פסק 'השיעור' של בנו של רבי יצחק אייזיק הלוי. ווילנא ז"ך טבת תרע"ב [1912]. נייר מכתבים רשמי, חתום פעמיים, מצב טוב. נדפס באגרות רבי חיים עוזר ח"א אגרת קסו.

כתב מאת הגאון רבי חיים עוזר גרודז'ינסקי העוסק בכל הענינים הציבוריים הנוגעים שעמדו אז על הפרק: יסוד אגודת ישראל, גזירת השחיטה ורבנות ירושלים. המכתב משקף את עובדת היותו של הגר"ע 'רבן של כל בני הגולה' פטרון, מנהיג וקברניט הדור במשך יובל שנים. תחילה מביע דעתו הגר"ע נגד מיזוג 'אגודת ישראל' עם 'המזרחי' ובלשונו 'הרכבה עם המזרחים היא כלאיים'. בהמשך מציג תאריך להתכנסות מועצת חכמי התורה [היא ועידת קטוביץ]. בהמשך הוא מודיע שבכוונתו לנסוע לפטרבורג כדי לטפל בגזירת השחיטה.

37
Opening Bid \$4,000
Estimate \$6,000-\$10,000

36
Opening Bid \$10,000
Estimate \$15,000-\$18,000

4 עמ' בעניני עירובין

כדי להבהיר את דבריו שירטט החזון איש בתוך דבריו
ציור הנדסי בכתב ידו.

נכתב כמענה להערות על ספר חזון איש עירובין. במכתבו מבהיר החזון איש דברים שכתב בספרו ורבות נשאו ונתנו במכתב זה בספרי מחברי זמננו.

את המכתב פותח החזון איש 'יקרתו הגיעני והיה הדבר בספק אצלי אם להוסיף לדבר אם לחדול כי ראיתי כי קשה לכון הדברים כראוי בכתב, גם הענין נכנס בעיונים יגעים והכרעתי לכתוב כי בזאת יצאתי מספק'

מסכת עירובין והלכותיה הם מהנושאים העמוקים והסבוכים ביותר והנה הש"ת שלח לנו בדורות האחרונים אור גדול, את מרן החזון איש שיגע והעמיק ביותר בעניני עירובין, האפי' נושאים וקבע יסודות חדשים בספר 'חזון איש' עירובין (ויולג תרפ"ט) ובעלותו לארץ ישראל לטפל בעניני העירובין בעירות ומושבים

עירובין (וילנא תרפ"ט) ובעלותו לארץ ישראל דאג רבות
לטפל בעניני העירובין בעיירות ומושבים.

[2] דף ארבעה עמ'

כתובים. דף אחד
בגודל: 16^א 19^ב ס"מ
דף שני בגודל:
19^א 25^ב ס"מ.

בס"ה 70 שורות
רחבות -המעטפה
המקורית. מצב
טוב.

הציורים בספרי חזון איש

ידועים הם ביותר הציורים של מרן החזון איש על עניי הלוח ועירובין, אולם בעוד שבספריו המודפסים, הציורים נעשו בהוראתו על ידי אחרים, כאן לפנינו ציור להמחשה בעניי עירובין בעצם כתב יד קדשו, כפי שיצאו מקולמוסו הטהור.

ניצל בזכות לימוד מסכת עירובין

סיפר החזון איש על עצמו שכשהיה במינסק בזמן המלחמה לא היה לו פספורט, ושם מי שנתפס בלי פספורט היו יורים בו מיד ושמע שבאו חיילים לעיר לחפש והחל לברוח מהעיר רק טעה ובמקום לברוח לצד השני, ברח לצד שהחיילים עמדו והם עמדו שם בשתי שורות והוא עבר ביניהם ואף אחד לא אמר לו דבר, עד שעבר עד הסוף וברח משם. ואמר שהיה בטוח שלא יזק בשביל שגמר יזר לכתוב ספרו על עירובין (ספר ארחות יושר לאחינו הגר"ח קניבסקי, ערך השגחה, עמ' כז).

ופעם אחת אמר לתלמידו רבי שלמה כהן
כאשר הצביע על קטע מסוים מחידושו
למסכת עירובין: חידוש זה חידשתי במורתך
בסטוביץ כשהתעופפו כדורי מות ממעל לראשי (שם ח"א
עמ' יט).

לימוד מסכת עירובין - שלש שנים רצופות

סיפר הגאון רבי חיים ברים: בעת שלמד החזו"א מסכת עירובין ארך לו זמן של שלשה חדשים להיכנס לענייני עירובין וכלשונו די ערשטע אריינגאנג אין עירובין והיה לומד בחשקות ורעננות כזו כמו כל אחד ואחד בעת שלומד 'סדר' בישיבה של משך ארבע שעות או מתמיד שש שעות כל היה לומד החזו"א במשך שלש שנים רצופות באותה תלהלות ורעננות ובאמת שאחר לימודו מסכת עירובין היה החזו"א חלש מאד ותשוש כזו שנמשך למשך כשנה תמימה (שם ח"ו עמ' לד).

[illegible][illegible]

תתן לך
תתן לך

הנח מדים מפיז

כתב יד

אוצרות חיים [ניקלשבורג] תפ"ד

שייך לגאון הקדוש רבי מרדכי בנעט

עם 3 חתימות יד קדשו

בראש כתב היד ישנם שלשה רישומים וחתימות בכתב ידו הטהור של הגאון רבי מרדכי בנעט אב"ד ניקלשבורג.
שייך לי הקטן מרדכי פנעט מנ"ש [=מניקלשבורג]
קניתי לה צבאות הק' מרדכי פנעט מנ"ש
שאלתי הספר הזה ליד התורני הרבני הקצין מו"ה וואלף שפיץ
יצ"ו י"ט אדראשון! תקמ"ג הק' מרדכי פנעט
חתימה נוספת: לה' הארץ ומלואה הק' גרשון פולין - רבה הקודם
של ניקלשבורג (ראה אודותיו אתר גנזים).

ונכדו רבי שלמה סופר מביא שהחתם סופר סיפר שהיה עם מהר"ם בנעט כמה שבועות בבאדען ואמר: 'וויר זינד דורכגעגאנגען ש"ס בבלי וירושלמי... אונד דיא כתבי האר"י ז"ל' (חוט המשולש עמ' לה).

על כתבי האר"י של מהר"ם בנעט, כותב רבי יחזקאל בנעט אב"ד וואראהל 'אנכי הכותב יחזקאל זכיתי להשיג למזכרת... כתבי האר"י ז"ל, כלי שנשתמש בו קודש, מורי חמי זקני [מהר"ם בנעט] זי"ע (יכבד אב, פיעטקוב תרפ"ג עמ' 35)

[ניקלשבורג] תפ"ד [1724] מנץ הדפים: [4], רג, [6], לז דף. גודל: 15.5x20.5 ס"מ, שער מצוייר

בראש כתב היד אילן קבלי נדיר באופן מיוחד - אשר לפי חוות דעת מומחים, ידוע רק על פי עוד כתב יד אחד, הנמצא בספריית JTS בניו יורק.

פר אוצרות חיים ונוף עץ חיים לרבי חיים ויטאל כתב יד בו הגה ועסק בסתרי תורה ותעלומות חכמה גאון הגאונים רבינו מרדכי בנעט אב"ד ניקלשבורג.

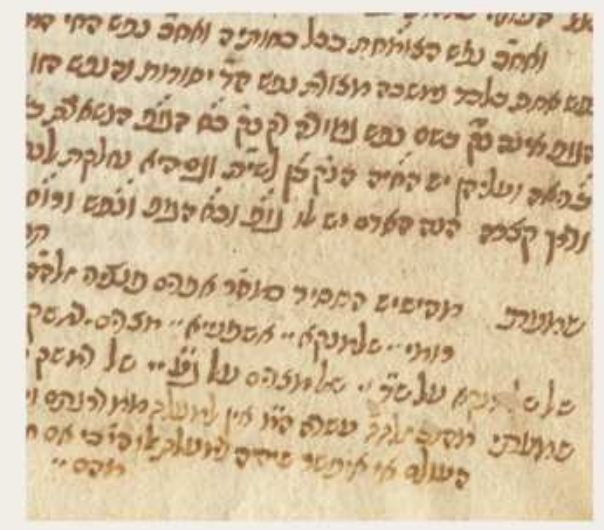
הגאון האדיר רבי מרדכי בנעט זצ"ל אב"ד ניקלשבורג והמדינה (תק"ג-תקפ"ט) מלבד מה שנודע עוצם גדולת תורתו וקדושתו, עוד ידיו רב לו בנסתרות, היה מקובל גדול ועסק בלימוד חכמות האמת וכתבי האר"י, ובדרשותיו ושאר כתביו מביא כמה פעמים דברים בשם כתבי האר"י.

לפי המסופר למד חכמה זו מהרבי הקדוש רבי שמעלקא מניקלשבורג (ראה מחשבת מרדכי, ניו יורק תשמ"ה, עמ' ח).

החתם סופר אמר עליו בהספדו: 'צדיק גדול הדור, רבן של ישראל... מאריה דכוליה תלמודא ולא הניח דבר גדול וקטן... אב לישראל וכן יחיד לשכינתא קדישא (דרשות חת"ס דף שפגא). בדבריו דבר גדול רומז כמוכן החתם סופר לדברי הגמרא במסכת סוכה (כחא) דבר גדול-מעשה מוכבה.

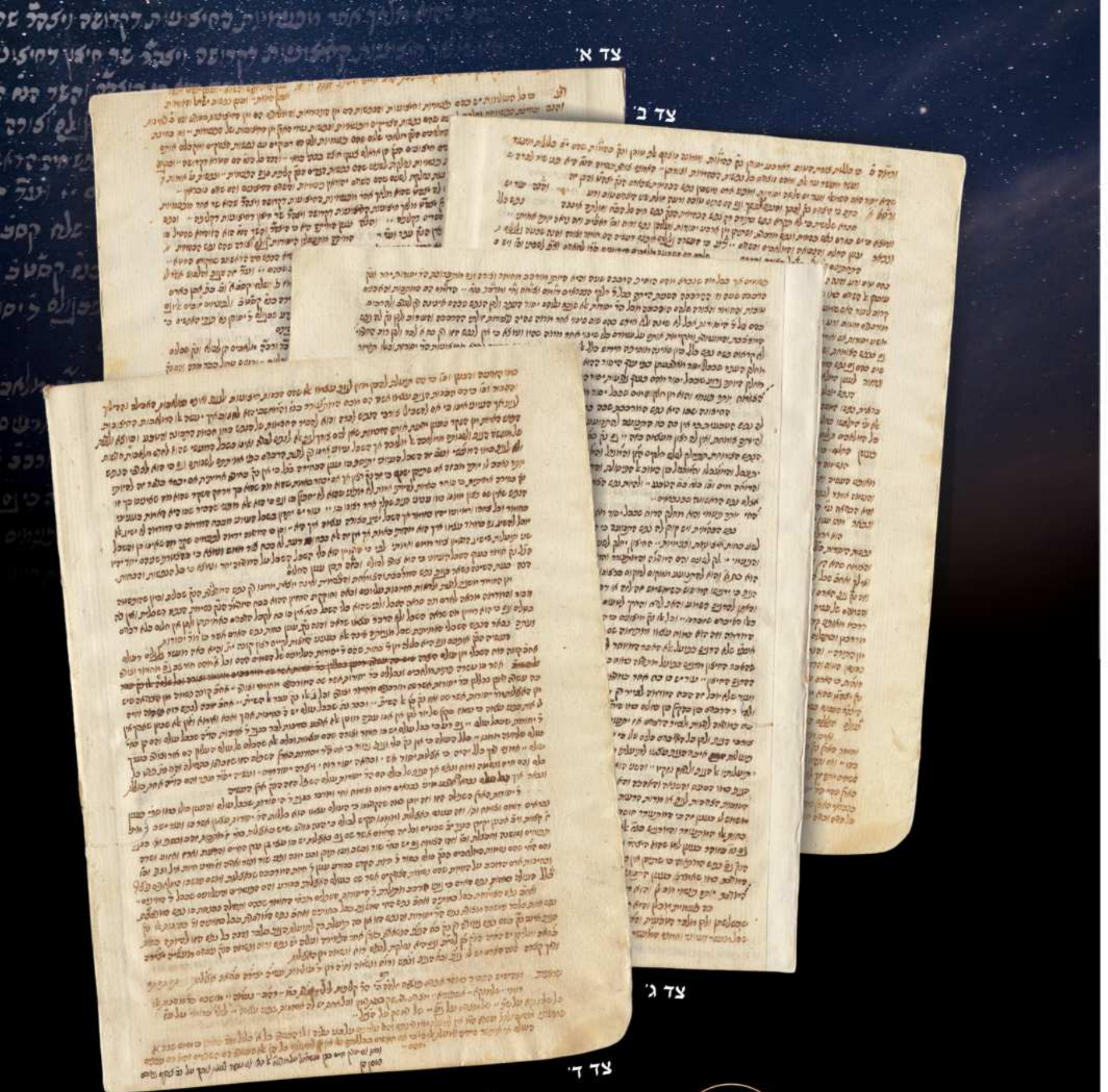
תורת רבי חיים ויטאל. בכת"י גדול תלמידיו המקובל הקדוש רבי חיים הזקן בעל מקור חיים ארם צובא שנות הת'

רבי חיים הכהן היה מגדולי תלמידי רבי חיים ויטאל תלמידו הגדול של האר"י וכך היה בידו כתבים ומסורות מדויקות מהאר"י, אותם שימר בספריו בדייקנות והנחילם לדורות. הוא פעל להפיץ את תורת האר"י האוטנטית ואף יצא בחריפות נגד מי שהכניסו שינויים בתורת האר"י. השפעתו העיקרית של רבי חיים הכהן היא בשלושה תחומים: א. פסיקת הלכה על פי הסוד – הוא הרבה להכריע איך לנהוג להלכה על פי הזהר וכתבי האר"י. ב. סידור כוונות המבוסס על קבלת האר"י, ששימש כאחד המקורות החשובים להפצת כוונות התפילה במזרח ובאירופה. ג. שילוב פיוטים – הוא חיבר את הקינה המפורסמת לתיקון חצות – קול ברמה נשמע בלילה שנכנסה לכל נוסחי סידורי המקובלים והפכה לחלק בלתי נפרד מסדר תיקון חצות. מחיבוריו נדפסו סדרת ספרי מקור חיים (טור ברקת, טור פטדה ועוד) המשלבים הלכה וקבלה, תורת חכם על חמשה חומשי תורה, סידור שערי רחמים ושערי רצון עם כוונות על פי האר"י ז"ל.

שנים רצופות מלא חפניים בתורת הקבלה הוא רבינו חיים כהן שהיה לתלמידו המובהק. **המקובל האלוקי רבי חיים הכהן מארם צובא (שמ"ה בערך - תט"ו)** מגדולי חכמת הקבלה ואף המקובל הגדול הרמ"ז פנה אליו בשאלות בעניי קבלה. בזמן שהותו בויניציאה להדפסת ספרו תורת חכם (ויניציאה ת"ד) פגש את המקובל רבי נתן טע העובא ורבי נתן נעשה לתלמידו בקבלה, ואף הדפיס ממנו בספרו הנודע 'שערי ציון' את הפיוטים 'קול ברמה נשמע' הנאמר בתיקון חצות וידודי ירד לגנו. נודע בסדרת חיבוריו 'מקור חיים' – בהם שילב הלכה קבלה ומוסר נערץ וקדוש היה רבינו בעיני החיד"א ובספריו מביא ממנו עשרות פעמים ומכתירו בתארים 'החסיד המקובל האלקי' 'קדוש עליון' 'עיר קדיש' 'אור החיים' ובביקורו הראשון בליוורנו בשנת תק"ג עלה להשתטח על קברו (ר' מעגל טוב עמ' 4) בידו החיד"א היו חיבוריו על מגילות אסתר וקהלת בכתב ידו. [2] דף - ארבעה עמודים כתובים בכתיבה נאה ומסודרת. אוטוגרף רבי חיים הכהן. גודל: 21x15 ס"מ.

כתב יד המקובל הקדוש רבי חיים הכהן בעל מקור חיים - העתקת כתבי רבו רבי חיים ויטאל
שני דפים – ארבעה עמודים מלאים, בעצם כתיבת יד קדשו של המקובל הגדול רבי חיים הכהן בעל מקור חיים וטור ברקת – עם חתימת שמו בהגהה בשולי הדף. בשולי עמ' 4 נוספה הגהה ממנו על כתיב רבו פותחת במילים: 'ובזה אני מבין חיים כהן...'. בראש הכתבים, כותרת (קצוצה בחלקה) '...מכתבת הרב חיים ויטאל זלה"ה, ענין המלאכים והשדים וענין יצה"ט ויצה"ר וענין המות וענין נפשות ישראל והאומות'. מלבד האוטוגרף הקדוש והמיוחד, למותר לציון חשיבותה של העתקה זו לכתבי מהרר"ו המועתקים על ידי אחד מתלמידיו המובהקים שכנראה העתיקם מכתביו המקוריים של מהרר"ו. **תוכן כתב היד:** שער קליפת נגה הנדפס בסוף ספר מבוא שערים ובסוף ספר עץ חיים למהרר"ו. רבי חיים ויטאל ישב בדמשק משנת שנה"ה עד פטירתו בשנת ש"פ, מגדולי תלמידיו שישבו לפניו בדמשק וקיבלו ממנו במשך שלש

אסתר ונתן חיים כהן מנחמה על מרתה א מה לט מסר לעולם ערבך על נה זקנה נאווה כמסן כן

Opening Bid
\$50,000

Estimate
\$70,000-\$90,000

אדם שכלי לרבי שמעון הגדול טיהינגן ש"כ

עם התפילה
ליום כיפור

תקוני הזהר דפוס ראשון. מנטובה 1558

בראש הספר ארבעה פסקים מרבני איטליה להתיר הדפסת הזהר והתיקונים ולפרסם דברי קבלה ברבים.
הובא לדפוס והוגה על ידי רבי עמנואל בניווינטו בעל ספר לוית חן (מנטובה ש"ז).
גליונות הספר מהלך ועד כלה עמוסים במאות חידושים וביאורים קבליים, וניתן לראות בהם חיבור על תיקוני הזהר.
מנטובה ש"ח [1558] דפוס ראשון. ספירת דפים: [4], קמו. [2] דף גודל: 21 ס"מ. מצב: טוב, כרוך בכריכת עור חדשה.
סטפנסקי, ספרי יסוד מס' 329.

שבעים 'תיקונים' על המילה הראשונה בתורה מהתנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי - עם חיבור על התיקוני הזהר בכתב יד בגליונות הספר.
ספר תקוני הזהר הוא חלק בלתי נפרד מספר הזהר ונדפס במקביל להדפסת הזהר לראשונה במנטובה.
שמו של הספר נזכר בספר הזהר פרשת כי תבא (וראה בהקדמות מקדש מלך למה נקרא בשם 'תיקונים')
שבעים התקונים הם שבעים ביאורים על המילה 'בראשית' שבתחילת התורה. בשבעים ביאורים אלו שהן ע' פנים לתורה, הטמין רשב"י את יסודות תורת הנסתר.

מדף 21 ואילך תפילה גדולה ליום כיפור אשר תוכנה כעין וידוי לשב בתשובה.
הרמ"א בספרו תורת העולה ח"ג פ"ד (דף עג ע"א בדפוס פראג ש"ל) מצטט מתפילה זו וכותב: "וכן יסד רבי שמעון הגדול בתפילתו 'הדרת קדש' אחר שסדר ענין עשרת הספירות".
מספר יוסף אומץ (פפד"מ תפ"ג, אות תתקצ"ט) נראה שהיו כאלה שנהגו לאומרה בליל יום כיפור.
[טיהינגן ש"כ [1560], מהדורה ראשונה. מספור דפים: [24] דף גודל: 17.2 ס"מ.
הגהות עתיקות (דהויות ביותר) נמצאות בדפים [11] ע"ב, [21] ע"א.

ביאור י"ג עיקרי האמונה להרמב"ם, י"ג מדות ועשרת הדברות על דרך הקבלה מאת רבי שמעון ב"ר שמואל מצרפת.
כולל את י"ג עיקרי האמונה להרמב"ם ולציוד הביאור עיקר יסודו של החיבור הוא להראות שיש קשר בין י"ג עיקרי האמונה ל"ג מדות של רחמים, ובתוכו משלב ביאור עשרת הדברות.
המחבר היה מחכמי אשכנז וחיבר את ספרו בשנת ק"ס (כפי שכתב בסוף הספר). הספר זכה לתפוצה רחבה ונמצאים ממנו העתקות רבות בכתבי יד. לראשונה הוא נדפס במהדורה שלפנינו ואח"כ בכמה וכמה מהדורות.
בראשי הדפים נדפס 'הדרת קדש' - הוא שמו השני של הספר כמבואר בשער.
בדפים 19-20 ענין עשר הספירות בקצרה עם ביאור המחבר.

בעיר טיהינגן שבמחוז באדן שבגרמניה, השוכנת על גבול צרפת, הוקם דפוס יהודי שפעל בשנה זו בלבד - שנת ש"כ. על אף שהדפיסו בה שישה ספרים בלבד, אלו ספרים נדירים וחשובים שהטביעו את חותמם על הספרות התורנית. הידועים שבהם, מלבד ספר זה, הוא סידור רבי הירץ, זהר חדש על מגלת רות ושיר היחוד.

42

Opening Bid
\$10,000
Estimate
\$15,000-\$20,000

41

Opening Bid
\$15,000
Estimate
\$20,000-\$30,000

מזרה

מיקרוגרפיה יפופיה

אנגליה תרכ"ז

דף יחיד (44 x 58 ס"מ). כתב"ד בעברית ובאנגלית, כתוב בכתובה קליגרפית ומיקרוגרפית בדיו צבעוני על גבי נייר. במרוצת הדורות נוצרו לוחות נוי מיוחדים - עבור בתי הכנסת - לציין את הקיר הפונה לכיוון ירושלים. לוחות אלו נקראים בשם "מזרח".

לפנינו יצירה מיקרוגרפית גדולה ומרהיבה, שבמרכזה שני לוחות הברית, המוקפים מעוין גדול הבנוי שורות קונצנטריות של טקסטים מקראיים זעירים. הפסוקים נכתבו בלשון הקודש, ולצד מבוחר תרגומים לאנגלית, בדיו המתחלפת בין צבעים שונים. סביבם שולבו פסוקים ומאמרי חז"ל נוספים בצורות גיאומטריות שונות, היצרים יחד קומפוזיציה עשירה ומוקפדת.

אברהם יוסף הכהן קון לונדון, אנגליה, שנת תרכ"ז (1867)

London n 115622 written with the Pen. by Abraham Joseph Cohn 114 unndstreet Spitalfields

43

Opening Bid
\$12,000
•
Estimate
\$15,000-\$20,000

מכתב היסטורי מאת השר מונטיפיורי אל הברון רוטשילד לונדון תר"ז [1846]

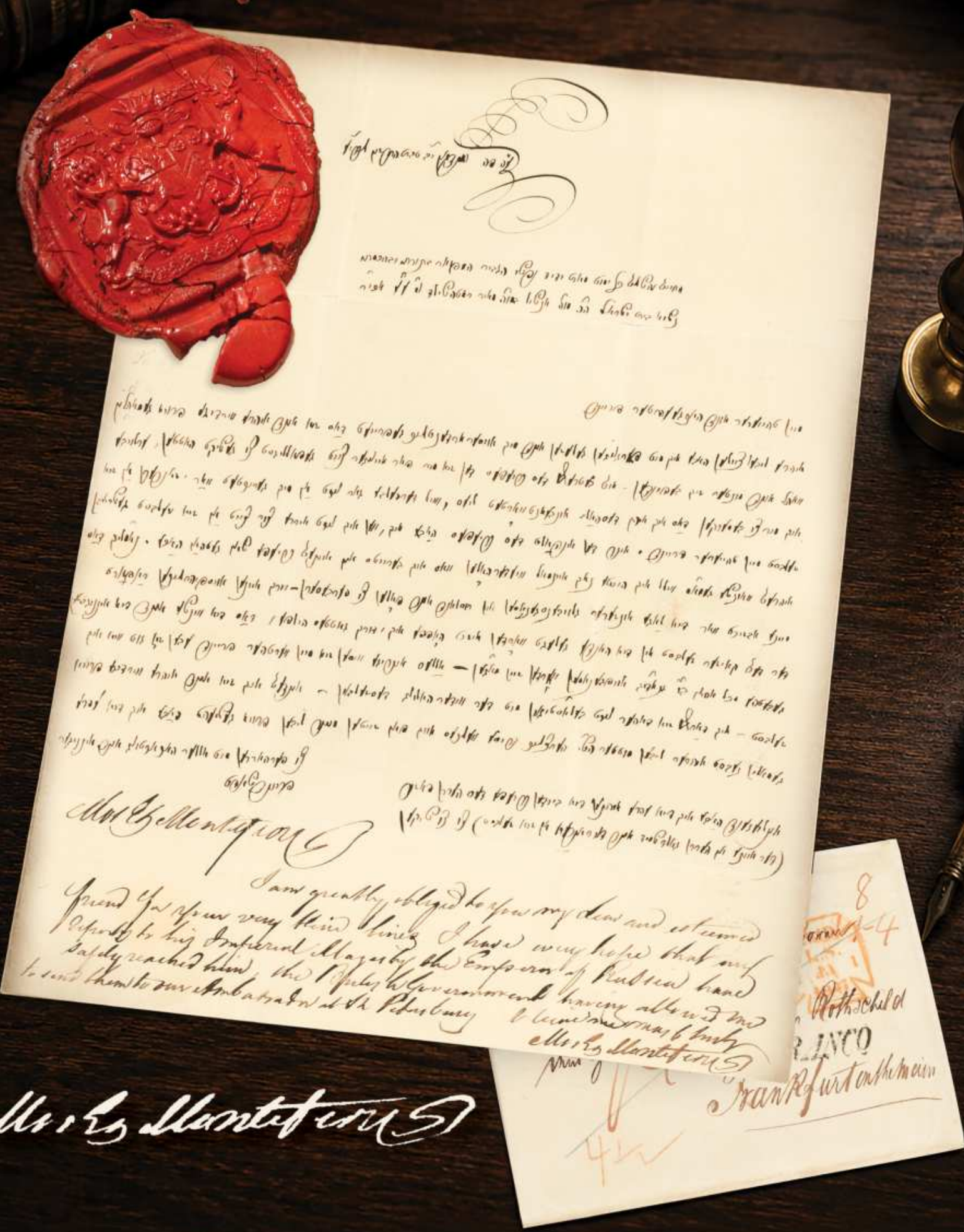
אודות השתדלות אצל קיסר
רוסיה לביטול גזירות על היהודים

שני הגבירים היהודיים המפורסמים בעולם! מכתב מיוחד במינו מאת "השר הצדיק" ר' משה מונטיפיורי מלונדון, נשלח אל השר ר' אנשל מאיר רוטשילד מפרנקפורט, בכור בניו של מאיר אנשל רוטשילד אבי משפחת רוטשילד המפורסמת. המכתב עוסק בשתדלנות ופעילותו האישית של מונטיפיורי אצל הצאר ניקולאי, קיסר רוסיה, לביטול גזירות קשות שהוטלו על היהודים. כחלק מפעילותו בענין זה נסע מונטיפיורי מאנגליה עד רוסיה להיפגש עם הצאר הרוסי, ונסיעתו זו נחשבת לאחד המאורעות המכוננים, אשר בזכותם נרשם מונטיפיורי באותיות של זהב בדברי ימי ישראל. על המכתב חתום מונטיפיורי פעמיים, בתוספת חמש שורות בכתב ידו (באנגלית). זהו מסמך נדיר בעל ערך מיוחד, מקור ראשון לפעולת שתדלנות היסטורית של השר הצדיק, מפי "בעל המעשה" בעצמו. המכתב מייצג קשר אישי בין שני האישים היהודיים רבי ההשפעה, ממשפחות האצולה המפורסמות ביותר בעולם, שהיו שם נרדף לעושר ונדיבות, עמודי יכין ובעוז של הפילנתרופיה היהודית לדורותיה. גוף המכתב כתוב ביידיש, בידי מזכירו של מונטיפיורי, ד"ר אליעזר הלוי (אשר התלווה אליו במסעו לרוסיה). בסיום המכתב חתם מונטיפיורי באנגלית. לאחר מכן הוסיף מונטיפיורי עוד 5 שורות בכתב ידו באנגלית, וחתם בפעם השנייה, לאות ידידות וכבוד. בצד האחורי נשתמרה חותמת השעווה המלכותית של מונטיפיורי. לונדון תר"ז [1846]. דף כפול, גודל 20x24 ס"מ. מצב טוב, מספר קרעים קטנים (ללא חסרון). רקע והרחבה על ערכו ההיסטורי של המכתב ראה אתר גנזים

44

Opening Bid
\$4,000
Estimate
\$7,000-\$10,000

במעט כר-וני בארץ ואני לא עזבתי פקד-יך

וממחשה את תעצומות הנפש היהודית ברגעי החושך הקשים ביותר
הגדה נאה ומרשימה ביותר, מסודרת להפליא, עם כ-45 ציורים ועיטורים
צבעוניים מקוריים בצבעי גואש על נייר ירקרק ועם הוראות בצרפתית.
אותיות נאות ומנוקדות, תיבות הפתיחה, גדולות וקליגרפיות, הכתיבה
הישרה והמסודרת והאיורים אופייניים לאמנות היהודית העממית
בחבל אלזס.

בשולי השער רישום בצרפתית מאת שטופל "Ecrit par L. Stuffel de Strasbourg, pendant son séjour à Grenoble en 1942",
page de titre [וכתרגום: "נכתב על ידי ל. שטופל משטרסבורג, במהלך
שהותו בגרנובל בשנת 1942"]

הגדה של פסח כתובה ומצויירת בידי לוסיאן לאון שטופל
משטרסבורג - נכתבה וצוירה בעיר גרנובל שבדרום צרפת,
לשם נמלט לאחר כיבוש צרפת על ידי הנאצים.

כשנה לאחר מכן במרץ 1944 שטופל הובל בטרנספורט לאושוויץ ובה
נספה בתאי הגזים.

בשל זרם הפליטים הגדול שהגיע לגרנובל, נוצר מחסור חמור בספרי
קודש בסיסיים. באין ספר ודפוס, ישב שטופל וכתב כמו ידיו הגדה
של פסח שלמה.

הגדה זו, שנכתבה בכתב יד, יהודי נודד נרדף ונמלט מטלפי הנאצים לא
מהווה רק כלי לקיום ליל הסדר, אלא עדות חיה ונוקבת לגבורה רוחנית,

הגדה שטופל גרנובל 1942-1943

הגדה

של

פסח

*Ecrit par L. Stuffel de Strasbourg,
pendant son séjour à Grenoble, en 1942-1943.*

לוסיאן לאון שטופל (Lucien Léon STUFFEL) נולד בשנת 1867
בהאטשטאט (חבל הריין העליון) במהלך חייו שימש כחזן בערים רבות
באלזס ובשווייץ ועוד (בעמ' 57 ציור של חזן) הוא מוזכר גם כשוחט ומורה,
עם הכיבוש הנאצי של צרפת נמלט לגרנובל שבדרום צרפת, הוא נכלא
מאוחר יותר במחנה דראנסי, ומופיע ברשימת המגורשים במשלוח מספר
69 לאושוויץ ב-7 במרץ 1944 משם לא חזר.

שטופל הדגיש בהגדה (עמ' 74) באותיות גדולות את התיבות 'לשנה
הבאה בירושלים' - אך הוא לא זכה, ועלה על המוקד יחד עם רבבות
בני ישראל באושוויץ.

גורבל-צרפת תש"ב-תש"ג, 1942-1943
מנין הדפים: [1], 87, [1] עמ'
גודל: גובה: 13.5 ס"מ רוחב: 10.5 ס"מ,
לרשימת האיורים המרכזיים בהגדה, ראה אתר 'גנזים'.

חלק ב'

לוחים 46-68

חסידות

הספר שגילה
את תורת
הבעש"ט
תולדות יעקב
יוסף
קוריץ תק"מ

עוד שמעתי ממורי פ' ח
כדיק היינו עו
פעמי' וי"ל וכי בשביל שחםר א' יהי' נק' רשע
ועבודתו ליוהרא גם שהוא עובד ה' אינו כלום מ
שהוא עובד ה' מ"מ תיקרי לא עובד וה
עוד שמעתי ממורי רב בבבל ורבי
וכל מעשה הע
עוד שמעתי ממורי ע"ד הלצה אלוף ר
ודיבור ד"ב אותיות
אזי מעלה אותיות של דברים בטלים לנעלה וכו'
ואז תימן ותמי' איך ידבר אלוף מבשר ר"ל בר
דבר
שם מארי כש
שמעתי יד =
בעל שם טוב

ספר היסוד בתורת החסידות, עותק שלם. ביאורים על חמשה חומשי תורה מאת הרה"ק רבי יעקב יוסף הכהן מפולנאה – ראש וראשון למפיצי תורת אור שבעת הימים רבינו ישראל בעל שם טוב.

בעל התולדות היה התלמיד הקרוב ביותר לבעש"ט, הוא אהבו וקרבו בחיבה יתירה וכבר המליצו על כך בנו וחתנו מעבר לשער את הפסוק וישראל אהב את יוסף, הבעש"ט האציל מהודו עליו ולו מסר את רובי תורתו.

הוא היה הראשון לחיבור הספרים המיוסדים על פי הקדמות ויסודות שגילה רבינו הבעל שם טוב.

ספרו הוא המקור העיקרי לתורת הבעש"ט, וכפי שהיה מהרצ"ו הדולה ומשקה העיקרי לתורת האר"י, כך היה הרד"ק מפולנאה לתורת הבעש"ט.

הופעת הספר בשנת תק"מ היוותה ציון דרך משמעותי בהפצת תורת הבעל שם טוב ותנועת החסידות בכלל. בספרו מגלה בעל התולדות את סוד רבו הבעש"ט שקיבל תורה מאחיה השילוני (תולדות פ' בלק) מספר על עליות נשמה שעשה הבעש"ט וראה את מיכאל הלור הגדול (תולדות פ' שופטים), ומביא מאות שמעות ששמע מפה קדשן.

הספר הובא לדפוס עוד בחיי המחבר ע"י בנו רבי אברהם שמשון אב"ד ראשקוב וחתנו רבי אברהם דוב אוורבך אב"ד חמלניק ולימים ממלא מקום חותנו בפולנא.

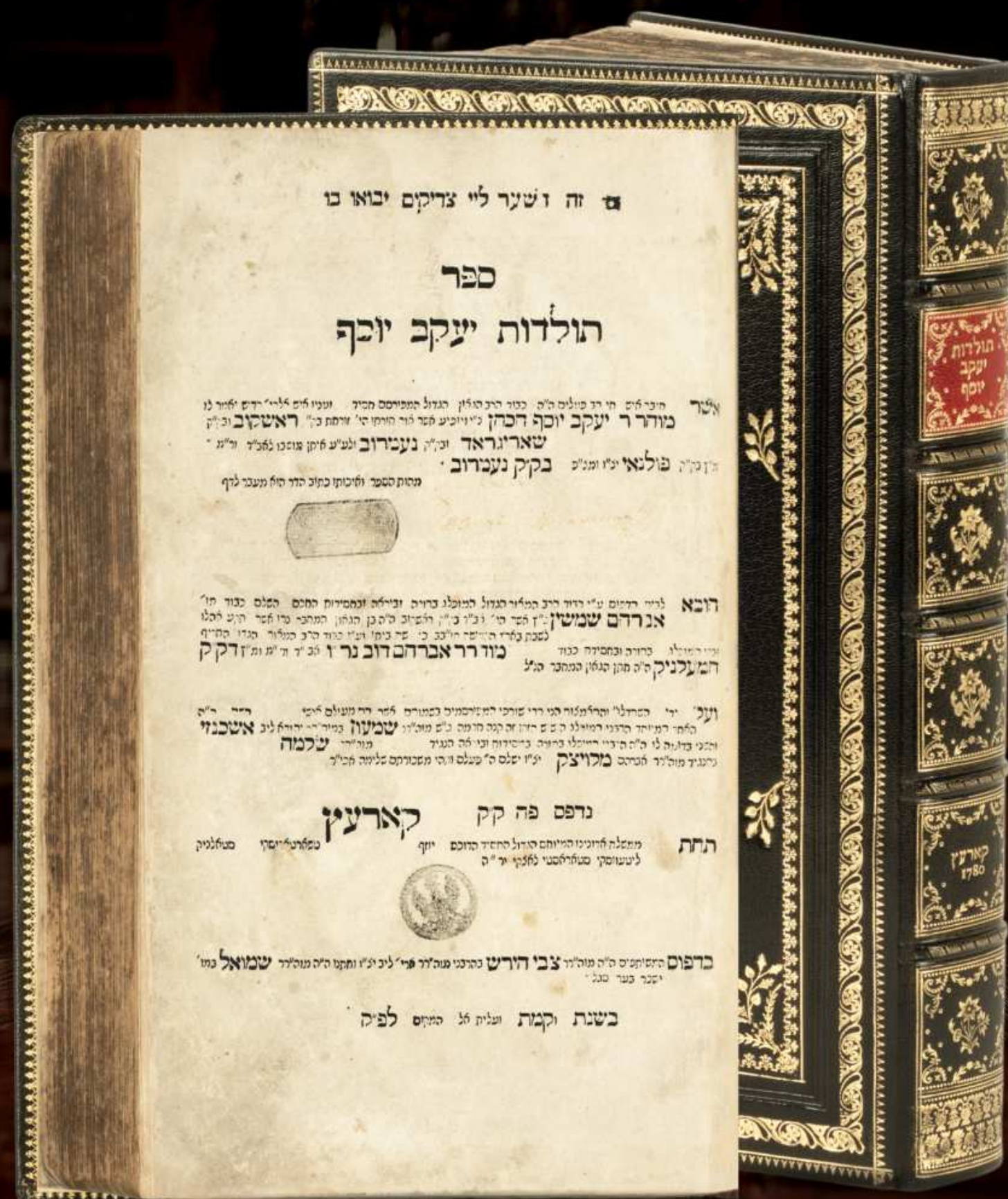
קארעץ תק"מ [1780]. דפוס ראשון

מספור דפים: [1], רב דף.

גודל: 34 ס"מ

כרוך בכריכה חדשה נאה.

סטפנסקי, חסידות 605 סטפנסקי ספרי יסוד מס' 365

תורת אור שבעת הימים כתר שם טוב

דפוס
ראשון

זולקווא
תקנ"ד-
תקנ"ה

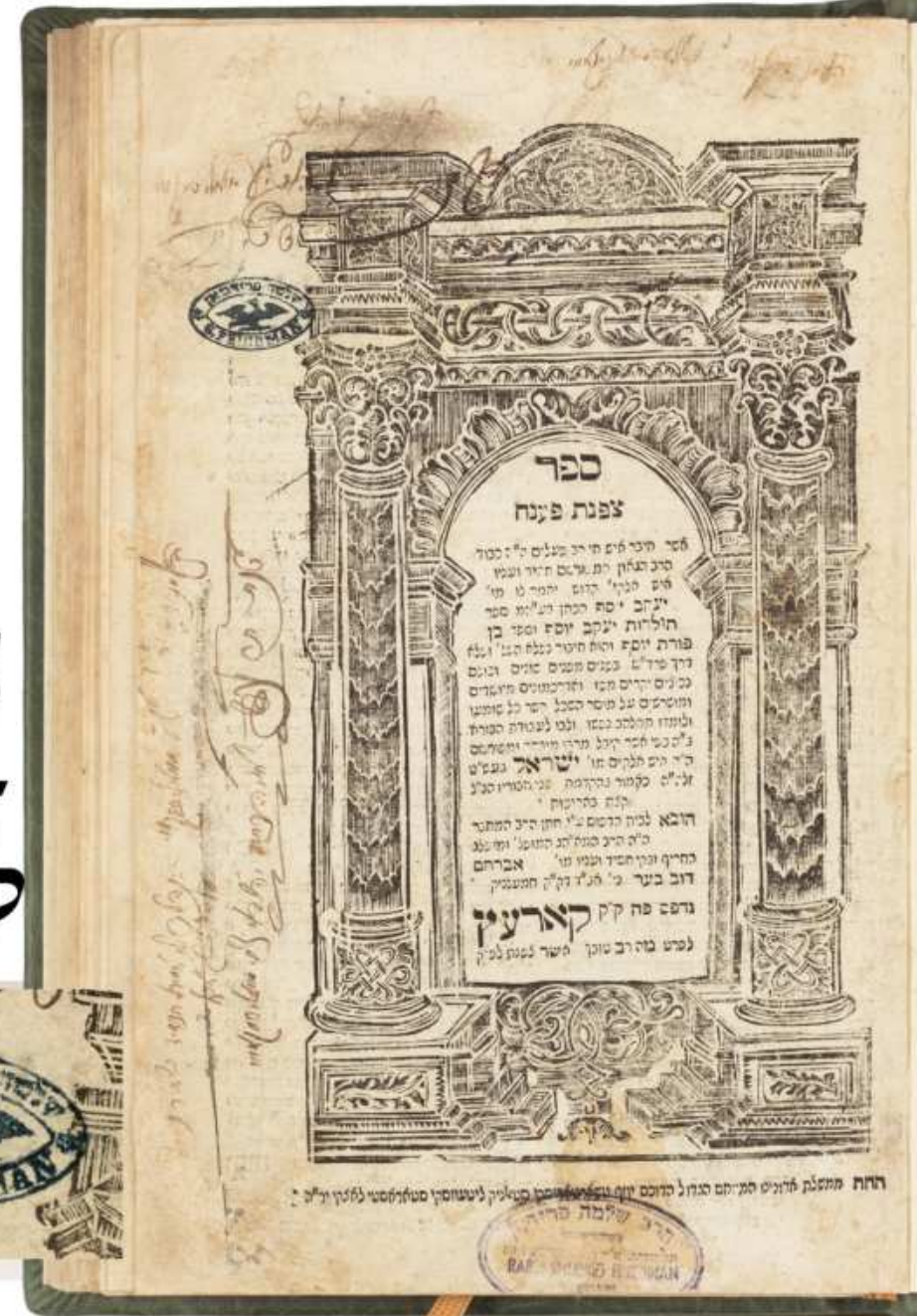

כראב"ד זליחוב על מקומו של רבי לוי יצחק מברדיטשוב ולאחר מכן מו"צ וראב"ד באפטא לצד בעל אוהב ישראל רבו המובהק היה הרה"ק רבי עזריאל מייזלש מריטשוואהל. ספריו הם מספרי החסידות הנפוצים ביותר (אנצ'י לחסידות ח"א עמ' קנז)
בראש ח"א הסכמת רבי מנחם מנדל מליסקא (לינסק), רבי שלמה מקרלין ורבי אברהם משה מפשוורסק.
זולקווא תקנ"ד-תקנ"ה [1794-1795] דפוס ראשון.
מספור דפים. ח"א (תקנ"ד) [2], כח דף ח"ב (תקנ"ה) [31] דף גודל: 18.5 ס"מ. מידע נוסף: מצב טוב, כריכת עור חדשה נאה וקופסה לשמירה.
ביבליוגרפיה: סטפנסקי, חסידות מס' 249, סטפנסקי, ספרי יסוד מס' 380, על וריאנטים שונים ראה גנזי ישראל מס' 1146

ליקוטים של כל תורת הבעל שם טוב שנדפסו בספרי תלמידיו המגיד ממזריטש ורבי יעקב יוסף הכהן מפולנאה, עם סיפורים על הבעש"ט.
מאת רבי אהרן ב"ר צבי הירש מאפטא
הספר החסידי הראשון שכל כולו מוקדש לתורת רבינו הבעל שם טוב ומספרי הליקוטים הראשונים והבסיסיים ביותר למשנת החסידות.
לא בכדי הספר זכה לתפוצה רחבה ונדפס פעמים רבות.
בראש הספר נדפסה צוואת הבעש"ט [2,4], אגרת הבעש"ט הידועה ששלחה לארץ ישראל באמצעות תלמידו בעל התולדות [2,א] וכוונת המקוה מהבעש"ט [2,ב].
הרה"ק רבי אהרן הכהן מאפטא - מסופריה החשובים ביותר של החסידות בעל ספר אור הגנוז ופירוש כתר נהורא על הסידור, כהן

צפנת פענח לבעל ה'תולדות' דפוס ראשון. קוריץ תקמ"ב

עותק האדמו"ר
רבי שלמה מטשורטקוב בן
האדמו"ר רבי ישראל
מטשורטקוב, עם
חותמו המלכותי עם
צורת נשר.

מראשוני ספרי החסידות

רבו המובהק הבעש"ט ומביא ממנו תורות יסודיות בתורת החסידות וכבר הזכרנו בסמוך בספר 'תולדות יעקב יוסף' מה שאמר הרה"ק רבי פנחס מקוריץ שמכל זשמעתי ממורי שהביא התולדות אפשר להחיות מתים.
קוריץ תקמ"ב [1782]. דפוס ראשון. יצא לאור ע"י חתנו רבי אברהם דוב אוורבך אב"ד חמלניק ולימים ממלא מקום חותנו בפולנאה.
מספור דפים: [1], צה דף.
גודל: 30.3 ס"מ
סטפנסקי, חסידות מס' 505, ספרי יסוד בהע' למס' 365

יבור נפלא הפלא ופלא [על ספר שמות]... מושרשים על מוסר השכל, אשר כל שומעו ולומדו תתלהב נפשו ולבו לעבודת הבורא, כפי אשר קבל [הרה"ק רבי יעקב יוסף מפולנאה] מרבו מובהק ומפורסם ה"ה איש אלוקים מו"י ישראל בעש"ט זלה"ה.
בעל התולדות היה התלמיד הקרוב ביותר לבעש"ט, הוא אהבו וקרבו בחיבה יתירה, האציל מהודו עליו ולו מסר את רובי תורתו.
הוא היה הראשון לחיבור הספרים המיוסדים על פי הקדמות ויסודות שגילה רבינו הבעל שם טוב וספריו הם המקור העיקרי לתורת הבעש"ט.
גם בספר זה כנספר תולדות יעקב יוסף מזכיר הרה"ק מפולנאה את

48

Opening Bid
\$20,000
Estimate
\$25,000-\$30,000

47

Opening Bid
\$20,000
Estimate
\$30,000-\$40,000

דפוס מחתרתית!

המהדורה ההיסטורית שהדפיס רבי נתן מברסלב

במסירות נפש

עותק נדיר - רחב שוליים

בראש הספר הקדמה מורחבת מאת רבי נתן בה מאריך מאוד בשבח ומעלת הספר וייחודו, על הכוחות העצומים והיגיעה הרבה שהשקיע מוהר"ן בכתבתו, על גדולת מוהר"ן ונסיעתו לארץ ישראל וכן על עבודת העריכה שלו בספר ומעלותיה של מהדורה זו לעומת המהדורה הראשונה (ראה גם דבריו בשער הספר).

[ברסלב] תקפ"א [1821]

ד, קכב, [4] (כרוך אחרי שער ח"ב); [4], מד דף 22.5 ס"מ

נייר כחלחל וירקרק.

סטפנסקי חסידות מס' 287

בשלמות ומצב כזה נדיר באופן מיוחד.

ספר היסוד של תורת ברסלב - 'ספר ליקוטי מוהר"ן הוא הספר הנכבד והנורא היוצא בקדושה ובטהרה מפי קדש הקדשים נבון לחש וחכם חרשים... נחל נובע מקור חכמה... מורנו ורבינו רבי נחמן מברסלב.

הוצאה זו, היא ההוצאה הראשונה השלמה של שני חלקי הספר בשלמות, בתוספת ההסכמות, המראה מקומות וההקדמה המורחבת של רבי נתן ועל פיה נדפסו כל ההוצאות הבאות של ליקוטי מוהר"ן.

עותק שלם ומיוחד עם שוליים רחבים במיוחד, גם בשוליים התחתונים וגם בשוליים החיצוניים. גודל הספר הסטנדרטי הוא 21-22 ס"מ העותק שלפנינו הוא בגודל: 25.4 ס"מ!!

ליקוטי מוהר"ן

ברסלב תקפ"א

דע כי צריך לדון את כל אדם לבד לבד

בשנת תקס"ח נדפס החלק הראשון של ליקוטי מוהר"ן הכולל רפ"ו מאמרים ובשנת תקע"א החלק השני - ליקוטי מוהר"ן תנינא הכולל קכ"ה מאמרים בהוצאה זו שנדפסה בביתו של מוהר"ל בשנת תקפ"א נדפסו לראשונה שני החלקים יחד. ונוספו מראה מקומות וכן הקדמה רחבה יותר.

את הספר הדפיס רבי נתן במסירות נפש ממש בביתו שבברסלב. שכן באותה תקופה, השלטון הצארי ברוסיה הטיל הגבלות מחמירות על

בתי דפוס יהודיים, כיון שהדפיסו ב'מחתרת' בלי רשיון הצנזורה, העלים את מקום הדפוס ורשם בחלק הראשון אוסטרלה ובחלק שני מאהלוב. רבי נתן הקים בביתו שבברסלב, בית דפוס פרטי, במטרה אחת ויחידה להפיץ את תורת רבו המוהר"ן. כפי שמספר בספרו האוטוביוגרפי 'מי מוהר"ל', היו לו מניעות רבות ביסוד בית הדפוס, אך בחסדי שמים הצליח להתגבר עליהם, בבית דפוס זה הצליח להדפיס ספרים בודדים של מוהר"ן.

Ist erlaubt zu dru: cken. Lemberg den 3. Sep: tember 1787.

כפר גועם אלימלך

זה הח'בר אשר חיבר ה"ה הרב המקובל החסיד המפורסם איש אלקי קדוש יאמר לו אשר מעייניו יוצא הוצה ותורתו אמונתו תורת אמת על חמשה חומשי תורה כאשר עיניהם תחונה משרים : גם כמה ליקוטים על פסוקים וגמירות ודרשים מוסרים על אדני פז להורות לעם ה' דרך ה' ארת המעשה אשר יעשון :

הובא לבית הדפוס ע"י הני תרי אחים ה"ה הרבני המופלג החסיד המפורסם מוהר"ר אלעזר ואחיו הקמון ה"ה הרבני הותיק החסיד המפורסם מוהר"ר אליעזר ליפמן נר"ו : וע"י המס"ע ה"ה האלוף התורני הנגיד מוהר"ר יעקב דוב בער הלוי ח"ר שמואל ר"ס מק"ק לבוב :

נרפס פה קק לבוב

תחת ממסלח אדוניו האדיר קיסר רומישר אוגריין פיהס גאליציאן עט לאדמיראלן קינגלסה אפאקעליסי מייסעטעט יושפס השני יר"ה *

Innocenz Feßler, königl. Censor.

נרפס הרבני מוהר"ר יהודה שלמה בהמנוח הרבני מוהר"ר נפתלי הירץ ז"ל לה"ה הנקרא מאז ומקדם ר' שלמה יארוש ועכשיו נקרא ר' שלמה רפאפורט נדו יאיר

לסדר לפרסם בו אמר אלהי אבי בעזרי לפ"ק

הספר הקדוש
'נועם אלימלך'
דפוס ראשון

הספר הקדוש 'נועם אלימלך'

דפוס ראשון. עותק מפואר. לבוב תקמ"ח

”
להביא ברכה לתוך ביתם, גם כי
הוא לשמירה מעולה בתוך הבית

ביאורים על חמשה חומשי תורה על דרך החסידות אשר
חיבר איש אלוקים קדוש, הרה"ק רבי אלימלך מליזנסק,
עם 'ליקוטי שושנה' ואגרות קודש'.

ספר הקדוש 'נועם אלימלך' נדפס לראשונה על ידי בנו
הרה"ק רבי אליעזר ליפא, על פי צוואת אביו, כפי שכתב
בהקדמתו: 'ונצטוותי בציווי גמור מפיו הקדוש והטהור
שלאחר מותו אראה להביאו לבית הדפוס וכה אמר אין לך
מצוה גדולה מזו....'

'נועם אלימלך' במהדורתו הראשונה – נודע בסגולותיו,
והנו הספר החסידי המבוקש ביותר בחצרות קודש ובין
אספני ספרי חסידות – אדמור"י וצדיקי החסידות בכל
הדורות, נכספה וגם כלתה נפשם שספר קדוש זה יהיה
בגנזי אוצרותיהם ולא חסכו ממון להביא ברכה זו אל ביתם.

לבוב תקמ"ח [1788] דפוס ראשון. [2], קיב דף
סטפנסקי ספרי יסוד מס 378
סטפנסקי חסידות מס' 373

הסכמת

הגאונים

א. הסמכת הרב הגאון הגדול החסיד המפורסם בדורו אב"ד דק"ק ליוענסק *
ב. הסכמת הרב הגאון הגדול החסיד המפורסם בדורו אב"ד דק"ק פשעוורסק *

ואשא עיני ווארא והנה שני אנשים נצבים לפני

ובירם מגילה עפה כתיבה פנים ואחור וקדם למעשה בראשית דברים דעומדים ברומו של עולם למבינים ואומרים ויוצאים מפה קדוש איש אלקי נר ישראל וקדושו המנוח מהור"ר אלימלך זצ"ל וזה אשר מכירו הייתי לשעבר וזה כמה שנים אשר נתקבלתי פה קהילתינו מקום תכונתו מוקד בים חיים אשר רבים שרתו יחיו לשכנו דרשו ובאי מוצא ארץ ועד קצרו אמנם עכשיו ביותר אשר באו לפני אנשים ואלו אנשי שם וה"ה בן לאותו צדק אשר הניח אחריו ברכה הרבני המופלג החסיד המפורסם כמוהר"ר אלעזר נר"ו וזה דעמי"ה הרבני המופלג ומופלג בתורה וחסידות ויראה שלם כמוהר"ר זכרי' מענדל נר"ו בן של קדושים שלשלת יחוסים ופרשו את המגיל לפני מדברים עתיקים הנחקקים מפיו הקדוש והמורה מחאמצים לעלות למצודה רבדה לכוונת הדור לחוק מהני מילין עליון קרישין בספר ספידרת דברים קדושים אשר מושכים ארת הלב ליראה וקדושה ואורו עיני כי טעמתי מעט הדבש בקראי בו שנים ושלש דלתות והמה מתוקים לחיך ונכנסים ללב ואמרתי שגם מזה נודע גדול צדקתו ופנותו שלא דעה להתגלות את עצמי כל כך בחייו כאשר ה' ורבו תמיר להקטין א"ע לכן הנני מחזקם בלבי וירי לחוק הדברים האלו בספר לקבעם בדפוס ויעשו כיון ויהא רעוא שוכות החסיד המנוח זכ"ל וזכות רבים אשר יעוררו לבבם בקוראם דברי קדושים האלו יעמוד לנו * להיותנו זוכים במהרה לטעמי תורה מנישקות פי משיח צדקינו * ויוחש וכוונן במהרה מקום מקדשינו אמר : וראוי ונכון שלא להסיג גבולם בהדפסת עור זה הספר עד זמן * שני' מעת הנ"ל אם לא בדשות בניו הכ"ד המדבר לכבוד התורה * ולומדי' וליראה את השם הנכבד והנורא י"י * י"ר חשון שנת תקמ"ח לפ"ק * הקטן זאב וואלקר במוהר"ר אלעזר פה ק"ק ליוענסק *

ג. הסכמת הרב הגאון הגדול החסיד המפורסם בדורו המקובל אב"ד דק"ק ולאטשוב :

רבים יתנו מבאר מים חיים אשר יצא מפיו אורו צדק איש אלקים קדוש יאמר לו המנוח מו' אלימלך זצ"ל היה בחיים חייתו ועתה קם בנו תחת הרבני המופלג הוותיק ועושה חסד מ' אלעזר נ"ו וזה דעמי' ר"ה הרבני מ' זכרי' מענדל והתנדבו נפשם לדבר מצודה לזכות הרבים ולרביא לבית הדפוס כתבי הקודש אשר נשאר אחריו ברכה כפרט ועוללות שנים שלשה נדרים בראש אמר שכרתו פשיצאו מפיו הקדוש ועתה בראיתי תלמידים אשר כויתם פי' על התורה וכולם מלא עול מלכות שמים ודביקות הבורא ית"ש לעבדו עבודה

בא. החכם לגבולי הרבני המופלג החסיד כו"ה ר"ו אלעזר בן לאותו צדק הרב המופלג החסיד המפורסם קדוש ישראל איש פלא המנוח מהור"ר אלימלך זצ"ל כבד נודע בישראל גדול צדקתו וחסידותו רבים השיב מעין ונשאר אצל בניו מרגניתא טבא חידושים על התורה אשר חידש בחייו וראיתי קצת פרושי מצאתי בהם מתוקים מדבש ונופת צופים * וראוי יהיו תועלת גדול להרפים הספר הזה כאשר אמרו חז"ל דבריהם היוצאים מן הלב נהנים לתוך הלב והנני מסכים מיתו ויחוקו בספר מילין וזכות הרב המחבר יעמוד לנו הב"ד המדבר לכבוד הרב המנוח החסיד המפורסם מהור"ר אלימלך זצ"ל אשר כל ימיו עסק בתורה ובמצות * וראוי לכל אדם להשתדל לדבר מצוה כזה להיות שפתותיו של איתו הצדק דובנת בקרב * זו תורה וירשכרה נוצר תאנה יאכל פרי' הכ"ד הבא ע"ה היום יום ב' מרחשון תקמ"ח לפ"ק פה ק"ק פשעוורסק יצ"ו * נאו' שמואל הקטן בהרב המנוח המפורסם מהור"ר משה פנחס זצ"ל ה' *

ד. הסכמת הרב המאור הגדול החסיד המפורסם בדורו אב"ד דק"ק שרניגראד :

מי יפאר גדול פאר גדולת דבינו הקדוש ה"ה הרב הגדול ליהודים היה אורה החסיד והעניי אור ישראל וקדושו יפה פרי תואר קרא ד' שמו מהור"ר אלימלך זצ"ל והזכר נודע בין החיים אשר גדלו ואשר נשאו המלך מלכו של עולם ושמונו ר"ה הולך בכל הארץ : ויגדל אחריו כל בית ישראל בעודנו חי עמנו איש איש ממלאכתו הן המלאכה הצריכה לגופו והן מרפא נפש עד איש אלהים יבא דבר שניהם ויחדיו יהיו תמים ברפאות תעלה הרף נתן ועקמות שפתיו היו מעט רב להושיע * אבל מרה נעשה כי בעו"ה אור נצרב ומשוש

הסכמת

הגאונים

עבודה שלימה ביראה ובאהבה למען ידעו התועים בינה והשכל לעשות דצון קונם נתתי שמחה בלבי כי יפוצו מעיינותיו חוצה : דהגם שרברי רגות הנ"ל אין צריכין חיזוק וסמיכה כי מסומכים ומיוסדים על ארני פז וחלתי ואירא לשלוח ידי לאחור ולתמוך את ארון הקודש אמנם עשיתי למלאות רצון הני זוגא דרבנן הנ"ל שה' חפצם שאתן סמיכה לזאת ידי תיכון עמהם וה' יהיה בעזרתם שיגמרו מלאכת הדפוס ס' הקדוש הג"ל אשר קראו אותו נועם אלימלך וראוי ונכון שלא להסיג גבולם להרפים הספר הנ"ל במשך עשרה שנים מיום כלות מלאכת הדפוס ספר הנ"ל וזכות הצדק וזכות התורה יעמוד לכל ישראל עם דל השואל : זאב לציון גואל : כ"ד המדבר לכבוד ה' ותורתו חיים יום ג' ב' כסליו תקמ"ח לפ"ק : דק"ק ישכר בער מנוע צבי פה ק"ק ולאטשוב :

כראי להעיר על דברים שנאמרו מסיני ועוקר הרים אך מהפצת ידיו נפשי האנשים הנ"ל ואהבת' עזי לעשות רצונם חפצתי ובפרט כי נפשי יודעת מאד רב התועלת מהדברים הנ"ל להתפצץ להדבק בה' באמת ובענוה וה' כל מבקשי ה' יבא לתנות באמרי ספר הקדש הנ"ל ואשרי אדם עז לו בו מסילות בלבם יבואו בעלות מעלה מעלה לעבודת המלך מש"ע לזה ירי תכון עמם ווריעו תאמצם להביא ספר הקדוש הזה אל בית הדפוס ותמלא הארץ דעה את ה' דברי המדבר לכבוד תורתנו הקדושה ולכבוד נשמת רבינו הקדוש המחבר זצ"ל * היום יום ג' ח' חשוון תקמ"ח לפ"ק * פה ק"ק שרניגראד * הקטן אלעזר בתגאון מהור"ר הלוי הראויץ זצ"ל ה' *

ה. הסכמת הרב המאה"ג המפורסם החסיד המקובל מהו' אברהם משה מפשעוורסק :
ו. הסכמת הרב המאה"ג המפורסם החסיד המקובל מהו' יעקב יוסף מאטטרהא :

היות בא לפני פ"ק יצו' הרבני המופלג החסיד מ' אלעזר בן לאיתרי צדק המפורסם הגדול הרב החרדי האיש אלקים ומפת הדור המנוח מ' אלימלך זצ"ל ויראה לפני מכתב קודש על התורה הנכתב מרברי נועם זוי אמרתי יצאו מפה קדוש מדבר בכור אברו הנ"ל ומעמתי טעם והיו מתוקים בפי בדבש למתיק : ובכן אמרתי טוב ויפ' להביא כיון הדפוס ואשרי המסייע בדבר ישולם שכרו כזה ובכא * הכ"ד יעקב יוסף בהרב מוהרר יהואר ליב זצ"ל ב"ק אטטרהא :

מתיקים לחיך ותאוה לעינים פירושים חרופים וממתיקים על פסוקים ונמר' ומדרשים מיוסדים על ארני פז להורות לעם ר' דרדר' את המעשה אשר יעשו והיה יום בא לפני כבוד מחו' הרבני המופלג החסיד והעניי ירא אלקים יסיר מדע מו' אלעזר נ"ו כי אלקי אביו ה' בעוזו להוציא מחשבתו מכתא הפועל וזה דעמי' ר"ה הרבני המופלג החסיד והעניי שלשלת דיוחסין מוהר"ר זכרי' מענדל נ"ו בהרב המאה"ג מהור"ר יהושע אב"ד דק"ק שטרס * ושניהם לדבר א' נתכוונו לעסוק במלאכת הקודש ולהיות עבודתו הקדוש עליהם אל משבח הדפוס דברי פה קדוש מהור"ר אלימלך זצ"ל ה' וביקשו ממני ליתן להם הסכמה : והנה מחמת שנפשי יודעת מאד מיעוט צרכי מסיה הכושה על פני כי בושש בשרה להרים את ידו לספר את גדול קילות תהילתו מעלות ארמו' זצ"ל כי לי' חמיה תהילה ותפורה א' צ' : איה : אמנם בחמת מיום

פועלי הדפוס

הספר נדפס בבית דפוסו של רבי שלמה יאריש רפפורט, פועלי הדפוס שעסקו בהדפסתו היו צדיקים מופלגים מל"ו צדיקי הדור שעסקו בו בקדושה וטהרה, עם כוונות וייחודים (אהל אלימלך אות רכ"ח).

הכוכביות

גין הנהו וחסד העיון האלה
אמא אלהי * ארומה
ימני להוציא לאור חללי
ושמחתי * כן אלה
תשגן לי * ית' לבי

תופעה יוצאת דופן שיש בספר נועם אלימלך דפוס ראשון הוא, ששימי הפיסוק, סומנו בכוכבים (כאלו: *). צדיקי הדורות גילו שיש בזה סודות וענינים רמים ונסתרים (אהל אלימלך שם) ואמרו שבמקומות אלו היה לרבי אלימלך גילוי אליהו או עליית נשמה. מנהג הרה"ק רבי ישעיה לע קערעסטייער היה, לעצור בעת שהיה מגיע לכוכביות אלו בשעה שהיה מקריא מהספר בעריכת שולחן הטהור (מופת הדור עמ' קיט הע' מט).

נועם האינו

כחית' זא * הכו נודל לאלקינו פי' שצריכים שחמנו גדולה דמינו חזק להשם אלקינו שזא מדק' ד' שחכנו כי רחמים וחזק: האור חמים פעלו צור הוא לאון חזק ויחזק קצת דמינו כשהש"ת רוצה לענות את האדם הוא עושה עמו ככח: כח * דחם הוא שאינו יודע לרמות כח * הש"ת עשה עמו כחית' יודע ומענינו כחמים לא לפי מעשיו * וא"כ לא יתנהג כלל במדק' ד' לזה אחר כי כל דרכיו משפט כו' דריק ויסר הוא פי' שהעולם צריך להתנהג כדיון ולפנים משורת הדין פי' דריק הוא לפי הדין והצדק * ויסר הוא לפנים משורת הדין: שחם לו לא ש' פי' דהכל כל הכבוד והסיוכות והרחמים הוא הכל ליישר אלך כשארם חוטא ח' אוי דלתי אשער סיבא לו כל הטובות והבטיות להם שאעפ"כ אל יתייחסו עצמם כי כבר הבטיחם אני ד' לא שנית' ואחם בני יעקב לא כליתם וזהו שחם פי' כשארם חוטא ח' : לו לא ש' נורם שחם ח' עושה מלו בוי' לא דאלף שצריך לזכור את השבעה שלא לללות אחם * בניו מותם פי' שמה רבינו ע"ה הוכיח אחם לאחר אחם אל חזירא * כי בודאי א"ע שחשמו ח' אעפ"כ לא יכלה אחם ח' כ' כ' מתחמת השבעה רק שאין יפה להם שחם הנקראים בניו למקום ב"ה * שחלכו כמותם שחשמו בעצמם כחטא ח' ח' דור עיקר ושלחם חלד' חתמלו וזהו פי' כל זה הוכיח אחם האיד חשמו וחזרמו במעשיכם ח' לעשות פירוד בין קב' וסכנות חליל' * וזהו נקראת השכר כידוע: וזהו חלד' חתמלו לו ויגמלו ח' יצחק האיד אשפר זאח חלד' חתמ' חראק * כי הוא עזר רמו לנפח האדם שהוא למעט דעשיו: ויכוונן רמו לנשמה הקדושה שהיא עיקר היסוד והבסיס של בריאת אדם * והנהיג הנפח והנשמה מיוחדים חמיד בלי פירוד וכל העולמות מתנהגים כאחד וא"כ איך תעשו פירוד ח' ח'.

אלימלך

זכור ימות עולם פי' אך כן חתמנו שחזרנו וחשמו חמיד רוממות אל ונדולחו כל הנשים והנפלאות שמימות עולם כדי שחכנום רוממותו ונדולחו בלכנס ביני שמו דור ודור שחכנו האיד דור הולך ודור בא ומת טוב לרבך במעשה הצדיקים ולא להיפך חליל' * ואם תאמר האיד אשפר להכבוד לשאוב חמיד רוממות אל ולהשריד עצמי מעניני עולם * מלאכתי חמי נעזית לשרשתי ולפרנסת אנשי ביתי * לזה אחר שאל אביד פי' השלל להשי"ח ב"ה הוא אביד: ויגדך לשון המשכה והוא ימשיך לך שפע וברכ' לפרנסתך ולכן נכבד בלשון שאל רמו שלא ית' הכל כל מגמתו בשביל הפרנס' אלא העיקר יהי' העבודה להבורא ב"ה באמת והבטחה הפנים ח' כדבר המושאל הצריך להם בעניני עולמים: ואם תחשבו לומר איך נדע שנהיו נענים בחפלותינו לזה אחר הראי' הואת היא לכם: זקניך ויאמרו לך פי' הלא גם הצדיקים הנקראים זקנים זה קנה חכמ' יכולת בידם לשמשך לכם פנים: וישע בדבורם ואחרותם הצדופה * על אכ' כשחשלו מקורות לכנס להבורא ב"ה: ואם תאמרו הלא האמות הם יושבים שקטנים ושלווים מלאים כל טוב והם חמיד בעולם הצירוד * ומדוע אחם מצווה עלינו כל הנ"ל לעשות כל החור' הואת ולהשגל על הפרנס' בדרך שאלה * למע נגרע מכל האמות אשר המלי' להם כל טוב כאין מעש' טוב להם כלל * וזהו בהגל עלינו גוים בהפרידו כו': ולזה הציב להם יצב גדולות עמים למספר ב' פי' בודאי לא להם הוא המנוח והנחל' שיש להם עתה כי לעמיד במהר' בימינו חתמלק ארץ לשכנים למספר בני ישראל ולזה הציב להם גדולות והסם המוב במהר' יגאלנו ויתן לנו נחלת' גוים ועמל לאומים נירש למען לעבוד אחו' בשמח' ובעטוב לכב מרוב כל אמן.

נועם ליקוטי

אשריך וטוב לך אשריך בעוה"ז וטוב כו' כי מה טוב ללדיק בעניני העוה"ז הוא הכל כדי שיבא ע"י לעוה"ב כי הדברים הצריכים לעוה"ב הם החור' והתנאות והס' חנים ויכולים להעשות ולהשגל אם לא שיש לו כל צרכי עוה"ז בריוח למשל הנסח' אורחים טובים ואחרים צריכים מזוהה אזה וננים וכדומה להם לזה צריך הכל שיהי' להצדיק מעוה בריוח וזהו אשריך פי' מה שיש לך טוב בעוה"ז אינה עיקר הכוונה ב"א וטוב לך לעוה"ב ולזה נא' אשריך שפי' דרך גחזיב לנא' ע"י לעיקר טובת עוה"ב וק"ל.

פתחו לי שערי צדק כו' דהג' עיקר מדת הצדיקים קד היא בכל מה שעובד ויחר להבורא ב"ה הוא מבין יותר שאינו יכול להגיע אל חכלית העבוד' כי א"ש בדבר זה הוא עיקר הבנה הצריך שמבין זה שאינו יציל לבא אל החכלית הגמור והיא היא העבוד' וזהו שאמר הכבוד פתחו לי פי' הצדיק אומר שישתחו לו השערי העבוד' לנא' בס לעבוד הבורא לפי שטובר שלא עשה כלום עדיין ולא פעל בעבודתו כלל עדיין ומשיבין לו זה השער לר' פי' היא היא עיקר העבוד' לידע זה שאינו יכול לגמור בעבוד' כי דבר שאין לו סוף וחכלית והגן.

זה היום עשה ד' כו' י"ל זה רמו על י"ב צדופי הוי' שצריך האדם לכוין בכל יום ובכל שעה ולבאורה הלא הצירוף הוא ממילא כאשר עשאים הש"ת ואמר הכבוד נגילה ונשמחה בור' ל' השעולה היא ככוונה הואת להבנים בה אהבה ויחאה נגילת רמו ליראה כמו שאמרנו ל' כמקום גילה שם חסי' רעדה ושמח' היונו אהבה וק"ל.

פרות שלח לעמו זרה לעולם כדכחו: דהנה הבורא ב"ה שולח רפואה קודם המכה ומה הוא רפואה היינו חסילותיו וסכנותיו שאנחנו משכחים ונפארים את שמו סגדול ומורמו הקדוש' וזהו בורא רפואות פי' בורא חסילות מחמת חסילותיו הנוראים הם הרפואות דחוקי פדות שלח לעמו היינו שהשי"ח ב"ה שלח מקודם פדות מכל צרות ומכות קודם למכה היינו ע"י שזיוה לעולם כדכחו דמינו החור' היא הרפואה השלוחה לנו קודם לכל דבר המניח ומצילם עלינו ועל כל ישראל אמן.

ובחסדך חמית' חויבי' ולבאור' קשה אדרבה אם נמיתם בכבוד' היה יוסר טוב ולמה השלל להלאים נחמד * ונס' שס' פסוק ימנך כו' מאדרי בזה כו' חרש' חויב ב' כקשה למת' דימין שרומז לחסד * וגר' כי אין צדיק בארץ כו' ואם ס' מתלבש הקב"ה כגמורת להנמים

שושנה אלימלך

האויבי' קיו ישראל מחפזים מאימחו מחמת הגבורות * ולזה עושה הקב"ה כדכחו' ללל ייחאו עמו מהגבורות ולזה עושה נקמות כשנא' ואעפ"כ הוא מתלבש בחסדים גדולים ואין סוס פחד כיון שהוא חמים וחשדים גמלא כדכחו' פועל סגיתם לא זה בלבד שמכרית האויבים שלנו אף שאין עולה על לבנו שום פחד * וזהו ימנך כו' וזהו ב' כ' חסלת דוד המלך ע"ה ובהסדק חמית' חויבי' ככוונה זו וק"ל.

נס עדותיך שעשועי אבשי עמלי ג"ל דהנה החור' הקדושה לפעמים נקראת חורה ולפעמים נק' עדות: ופקודי ד' מלות ד' כמס' חרות ד' כו' עדות ד' כו' פקודי ד' ישרים כו' וסבל הוא לפי בחינת האדם באיזה בחינה הוא לומר החור' אס לומר החור' בקדוש' ובסתר' בחמיתומו גדול לשמו הגדול יחזיק אוי' נקראת חורה ד' כו' ובסתר' בחסד' נס' אחרת אוי' לפי בחינת' שלומד כך הקור' נקראת * ובחינת' הואת הנקראת עדות יש לומר שאינם ב' כ' בחינה גדול' רק שהיא מחביתם פחי' כמס' עדות ד' כו' מהנחת פחי': ואמר דוד המלך ע"ה גם עדותיך ר' ג' גם הבחינה הואת הנקרא' עדות היא גדולה אצלי כ"כ ששם שעשועי שהיא בחינ' גדול' כמו שכתוב בפסרים ש"י שעשועים ברא הקב"ה האם העולם כמו כן אצלי היא שעשועים שהצדיק ברא עולמות בחורו הקדוש' שלומד ופועל רפואות ושפעות גדולות לעולם והוא ב' כ' אצלי במדבריו גדולות שהיא אבשי עמלי ע"ד שאמר המלך כל הלומד חור' לשמ' ונס' כו' ונהנין ממנו ענה וק"ל.

איתא בגמ' כל הדר בארץ ישראל דומ' כמי שיש לו אלקי וכל הדר בח"ל דומ' כמי שאין לו אלקי * ושמעתי מקשים סדיוקים אחרדי דקאמר כל הדר בא' ידומ' ב' משמע שאינו אלא בדעיון אבל באמת אין לו אלקי חליל' * והדר קאמר כל הדר בח"ל דומ' שאין בו משמע אבל באמת יש לו אלקי * וג"ל דאיתא בגמ' לא גלו ישראל אלא להחוסף גרים ולבאור' יש להבין ובי' בשביל זה יבאנו ישראל הקדושים עול גלות וצרות הלא טוב ה' שזכור האומות לא' י' ומגייירו שם * אך באמת בשורה הצדיק לפעול אינם דבר צריך לירד קצת ממדהגמו ואין יכול לפעול כי כל דבר צריך להיות מחפזל ע"י דיגמור דומ' לו * והנ' ידוע שקדושא ח' היא גדול' מאוד וגמלא לא ה' באפשרי לישראל שיפעלו להחוסף גרים מחמת ששם בא' יקדושה ישראל הב' וגדול' ומשורשים ומובדלים מכל וכל מהאומות ואין שום שי יבוא בהם להיות דוגמאם לשבר את כחם כדי שימגיירו * ולכן גלו ישראל ובחזק' לארץ הקדוש' מעט.

דרכי צדק לרבי זכריה מנדל מיערוסלב דפוס ראשון. לבוב תקנ"ו [1796]

הנהגות טובות
מהרה"ק
רבי אלימלך
מליז'נסק

בהנהגות רבי זכריה גם הובאו דברים בשם הבעל שם טוב והמגיד ממזריטש.

מהקדמת המדפיס: '... הנהגות טובות... נמצא מועתק אצל כבוד הרב הגאון המפורסם החסיד... מוהרר"מ מענדל נ"י האבד"ק דק"ק ליסקא והדרכים האלו נזכרים ונעשים מפי אחד מתלמידי האשל הגדול איש אלוקים קדוש יאמר לו הרב החסיד המפורסם בוצינא קדישא מוהר"ר אלימלך זצוקלה"ה.'

לבוב תקנ"ו [1796] דפוס ראשון.

[24] דף גודל: 14 ס"מ

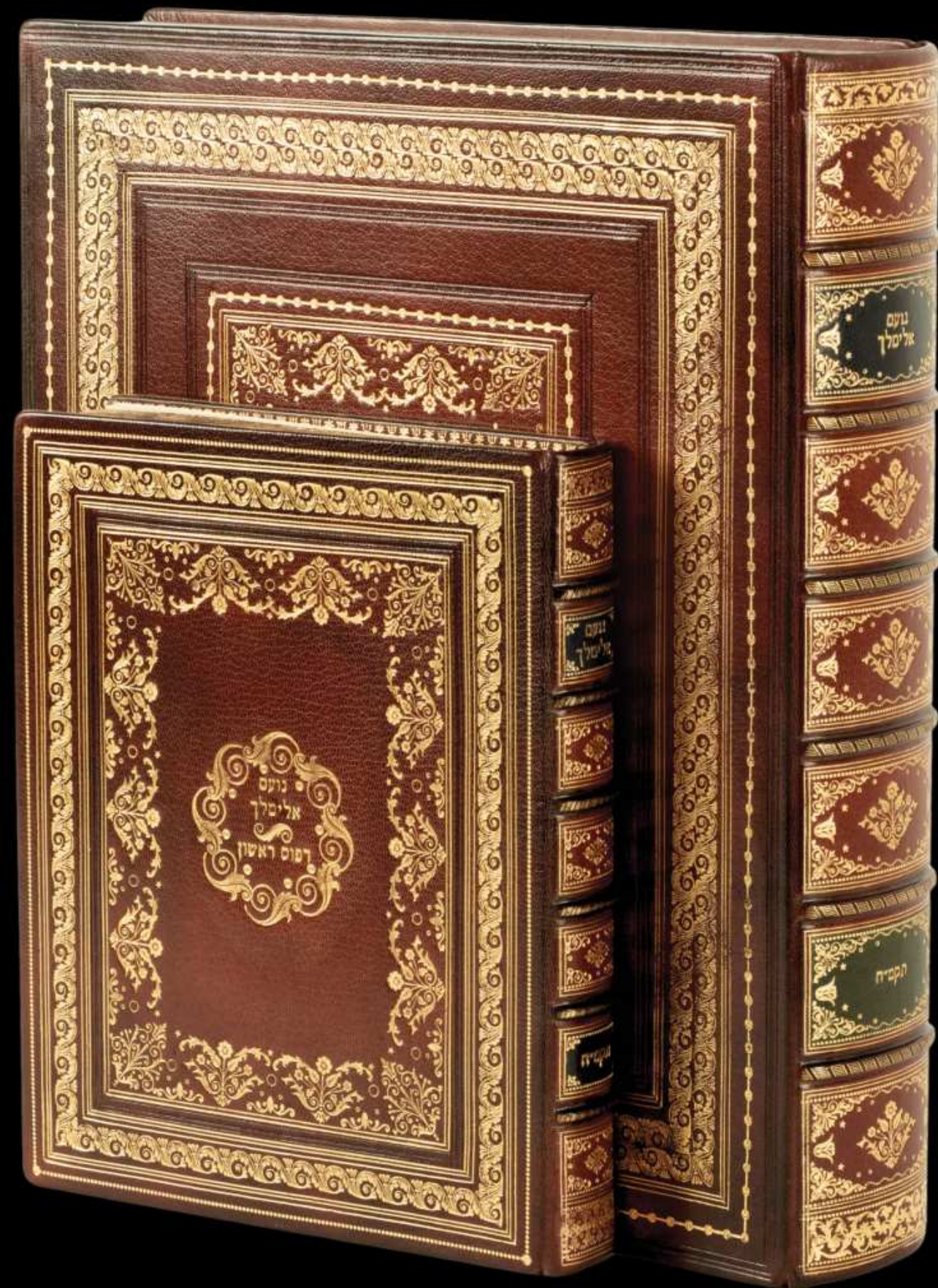
סטנסקי, חסידות 148

הנהגות טובות לעבודת ה' על פי תורת החסידות מאת הרה"ק רבי זכריה מנדל מיערוסלב - עם הנהגות בשם רבו המובהק הרה"ק רבי אלימלך מליזנסק בעל נועם אלימלך.

מספרי הנהגות הצדיקים הראשונים מגדולי צדיקי החסידות שהובא לדפוס.

ספרי הנהגות הצדיקים, הם סוג ספרותי ייחודי בתוך כלל ספרי החסידות, מלבד זה שהם נותנים הדרכה מעשית לארח חיי החסיד יום יום, שעה שעה, הם מהווים חרך לעולמו הפנימי של הצדיק וסדר הילוכו והנהגתו בעבודת הקדש.

בסוף הספר נדפסו 'הנהגות' הרה"ק רבי יחיאל מיכל מזלוטשוב - תלמיד הבעל שם טוב.

כרוך בכריכת עור מהודרת ומפוארת במיוחד.
שמור חותם בתוך חותם, בתוך קופסת - כריכה גדולה ומפוארת הזזה
לכריכת הספר

51

Opening Bid
\$15,000
Estimate
\$20,000-\$30,000

50

באר מים חיים

להרה"ק רבי חיים מטשרנוביץ

דפוס ראשון

מאהלוב סדילקוב תקע"ח-תקפ"ה

חמשה חומשי תורה עם 'באר מים חיים' מאת הרב הגדול איש אלוקים קדוש רבי חיים מטשרנוביץ שהיה אב"ד בכמה קהילות קדושות ובסוף ימיו קבע מושבו בעיר הקדש צפת.

סט שלם ומהודר בכריכות עור נהדרות, מאוצרות המלכות של נסיך בית רוז'ין הרה"ק רבי נחום בערניו מסאדיגורה.

כל החמשה חלקים כרוכים בכריכות עור מקוריות עם הטבעות ועיטורים שנעשו בידי הכורכים של ספרייתו הפרטית המיוחדת.

זקנו הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין הפליג בשבח הספר 'באר מים חיים' וכנראה בשל כך רחש לו חיבה מיוחדת. הגאון הצדיק איש אלוקים קדוש רבי חיים מטשרנוביץ (תק"כ-תקע"ח) בעל 'באר מים חיים' וסידורו של שבת' - מגדולי פארי צדיקי החסידות, גאון מופלג בנגלה ובנסתה, בחסידות קיבל מהרה"ק רבי יחיאל מיכל מזלוטשוב שהיה רבו המובהק וחיבבו ביותר.

כיהן ברבנות בקהילות: טשרנוביץ, בוטושאן, וקשנוב שברומניה והיה ממפיצי החסידות ברומניה ובקובניה. בשלהי תקע"ג חשקה נפשו לעלות לארץ ישראל וקבע את מושבו בצפת עד עלותו לגנזי מרומים.

נודע בעולם החסידות בעיקר על שם ספרו 'באר מים חיים' אשר כולו אש קדש שלהבת להדריך את האדם בעבודת ה' בדרך התורה והחסידות. הספר מלא וגדוש ביסודות של משנת החסידות, ועד מהרה קנה את מקומו כאחד מספרי היסוד של החסידות, באשר כל דבריו 'מתוקים מדבש ונופת צופים' (לשון הרה"ק מאפטא).

על אף שפרט השנה יוצא בכל השערים: תק"פ, נראה שזה נעשה כדי להטעות את הצנזורה. חלק שמות נדפס לראשונה במאהלוב (ראה בדברי המדפיסים) בשנת תקע"ח (ראה הסכמת רבי מרדכי מקרמניץ) ושאר החלקים בסדילקוב בשנות תק"פ-תקפ"ה.

מאהלוב - סדילקוב תקע"ח-תקפ"ה [1818-1825] דפוס ראשון.

ספירת דפים: בראשית: [2], ה-שנד דף, שמות: רפב, יב, יט-לח דף, ויקרא: קכ: ח: י דף, במדבר: טז, יט-קפא: דברים: [1], קעב דף

גודל: 20.7 ס"מ

מצב: טוב, ובשלמות מקסימלית, נדפס על נייר כחול וירקרק, חלק מהכתורות בשער בדיו אדומה.

סטפנסקי, חסידות 216: סטפנסקי, ספרי יסוד 388

סט שלם ומהודר!

52

Opening Bid
\$80,000
Estimate
\$150,000-\$180,000

ספר אדם ישר

שהברתי אני השפל יצחק יהודה יחיאל במרן אלקי האר"י סגולתו

ו'וכל זמן שנושא הקמיע... רק חיים לו ולכל סביביו'

קמע לשמירה מהרה"ק רבי יצחק אייזיק מקומרנא לבוב תרט"ז [1856]

קדושים וצירופים שונים, בתחתית
הדף נרשם: ובתוך קמיע זאת יתן
פרוטה וכל זמן שנושא הקמיע
עם פרוטה לא ירא מן המגיפה...
רק חיים לו ולכל סביביו.

הקמע נדפס על פני כל העמוד
על צד אחד, והנו נדיר מאוד -
כיוון שהוא נתלש מעותקים רבים
כדי לשאת אותו לשמירה.

הרה"ק רבי יצחק אייזיק יהודה
יחיאל ספרין מקומרנא (תקס"ו-
תרל"ד) קדוש עליון, מחולל מופתים
ונפלאות, גאון מופלא בנגלה ובנסתר
ומגדולי האדמו"רים המקובלים, קיבל בחכמת
האמת מדודו רבי צבי הירש מזידיטשוב, מגיל
צעיר השיג השגות נפלאות והעיד על עצמו
שיש בו מנשמת האר"י והבעש"ט.

בנו הרה"ק רבי אליעזר צבי [שהר"ל גם
ספר זה] מעיד עליו בהקדמת ספר זוהר
חי: וכמה פעמים ראיתי בעיני כשבא אצלו
לבקש עבור איזה חולה, היה אומר לי, זה
חי וזה מת... כמעט כמו שהיה אצל רבי
חנינא בן דוסא.

לכוב תרט"ז [1856] דפוס ראשון.

ספירת דפים: [4], מח, [3]: [9] דף

גודל: 20.3 ס"מ.

סטפנסקי, ספרי חסידות מס' 393

שני חיבורים מאת הרה"ק רבי
יצחק אייזיק יחיאל יהודה
מקומרנא. עם קמיע
מהאדמו"ר לשמירה וישועה.

(1) ספר נוצר חסד - פרקי
אבות עם ביאור על פי קבלה
ועבודה של מרן הקדוש
אלוקי קודש קדושים רבי
ישראל בעל שם טוב ועל
פי ספרי צדיקי הדור.

(2) ספר אדם ישר - סגולות
ותפילות לזמן המגפה מהרב
הקדוש מקומרנא. קונטרס נדיר
ביותר.

בעקבות כמה מגפות שפרצו בימיו
כתב הרה"ק מוהרי"א מקומרנא
קמע לשמירה ממגפה, והדפיסו
בגיליון נפרד בסוף ספרו אדם
ישר, עם הבטחה שמי שישא את
הקמע תהיה לו לישועה לא יירא
מן המגפה רק יתן לו ה' ולכל
משפחתו חיים.

זו תופעה יחידאית ויוצאת דופן
שאדמו"ר יכתוב קמע לרבים
ועוד להדפיסו ולהפיצו.

בדף האחרון נדפסה צורת כף יד
על רוב העמוד, יחד עם שמות

סט שלם ומהודר בכריכת עור מקוריות מספריית

הרה"ק רבי נחום בערניו מסאדיגורה

הרה"ק רבי נחום בערניו מסאדיגורה

סט קדוש ומיוחס מבית המלכות של אחד המיוחד מנסיכי בית רוז'ין - הרה"ק רבי נחום בערניו פרידמן מסאדיגורה (תר"ד -
תרמ"ג) בן הרה"ק רבי שלום יוסף מרוז'ין ב"ר ישראל מרוז'ין וחתן דודו רבי אברהם יעקב מסאדיגורה.

הסט כולו נושא את כל סממני ספרייתו המיוחדת והמפוארת:

כל החלקים כרוכים בכריכות עור נאות ומקוריות של ספרייתו. חתימת יד קדשו (בכל דפי המגן)
חותמות 'מנחת ש'י' בתוספת רישום 'מנחת ש'י' בכתב יד. בכל השערים חותמו המלכותי עם צורת אריה רוכץ
תו ספר אדום וזהב (בצידה הפנימי של הכריכה הקדמית)

ספר יסוד בחסידות מאור ושמש

דפוס ראשון. ברסלוי תר"ב [1842]

ספר מאור ושמש על התורה מאת הרה"ק רבי קלונימוס קלמן הלוי עפשטיין, מגדולי תלמידי הרה"ק רבי אלימלך מליזנסק. ספר מאור ושמש הוא מהספרים החשובים ביותר בספרות החסידית, הן מבחינת תוכנו והן מבחינת הציטוטים הרבים שמביא מרביתו והנהגותיהם. בספר תופס מקום בולט דמותו ותפקידו של הצדיק בחסידות, שהוא המבטל את הדינים והקטרוג שיש על עם ישראל, חשיבות נסיעת החסיד אל הצדיק, וכוחו של הצדיק להשפיע על החוסים בצלו גם שפע גשמי (אנציקלופדיה לחסידות, עמ' תרל"ז).

הרה"ק רבי קלונימוס קלמן הלוי עפשטיין מקראקא (נפטר: תקפ"ג) מגדולי תלמידי הרה"ק רבי אלימלך מליזנסק, ולאחר פטירתו היה מגדולי החסידים שנשעו אל החוזה מלובלין. עוד בחיי רבו הקים בית מדרש חסידי בקראקא, והיה ראשון מפיצי החסידות בעיר זו, על אף שנרדף בשל כך.

על הבעש"ט ורבו הוא כותב במאור ושמש תחילת פרשת אמור(קמא): והיה העולם שמם עד שבאו שני המאורות הגדולים לעולם: הבעש"ט הקדוש ואדמו"ר הרב רבינו אלימלך נבג"מ והם פתחו שער לה' צדיקים יבואו בו.

ברסלוי תר"ב [1842] דפוס ראשון, מספור דפים: [2], קמד דף: [1]. קמה- רעז, [2] דף
גודל: 24.5 ס"מ
מצב: טוב, עותק מכובד עם שוליים יפים.

מידע נוסף: השער שלפניו הוא מהשערים שנעשו בהדפסה המקורית כדי להטעות את הצנזורה, ונרשם עליו שנדפס בדפוס יהודית רובינשטיין [לבוב] תקמ"ח. כידוע קיימים כמה וריאנטים לשערי הספר. סטפנסקי, חסידות מס' 307. סטפנסקי, ספרי יסוד מס' 392.

עותק מכובד
עם שוליים
יפים!

Opening Bid
\$18,000
Estimate
\$25,000-\$35,000

תעודה חסידיית היסטורית!

חתימת יד קדשו של הרה"ק
רבי זאב וואלף
מטשארני-אוסטראה
מגדולי תלמידי המגיד ממעזריטש
טבריה, תקפ"א

תעודה היסטורית

כתב עטרת 'אמרכל כולל' ארץ הקדש מאת ראשי כולל החסידים בצפת וטבריה ובראשם חתימת הרה"ק רבי זאב וואלף מטשארני-אוסטראה, מגדולי בני היכלא קדישא של המגיד ממעזריטש וראש הישוב החסידי בטבריה.

בנוסף חתומים מנהלי וראשי העדה מצפת וטבריה ביניהם, הרה"ק רבי גרשון מרגליות מסקאליט ממקורבי הרה"ק רבי לוי יצחק מברדיטשוב ותלמידו של רבי זאב וואלף הרה"ח רבי יקותיאל זלמן לייב אבי משפחת ברז"ל.

שמו של מקבל עטרת הנשיאות לא נזכר במכתב, אך מתארי הכבוד המופלגים 'בוצינא דנהורא, שר התורה, מופת הדור, רישא דעמא', ברור שיועד עבור אחד מגדולי הדור.

הרה"ק רבי זאב וואלף אב"ד טשארני-אוסטראה (תקט"ו לערך-תקפ"ג) מגדולי מאורות החסידות, מפליא פלאות וככל היוצא מפיו יעשה, תלמידו המובהק של המגיד ממעזריטש, **רבו המובהק של הרה"ק רבי מנחם מנדל מויז'ניץ בעל אהבת שלום** וכן היה תלמידו הגה"ק בעל לבושי שרד וערבי נחל בשנת תקנ"ח עלה לארץ ישראל ולאחר פטירת הרה"ק מקאליסק, עמד בראש עדת

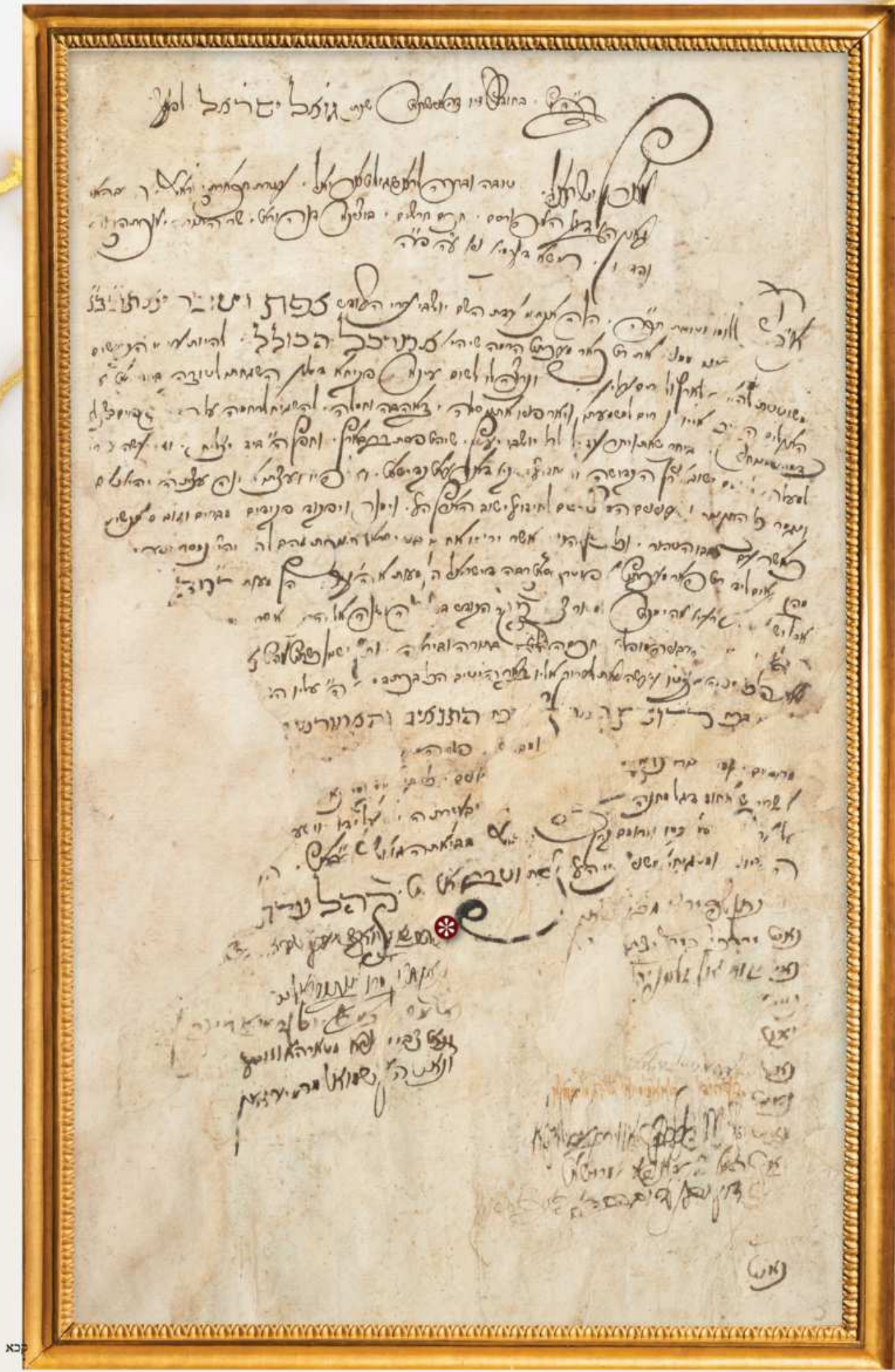
החסידים בטבריה והגליל במשך י"ג שנה. חתנו וממלא מקומו ברבנות טשארני-אוסטראה היה הרה"ק רבי ישראל אברהם בנו של רבי זושא מאניפולי וקשרי חיבה עזים היה לרבי זאב וואלף עם מחותנו הרבי ר' זושא. חתנו של רבי ישראל אברהם היה הרה"ק רבי דוד מטולנא.

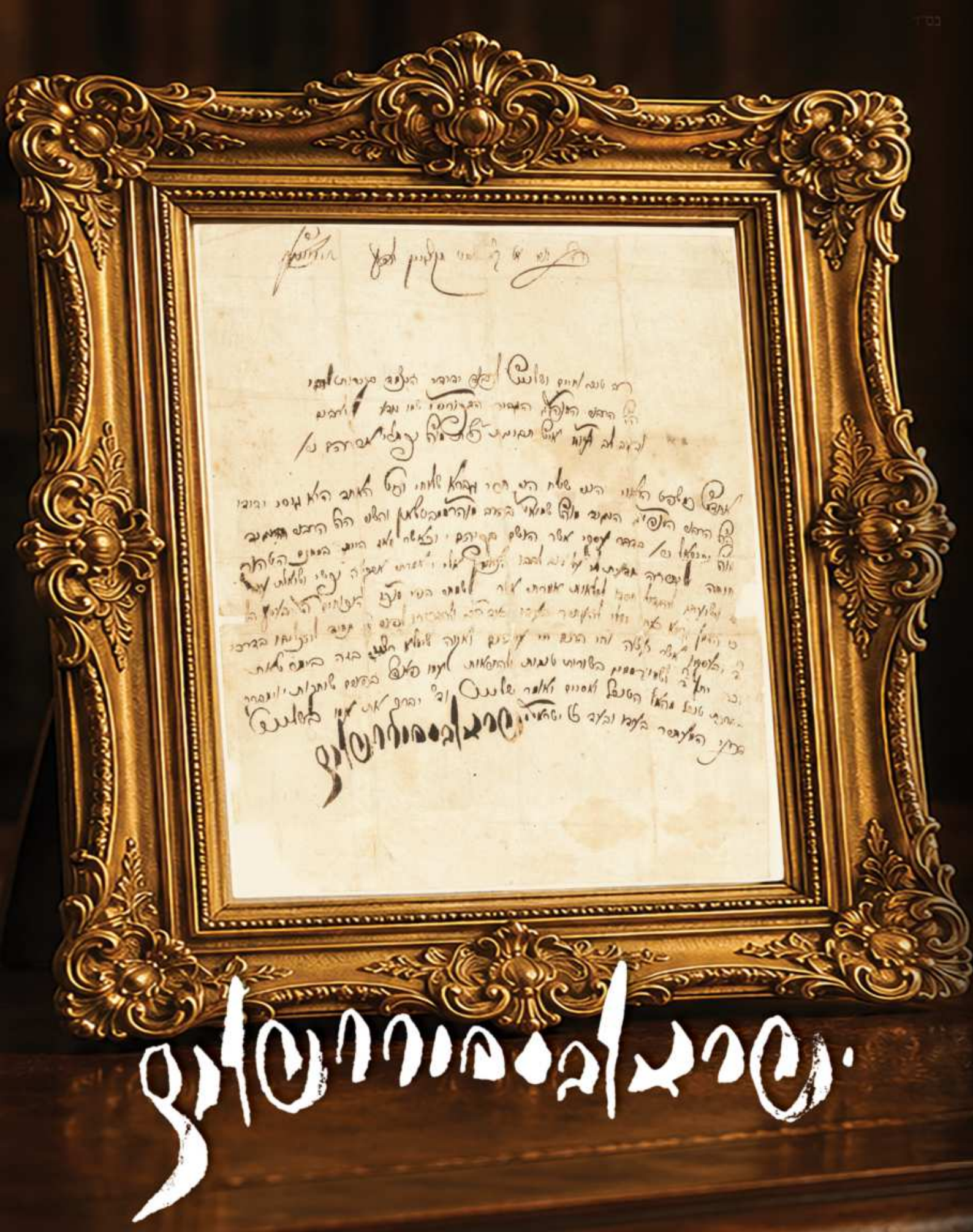
על אף גדולתו ופירומו בימיו שמו כמעט לא מופיע בתעודות ומכתבים וכמעט לא מוצאים מכתבים וחתימות ממנו (וכבר עמד על כך חוקר החסידות, אלפסי, בספר החסידות וארץ ישראל עמ' 433 ובאנציקלופדיה לחסידות ח"א עמ' תקי"ד).

תולדותיו, סיפורי מופת ואמרותיו נאספו בספר תורת החסידים הראשוני - תקיפא דארעא דישראל (בני ברק תשמ"ו).

טבריה תקפ"א [1824] [4] דף גודל: 30"19 ס"מ. מצב: ברבות השנים הדף נפגע מאוד, אך חשיבתו ההיסטורית וקדושתו לא נפגמה. קרע עם חסרון, חורים רבים, הושלמו ברסטורציה, בצידו השני טיוטת מכתב בעניני הכולל.

על החותמים הנוספים ראה באתר 'גנזים'.

שם אברהם משה

הרה"ק רבי ישראל מרדכי סכנת המאסר דינאוויץ תקצ"ז

ניקולאי שליט רוסיה האכזה במקורות נאמנים של כתבי החסידות מיוחסים לו אמירות שמלחמתו בצאר ניקולאי היא מלחמה בין כוחות הקדושה לבין כוחות הטומאה והסטרא אחרא. הם נולדו באותו יום, אלא שהצאר נולד לפניו בכמה שעות ופעם התבטא הצדיק מרדכי"ן אם הייתי מקדימו הייתי מביסו לעולמים, אך גם כך הוא לא יוכל לי. בעל שם משמאל מביא בספרו (פרשת ויגש תרע"ח עמ' ש"ב) דברים מפורשים בענין מלחמתו של ר"י מרדכי"ן בצאר ניקולאי וזה לשונו: "שמעתי מכ"ק אבי אדמו"ר זצלה"ה [בעל אבני נזר] שסיפר מכ"ק זקני האדמו"ר הגדול זצלה"ה [רבי מנחם מנדל] מקוצק שאמר על הרה"ק מרדכי"ן זצלה"ה שהתייצב כל כך בפרהסיא להכניע את כחה של קליפת המלך הרשע הידוע שהיה בימיו ואמר בזה הלשון היתכן מול מלך גדול כמוהו להתייצב כ"כ בפרהסיא, ואם רוצים לעשות דבר צריכין שאפילו מלאך לא ישער וכו'.

הצאר לא חדל מלחפש עלילות על רבי ישראל כדי להושיבו במאסר. המקטרגים על דרך הנהגתו המפוארת, הלשינו שהוא מתנשא להיות מלך בישראל והכספים שהוא מקבל זה המסים שמעלים לו נתיני המלך ובכך הוא מסיר את לבם מלהיות נאמנים למלוכה.

אחרי מאמצים ותחבולות עלה הדבר בידו, זה קרה אחרי שנהרגו שני "מוסרים" ע"י אלמונים ואז באו אנשי רשע והעידו בפני השר כי הם נהרגו על פי פקודת הרבי מרדכי"ן. הוא נתפס והובל לחקירות תחת עיניים ולבסוף נאסר למשך כ"ב חדשים בתנאים קשים. לאחר אין ספור נסיונות הצלה ופדיון שבויים הצליחו חסידיו להביא לשחרורו וחזר לרוז'ין, אולם היה נתון לבקורת והשגחת המשטרה. לשמע השמועה שהגיע אליו שבכוונת הצאר להגלותו לסיביר נטל את מקל הנדודים והצליחו להבריחו לאוסטריה בעזרת מוהר ומתן. הצאר ביקש את הסגרתו, אולם כל צדיקי החסידות פעלו לטובתו עד שיקבל רשיון להשתקע באוסטריה.

אגרת קודש חתומה בחתימת יד קדשו של הרה"ק רבי ישראל מרדכי"ן בענין רדיפתו ומאסרו על ידי הצאר ניקולאי.

בתקופה זו – שנת תקצ"ז שהה הרה"ק מרדכי"ן בעיר דינאוויץ שבפודליה והיה נתון תחת מעקב תמידי וחקירות של שלטון הצאר. וגם חלק מהזמן היה במאסר בית. אגרת קדש זו נכתבה בתקופה זו וכוללת שתדלנות לחצו ממיצר.

בגלל רגישות הענין, לא פירט כמוכן הרה"ק מרדכי"ן את התוכן במפורש במכתב, ונרמז שהשליח שיגיע עם המכתב ישוחח אתו על כך בעל פה פנים אל פנים 'בדבר עסקי אשר הושם בפייהם'.

את האגרת מסר הרה"ק מרדכי"ן בידי גיסו רבי שמואל מבטשאן (כן חותנו הגאון רבי משה מברדיטשוב) שהשתדל רבות עבור גיסו בפרשת מאסרו, כדי שימסרנה לידי רבי נפתלי אברהם קויפמאן מנגידי ונכבדי העיר יאס ומראשי העדה, חתנו של הרה"ק רבי יוסף מוואלטשיסק אב"ד יאס.

בסיום האגרת לא חוסר האדמו"ר מברכותיו: "ועלי להעתיק בעדו ובעד בני ביתו ולהזכירו לפני ד' תמיד להצליחו בדרכי ד' ובעסקיו אשר יעשה וחי בהם... ויתברך בברכת טוב מהאל הטוב... דברי המעתיק בעדו ובעד כלל ישראל".

דינאוויץ כ"ג שבט תקצ"ז [1837]

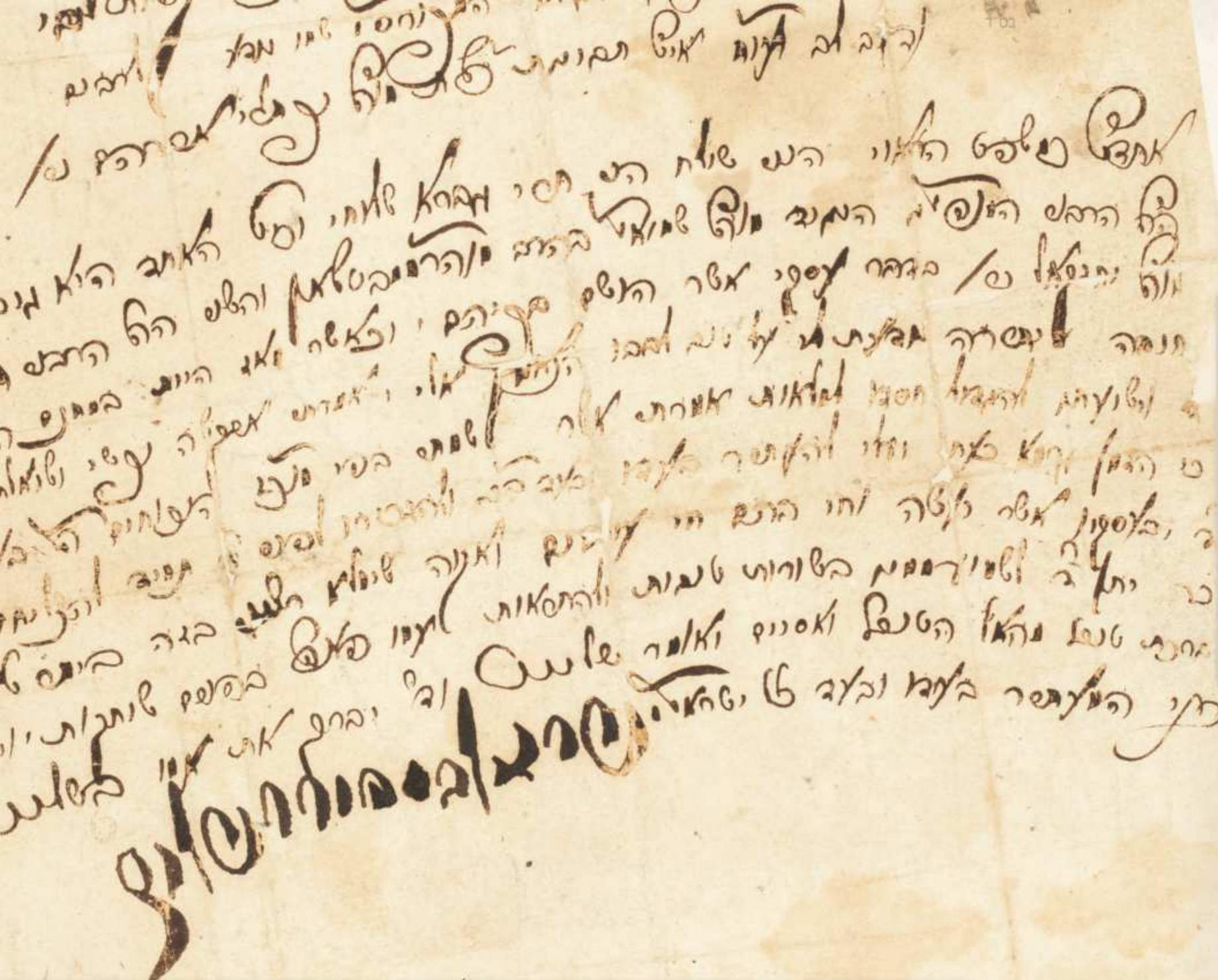
כתובת סופר ובחתימת יד: ישראל כמוהר"ר שלום.

גודל: 18.5" x 9.5" ס"מ.

נדפס באגרות הרה"ק מרדכי"ן ובניו בעריכת הרה"ח רבי דוב בער רבינוביץ משב"ק האדמו"ר מביאן שליט"א (ירושלים תשס"ג) ח"א אגרת ט"ז, כולל צילום המכתב (עמ' ס').

פרשת העלילה והמאסר ע"י הצאר ניקולאי

פרק מרתק אפוף הוד ומסתורין בחייו של הרה"ק רבי ישראל מרדכי"ן הוא פרשת מאסרו ומאבקו בצאר

”דברי המעתיר...בעד כלל ישראל”

ד"ר יהודה יגנע רבי ישראל מדרוז'ין

עלי להעתיר בעדו ובעד בני ביתו ולהזכירו לפני ד' תמיד להצליחו בדרכי ד' ובעסקיו אשר יעשה וחי בהם ויתברך בברכת טוב מהאל הטוב...

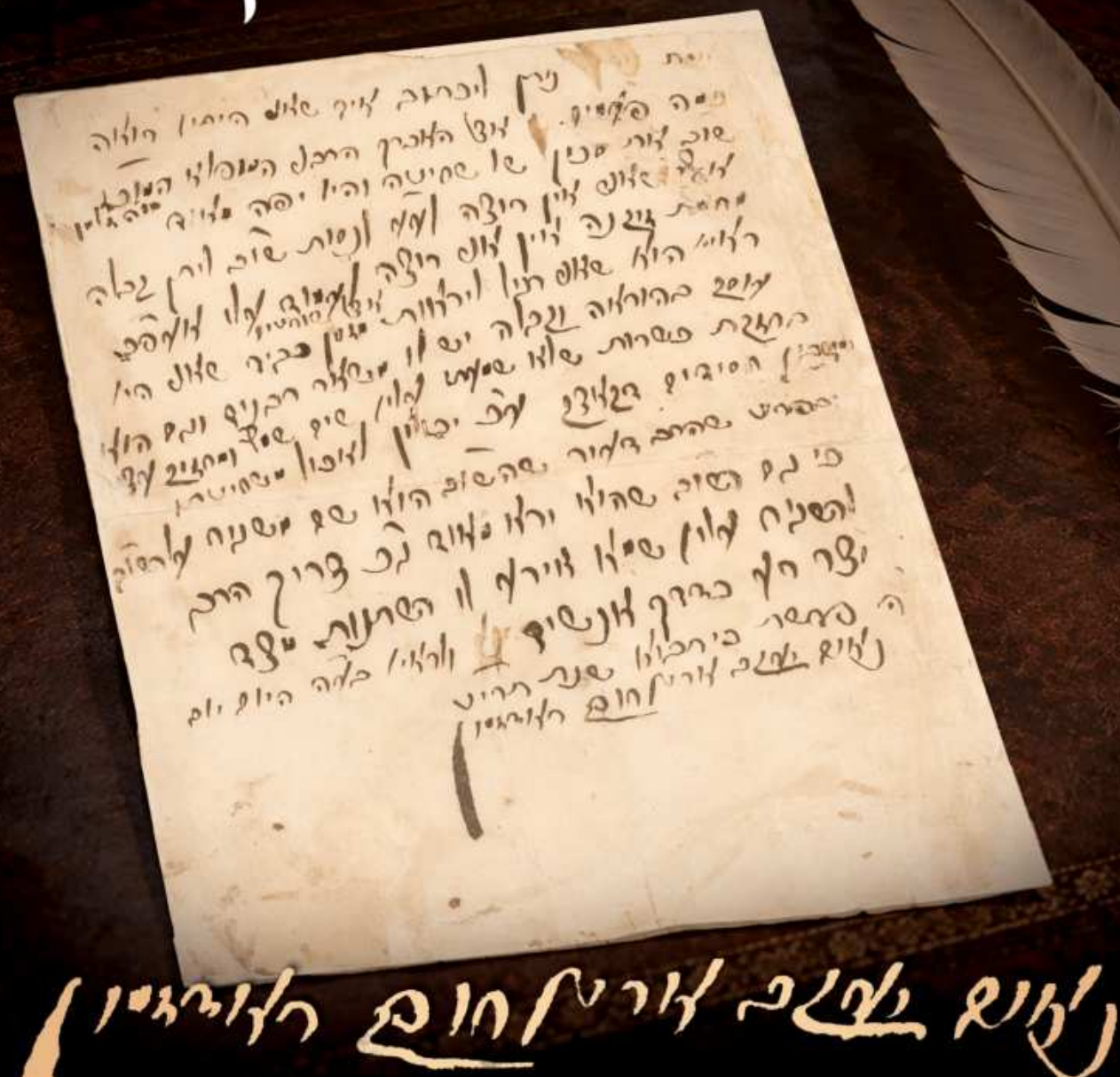
דברי המעתיר בעדו ובעד כלל ישראל.
ישראל בלהור"ר שלום

קדוש ישראל ותפארתו

האדמו"ר הרה"ק רבי ישראל פרידמאן מדרוז'ין (תקנ"ז-תרי"א) מדמויות ההוד הנערצות ביותר של צדיקי החסידות, בן רבי שלום שכנא מפרוהביטש, בן רבי אברהם המלאך בן המגיד ממזריטש תלמידו וממשיך מורשתו של הבעש"ט. נודע בצעירותו כפלא וכל צדיקי החסידות שעוד הסתופפו בצל המגיד והיו מבוגרים ממנו ביוכל שנים הפליגו בשבחו והגדירו אותו כפלא וחיידוש. הרה"ק רבי לוי יצחק מברדיטשוב אמר עליו עוד לפני נישואיו 'רבש"ע אין לך הרבה חתנים כאלה'. רבי מרדכי מטשרנוביל העיד שנשמת הבעש"ט בו והחזוה מלובלין אמר שיש לו את נשמת שלמה המלך והרה"ק מאפטא אמר עליו שהוא 'ספר תורה ומלך ישראל'.
התייתם בילדותו וגדל בצל אחיו רבי אברהם מפרוהביטש שהיה נודע בשם 'דער קליינער מלאך'. לאחר פטירת אחיו בשנת תקע"ג החל להנהיג עדה והוא בן שבע עשרה שנים בלבד.
קדושתו ודרגותיו העפילו לגבהי מרומים ודרכי הנהגתו נשגבו מבית אנוש.

כנצר למלכות בית דוד, הוא החל להנהיג את עדתו בדרך שלא היתה מוכרת עד אז לרבים דרך ההנהגה המלכותית. חסידיו רכשו לו ארמון מפואה, מרוהט ומאובזר בקישוטי זהב וכסף, ומרכבתו ההדורה היתה רתומה לארבעה סוסים אבירים.
אך הוא עצמו העיד שלא נהנה מכל עשרו אפילו כחוט השערה, מבחוף מלכות ומבפנים לב שבור וגוף מסוגף.
לאחר פרשת המאסר (ראה לעיל) קבע מושבו בסאדיגורה ושם ייסד את חצר קדשו. אלפים נהרו לחצר קדשו ובכללם גדולי וצדיקי רוסיה, פולין וגאליציה שיחרו לפתחו.
השושלת שהעמיד לדורות עולם היא מהמפוארות שבשושלות החסידיות: סאדיגורה-באיאן, טשורטקוב, שטפנשט, הוסיאטין, ברוש, וואסלו קופיטשניץ ועוד. מחתניו היו הרה"ק רבי מנחם מנדל מוויז'ניץ ורבי יצחק מסקווירא.

הרה"ק רבי יעקב אריה מראדזימין

כתב סמיכה לשוחט בעצם כתב יד קדשו וחתימתו של האדמו"ר הקדוש רבי יעקב אריה גוטנמאן מראדזימין – ראדזמין תרי"ט.

כתב סמיכה הוא נדיר ביותר וספק אם ידוע על עוד אחד. כתב נפלא מלא בענוות חן, בו כותב הסבא קדישא שאף שבעבר היה עוסק בענייני הוראה ורגיל היה לראות סכינים של שוחטים, עתה מחמת זקנה אינו רוצה לעסוק בזה, אך כיון שיש לשוחט הנ"ל קבלה משאר רבנים, ראה ובדק סכיניו והיה יפה מאוד לכן מסכים לתת לו כתב סמיכה בפרט שהוא מוחזק בכשרות ומשמש 'בין החסידים דקאצק' על כן יכולין לאכול משחיטתו.

בנוסף הוא מדגיש 'בפרט שהרב דעיר שהשו"ב הוא שם משגיח על השו"ב, כי גם השו"ב שהוא ירא מאוד, גם כן צריך הרב להשגיח עליו שמא אירע לו השתנות מצד יצר רע כדרך אנשים.

הרה"ק רבי יעקב אריה גוטנמאן מראדזימין (תקנ"ב-תרל"ד) ראש שושלת ראדזמין, בעל דברי אביב ובכורי אביב. מגדולי אדמו"רי וצדיקי פולין. בצעירותו קיבל מהחווה מלובלין והמגיד מקודניץ, אך רבו המובהק היה רבי שמחה בונים מפשיסחא. לאחר פטירת רבי יצחק מווארקא החל

סגולת כתב יד קדשו של הסבא קדישא

נודע בין צדיקי פולין כתבי יד קדשו של הרבי מראדזימין כסגולה לשמירה.

סיפר על כך האדמו"ר בעל לב שמחה, כי אביו האמרי אמות' מסר בידו כתב יד של זקנו רבי יעקב אריה מראדזימין, בהיותו חתן לגזע ראדזימין (שכן חותנו רבי נחמיה אלתר בן השפת אמת נשא את נינת רבינו) באמרו כי הוא סגולה לשמירה. למרבה הצער בנתיב המילוט החפוז מגיא הבכא בפולין נותר כתב היד שם.

"רחוק היה אבי מעניינים של סגולות" הוסיף הלב שמחה: "והבנתי כי אם בכל זאת התבטא כך על כתב היד – אין ערוך לחשיבותו. לפיכך רכשתי לאחר המלחמה כתב יד אחר של הסבא מראדזימין" (לכם של ישראל עמי שצז-שצח, הסבא קדישא מראדזימין ח"ב עמ' תקמה-תקמח). וראה בהסכמת בעל אמרי אמות' לספר דברי אביב 'זבעת צרה כזאת זכותו יגן עלינו וימליץ טוב עבור אחינו בני ישראל בכל מקום שהם'.

לימים, כשנולד לו בנו יחידו קראו: יעקב אריה על שם הסבא קדישא מראדזימין – הוא האדמו"ר מגור שליט"א.

אדמו"ר נוסף מגדולי אדמו"רי דורנו הנקרא על שמו הוא האדמו"ר מאמשינוב שליט"א.

(זקנו האדמו"ר רבי מאיר'ל מאמשינוב היה חתן רבי חיים יעקב אריה מראדזימין נכדו של הסבא קדישא מראדזימין)

ישמח משה

על מגילת אסתר וקהלת

עם הגהות והשלמות בכתב יד נכדו
הרה"ק בעל 'ייטב לב'

הכתבים המקוריים מהם הודפסו ספרי מרן רבינו הקדוש רבי משה טייטלבוים אב"ד אויהעל בעל ישמח משה עם הגהות, הוספות והשלמות בעצם כתב יד קדשו של נכדו הרה"ק רבי יקותיאל יהודה טייטלבוים אב"ד סיגט בעל 'ייטב לב' ורבי משה דוד טייטלבוים אב"ד מאדיא-לאפאש נכד הייטב לב.

הכתבים הועתקו בידי סופר מכתב יד קדשו של הישמח משה על פי ציווי בעל 'ייטב לב' ומהם ערכו בעל 'ייטב לב' ונכדו, את הספרים 'ישמח משה' על התורה, וקהלת לאחר עבודת עריכה מקיפה.

מתוך הדפים שלפנינו, נדפסו חיבורי ישמח משה על קהלת (בשם 'מור ולבונה') ואסתר (בשם עסיס רמוני). **בכתב היד פזורים השלמות ותיקונים בעצם כתב יד קדשו של בעל 'ייטב לב'**, חלקן בנות מילה אחת וחלקן ארוכות (לדוגמה בדף ה-ב, ו-א, הגהה התוספת בדפוס 7 שורות).

וכן בכל הדפים תיקונים והשלמות בכתב יד הרה"ק רבי משה דוד מלאפיש.

עריכת כתבי הישמח משה על פי הכתבים שלפנינו

רבינו הקדוש בעל 'ישמח משה', השאיר אחריו כתבים רבים על התורה נביאים וכתובים, חסידות אגדה והלכה, אך לא כתב את הדברים בצורה מסודרת אלא 'תכריך' כתבים מפוזרים אנה ואנה באין מוקדם ומאוחר בתורה (כלשון נכדו בעל 'ייטב לב') וכך גם כתב נכדו רבי משה דוד טייטלבוים מלאפיש 'זרדכו' היה לכתוב חידושי תורתו על ניירות קטנים, כפי המזדמן לידו.

ראשון לעורכי כתביו היה נכדו חביבו הרה"ק רבי יקותיאל יהודה טייטלבוים אב"ד סיגט בעל 'ייטב לב' שירש את אוצרות כתבי זקנו הישמח משה, וציווה לסופר להעתיקם, ולאחמ"כ הוא החל במלאכת עריכת הספר ישמח משה על התורה, תוך כדי שהוא מגיה את כתב היד ומוסיף הגהות, הוספות והשלמות – קטעי קישור ועוד, שהיו נצרכים מאוד לעריכת הספר והבנת דברי הגה"ק בעל ישמח משה.

דברים רבים כתב בעל ישמח משה לעצמו בקצרה ולפעמים ברמיזה בלבד, רבינו בעל 'ייטב לב' שהיה בקי בדבריו וברמיזותיו של זקנו, ביאר והרחיב את דבריו במקומות רבים, הן על פי מה שמעו בעצמו והן על פי מה שהבין מדיליה בתורת זקנו, בה היה מצוי ובקי.

וכך מספר הרה"ק רבי משה דוד בהקדמתו לתפלה למשה: 'בשבטי ישראל אודיע, כי הספר הזה אשר אני נותן לפניכם היום, לא כיום הולדו הנה ולא כאשר כוננו מעשה ידי יוצרו אציהו, כי הוא אך פרי עשתונותי בעת הולידם. ורוב דברים ברמז הטמינם... ומי כהחכם ה"ה כ"ק אאזמ"ו הגאון הקדוש מנורה הטהורה שר התורה מרן יקותיאל יהודה טייטלבוים שליט"א אבדפ"ק והגליל יודע פשר דבר, כוונת המחבר, רמזיו וחידותיו, מסתרי ותעלומותיו, להיות תלמידיו ונכדו ידידו, וכמעט לא זזה ידו מידו והאציל עליו מהרד"ו ותורת משה רבו וחקנו לו רגיל על לשון ורשומים בזכרונם ובכל המקומות אשר עברתי ודרשתי וחקרתי וממני רחוקה ועמוקה את פי מורי זקני שאלתי והוא בעוצם חכמתו ורוחב בינתו שיער כוונתו ושלח ידו בקישור... והסביר למו פנים'.

ועיין גם בהסכמת הייטב לב שם שמעיד על עצמו, שהוא בעצמו ערך את הדברים, הסבירים והרחיבים, במקום שהיה צורך.

מספור דפים: 21 דפים + רבע דף.

כתב היד שלפנינו - הוא כתב היד שהיה לפני העורכים, ועליהם הוסיפו בגליונות ובין השורות הגהות, תיקונים, הוספת מראי מקומות, והשלמות ארוכות וקצרות בעצם כתב יד קדשו של מרן הייטב לב וכן של נכדו הג"ל. ועל פיהם נדפסו אחר כך חיבורי הקדוש של בעל ישמח משה על התורה, ומגילת אסתר וקהלת.

כתב יד הרה"ק בעל
'ייטב לב'

כתב יד הרה"ק בעל
'ייטב לב'

כתב יד הרה"ק בעל
'ייטב לב'

כתב יד הרה"ק רבי משה
דוד טייטלבוים מלאפיש

כתב יד הרה"ק רבי משה
דוד טייטלבוים מלאפיש

58

Opening Bid
\$50,000
Estimate
\$60,000-\$80,000

קכב

קכט

הזהר של העצי חיים ובניו הקדושים

הגיש לו קוויטל הגה"צ רבי שאול בראך למרות גילו הצעיר הנהיג את העדה בחן ובתבונה, והצטיין בדרשותיו המלהיכות.

בימי השואה הלהיב את חסידיו למסור את נפשם על קידוש ה', וכך הגיע לאושוויץ בראש עדתו ביום כ"ה אייר ועלה בסערה השמימה בקדושה וטהרה.

הבחור הקדוש רבי משולם זישא טייטלבוים הי"ד בן העצי חיים, כך נכתב עליו בספר 'ומשה היה רועה ח"א עמ' עב:

"הב' משולם זישיא ע"ה איז נאך געווען זייער יונג בעת די פטירה פונעם מיט עצי חיים זי"ע ער איז געווען א באהנטער חסידישער בחור'ל מיט א גלענצענדן עתיד אלס נצר מטעי פון די הייליגע גזע עצי התמרים, ער האט געהאט א שארפן מח, ער איז געבערן אומגעקומען אלס בחור אין די קריג על קידוש ה', הי"ד.

דער רבי [בעל ברך משה] פלעגט רעדן פון זיין יונגערן ברודער זושאלע מיט גרויס חשיבות ער פלעגט זיך נא אויסדרוקן מיט התפעלות איבער זיין חכמה."

ווילנא תרנ"ה [1894]

בראשית: [3] דף 8 עמ' [4], רסז דף שמות: [4], רעח דף ויקרא-דברים: [4], שט, [ח] דף גודל: 23.5 ס"מ.

בשער ספר ויקרא נשמר חותמו של רבי משולם זושא בשלמות, בשערי בראשית - שמות, חותמת חלקית.

בלאי וקרעים בשערים ודפים בודדים עקב שימוש רב.

שמואל בקופסה חדשה מפוארת.

ספר הזהר הקדוש מהדורת ווילנא - שלשה כרכים בכריכות עור מכובדות - סט הזהר של הרה"ק רבי חיים צבי טייטלבוים בעל 'עצי חיים' מסיגנט ובני הקדושים.

לאחר מכן עבר הספר לירושת בניו הקדושים הרה"ק רבי יקותיאל יהודה טייטלבוים ורבי משולם זישא טייטלבוים.

האדמו"ר הגה"ק רבי חיים צבי טייטלבוים מסיגנט בעל 'עצי חיים' נולד בשנת תמ"ר יפוח צדיק לאביו - הרה"ק בעל 'קדושת יום טוב' בן הרה"ק בעל 'יטב לב' ולמעלה בקודש הרה"ק בעל 'ישמח משה', חתן הרה"ק רבי שלום אליעזר הלברשטאם מראצפערט בן הדברי חיים מצאנז. אחיו הגדול של האדמו"ר רבי יואל מסאטמאר.

התמנה לאדמו"ר בהיותו בן כ"ד שנים בלבד והנהיג בחכמה ובתבונה את אלפי חסידיו. כל ימיו היה מסובל בייסורים, ובכוחות נעלים היה גודר גדר ועומד בפרץ על משמר הקודש. נפטר משטף דם פתאומי בשנת תרפ"ו בהיותו בן ארבעים ושש בלבד. חתנו היה האדמו"ר מצאנז-קלויזנבורג בעל 'שפע חיים'. ובנו הוא האדמו"ר בעל 'ברך משה' מסאטמאר, אבי האדמו"ר מסאטמאר.

האדמו"ר רבי יקותיאל יהודה (זלמן ליב) טייטלבוים אב"ד סיגנט והגליל (תרע"ב-תש"ד) האדמו"ר האחרון לשושלת בית סיגנט לפני החורבן. בן האדמו"ר בעל 'עצי חיים' בזיו"ר חתן דודו הרה"ק רבי יואל מסאטמאר ובזיו"ר חתן דודו רבי זושא בהרה"ק רבי שלום אליעזר הלברשטאם מראצפערט.

משחר נעוריו היה קדוש וטהור, נתייתם מאביו בהיותו בן ארבע עשרה בלבד (שנת תרפ"ו), ואעפ"כ הוכתר למלא את מקומו, וכבר בהלווייה

רישומי בעלות חשובים

1 האדמו"ר בעל עצי חיים

בדף המגן של ספר בראשית נרשם בכתב יד:

"זה הספר הזהר הקדוש שייך להגה"ג המאה"ג [המאור הגדול] בוציא קדישא חסידא ופרישא מו"ה חיים צבי טייטלבוים שליט"א. וכן רישום נוסף בצידה הפנימי של כריכת ספר שמות: "זה הספר הזהר שייך להרבני הרב החריף כש"ת מו"ה חיים צבי טייטלבוים."

2 האדמו"ר רבי יקותיאל יהודה טייטלבוים

ברישום נוסף בדף הנ"ל נרשם:

זה הספר שייך לאדמו"ר הרה"ג צ' המפורסם. מו"ה יקותיאל יהודה טייטלבוים בן הגה"ק רשכבה"ג מו"ה עצי חיים ז"ל בן הרב האי סבא קדישא בנש"ק כקש"ת מו"ה חנניה יו"ט ליפא בהרה"ק רשכבה"ג מרן ייטב לב.

3 בנש"ק הבה"ח רבי משולם זישא טייטלבוים

על גבי שלושת השערים חותמת בנו הרה"ק רבי משולם זישא טייטלבוים הי"ד.

סט זוהר זה הוא חלק מלוט מורחב של ספרים שהגיעו מסיגנט לארץ ישראל מיד לאחר השואה. הלוט המורחב כולל ספרים נוספים אשר חלקם אף הם היו שייכים לשושלת טייטלבוים. ראה אתר גנזים לרשימה מפורטת.

59

Opening Bid
\$20,000
Estimate
\$40,000-\$60,000

STATE OF NEW YORK
COUNTY OF KINGS

IN the matter of
for passport faci

I, Fiega Teilt
that of Housewi
being duly sworn,

1. I was boy
on the 16

2. I cannot

3. I attach
tion as e

4. I am urg

COUNTR

Europe at

5. I will be

6. I wish to
I intend
abroad of no mor

7. This doc

Subscribed and s
this 15th day
Solomon

I hereby ce
per photograph a
the affidavit h

STATE OF NEW YORK
COUNTY OF KINGS

IN the matter of application of
for passport facilities:

I, Joel Teitelbaum, whose occupation or profession is
that of Rabbi, residing at 500 Bedford Avenue, Brooklyn,
being duly sworn, depose and say:

1. I was born at Sighetul M. Romania
on the 13 day of January, 1887
2. I cannot obtain another passport at the present time.
3. I attach hereto my photograph and personal descrip-
tion as evidence of my identity.
4. I am urgently desirous of traveling to:

COUNTRIES

Europe and Israel

REASONS

Visiting relatives
and lecturing

5. I will be traveling alone
6. I wish to leave on or about end of May
I intend to return to the United States after a stay
abroad of no more than 3 months
7. This document is valid until May 15, 1951

Subscribed and sworn to before me
this 15th day of May 1950

I hereby certify that the above are the true and pro-
per photograph and personal description of the deponent of
the affidavit hereto annexed.

SOLOMON GRT
Notary Public, State of New York
Qualified in Kings County
No. 24-297523
Exp. with Kings Co. Reg. Off.
Commission Expires March 30, 1951

האדמו"ר מסאטמר

לנסיעתו לארץ ישראל

עם סימנים ופרטים מזהים, מקום
לידה ותאריך: טשנטוואה, פולין
ביום 16 באפריל 1912 עם תיאור
פיזי כנ"ל. מטרת הנסיעה: ביקור
קרובים וליווי בעל.

עם תמונתה וחתומת ידה, ובכד
השני האישורים והחותמות כנ"ל.
למעשה הביקור נערך בחודש תמוז
תשי"ב והיה ביקורו הראשון בארץ
ישראל לאחר קום המדינה, הביקור
עורר הדים עצומים והתלהבות
עצומה בקרב העדה החרדית בארץ
ישראל.

בביקור היסטורי זה חיזק ועודד את
קהל חסידיו, טיפח את הישיבה ושאר
המוסדות, וכמוכן הביע דעתו ברמה
בענין שאלות הזמן שהתעוררו לאחר
קום המדינה.

האדמו"ר הקדוש רבי יואל מסאטמר
(תרמ"ז-תשל"ט) בעל "דברי יואל"
מדמויות ההוד של האדמו"רים
שנותרו לפליטה לאחר השואה.
כעמוד האש ההולך לפני המחנה,

הקים מעפר את חסידות סאטמר לאחר השואה, ובנה קהילה מפוארת
בארצ"ב ובירושלים.

שש פעמים ביקר האדמו"ר בארץ ישראל, בפעם הראשונה בשנת
תרצ"ב ופעמים הבאות בשנים: תשי"ה, תשי"ב, תשט"ו, תשי"ט, תשכ"ה.
האדמו"ר הגיע תמיד באוניות זרות, כי באוניות
הישראליות המלחים היהודים מחללים שבת.

בביקורים אלו הטביע
האדמו"ר את חותמו
על מוסדותיו בארץ
ישראל.

Joel Teitelbaum

רכונים ואשרות נסיעה של
האדמו"ר מסאטמר.

רבו יואל ומרת פייגא
טייטלבוים

ברוקלין תשי"א

נסיעתו ההיסטורית של האדמו"ר
מסאטמר לארץ ישראל

מסמכים היסטוריים מנסיעתו
הראשונה של האדמו"ר רבי יואל
טייטלבוים מסאטמר לארץ ישראל
לאחר קום המדינה עם תמונתו
וחתומת יד קדשו.

בקשות רשמיות מהרשויות בניו
יורק (Affidavit for Passport)
להנפקת דרכון לאדמו"ר ולרבתו.

מסמך ראשון: בקשת האדמו"ר
לנסיעה לארץ ישראל דרך בלגיה
עם סימנים ופרטים מזהים של
האדמו"ר בעל הדרכון, ארץ מוצא:
רומניה; מקום לידה: סיגט, תאריך
לידה: 13 בינואר 1887 מקצוע: רבי.
מקום מגוריו: שדרות בדפורד 500,

ברוקלין, ניו יורק מטרת הנסיעה: ביקור קרובים ומתן הרצאות (שיעורים).
וכן גובה, צבע שיער וצבע עיניים. עם 2 חתימות של האדמו"ר באנגלית
בכתב-ידו וחתומת נטריון על אמיתות התצהיר.

בציוד השני שלשה אישורים:

- (1) אישור פקיד מחוז קינגס ופקיד בית המשפט העליון של המחוז על
זהות ותפקיד הנוטריון.
 - (2) חותמת של הקונסוליה הכללית של ישראל בניו יורק על אשרת
כניסה לארץ ישראל.
 - (3) חותמת של הקונסוליה הכללית של בלגיה בניו יורק על אשרת כניסה
לבלגיה עם בול קונסולרי.
- מסמך שני: בקשת הרבנית פייגא טייטלבוים לנסיעה לארץ ישראל,

60

Opening Bid
\$50,000
Estimate
\$60,000-\$80,000

תשובה הלכתית ארוכה בכתב יד הרוגוצ'ובי דווינסק 1924

**שר התורה. תשובה הלכתית ארוכה בכתב יד הרוגוצ'ובי
דווינסק תרפ"ה**

מדווינסק לפני גרזי - תשובה להלכה ולמעשה בענין
רב שיצא עליו עוררין שאין מתעסק ברבנות כהוגן והרוגוצ'ובי
עומד לימינו.

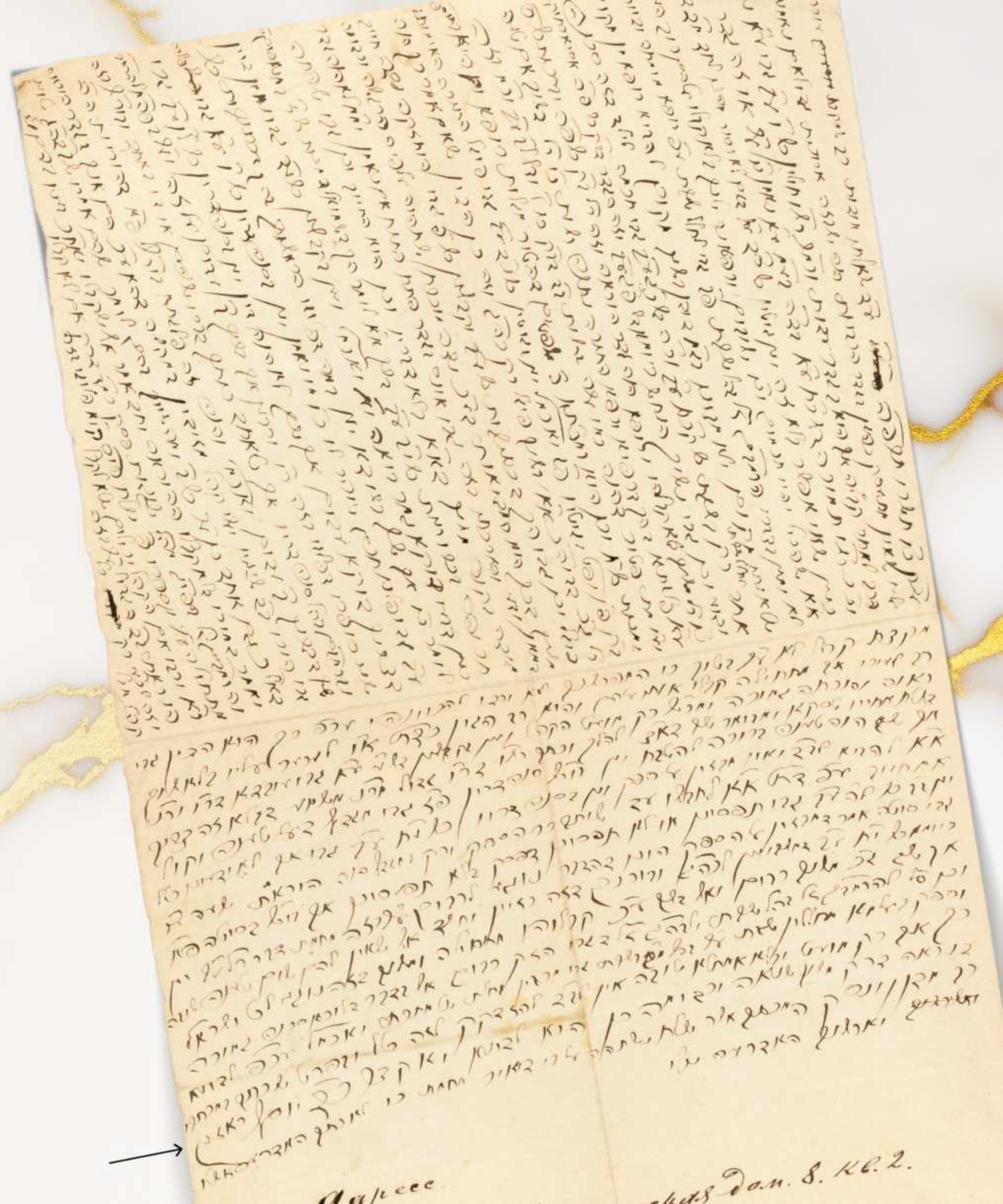
2 עמ' 54 שורות רחבות - הכל בכתב יד קדשו וחתימתו.
מכתבים ארוכים בכתב יד הרוגוצ'ובי אינם מצויים כלל!

בתשובתו קובע הרוגוצ'ובי 'אם קבלו אותו עליהם והוא רב
הגון כדת, אינם יכולים לערער עליו בלא שום ראיה והוכחה
גמורה ומכל שכן רק מיעוט הקהל ולכן אין לבית דין להזדקק
לזה כלל... כן הוא לדינא'

כדרכו צולל הרוגוצ'ובי במים אדירים, מגדיר 'גדרים' ומביא
מקורות מפתיעים מכל מרחבי ספרות חז"ל.

בתשובה המקיפה שלפניו השתמש הגאון בקרוב לארבעים
מקורות מכל רחבי הש"ס בבלי וירושלמי, פסיקתא, מכילתא,
ספרי וכמובן ספרי הרמב"ם.

גאון הגאונים, שר התורה, מאריה דכולא תלמודא הגאון רבי
יוסף ראזין - הרוגוצ'ובי (תר"ח - תרצ"ו) היה 'אוצר החכמה
כאחד מן הראשונים' כפי שהגדירו רבי מאיר שפירא מלובלין.
חידושי הגאונים והמבריקים שאין דומה להם בספרות
האחרונים נדפסו בספרי צפנת על הרמב"ם ושאלות ותשובות.
דווינסק כ"ו תשרי תרפ"ה [1924] דף מקופל, 2 עמ' כתובים.
כל עמ' בגודל: 18x22 ס"מ, מצב טוב.

יוסף ראזין

62

Opening Bid
\$5,000
Estimate
\$8,000-\$12,000

קוויטל בכת"ק
האדמו"ר
מסקולעז

[illegible]

אבי היתומים הרה"ק רבי אליעזר זוסיא פורטוגל מסקולען (תרנ"ח-תשמ"ב) גדול בתורה, בקי בש"ס ובהוראה, ומקושר לאדמו"רי בית רוזין. כיהן כרב בסקולען שברומניה מגיל שבע עשרה ועל שמה נקרא, פעל גדולות ונצורות למען יהודי רומניה ובעיקר לילדים פליטי המלחמה.

כ' ב' עשרה, ה' תש"ח.
 אמו' הלפרה והנא' ברה"א. ה' תש"ח.
 שום ודרכה!
 אכתבו דברי העידן, ויצאם אלו גדולי המודת, ס"ת
 של אדם נוסף תש"ח, ואלה אצלנו שם הדורות על ההעברה.
 ל' אורי המודת, ראוי ה' שיצאם ^{כ"ב} אצלנו שם דס"ת
 של המודת אצלנו ^{כ"ב} אצלנו, כמאן אס נשאל הוא/ דתור תאודה אסרית
 כאלו, או דאזל דל היו ידיו, כי אין דתור שאלו הוציאה אסרית
 ד ירחונים ופ"ה.
 ההעברה עם אלו. אצלנו ונחמנו נדרכה על יד, וצוית
 אסרית או כמאן.
 כמאן: הנצאנות הכמאן אכתור אדון ש' דיחוס, ואלו
 אדורו אצל ואלו דתו יחיו דמא האמונה ^{שם} אצלנו.
 דדדרי דל חודרת ה' ראית האמא אקורות אהרדאם כל. וכן אסרית
 אלא דמא ה' סד. דדה דל ה' דדות, שדור דדרי האמא דמו שם, וזהם
 דדדור יתרי. ^{כ"ב} אצלנו שם א' ויש אצלנו (כ"ב ה' א'), וזה היא תנ"ת (כ"ב ה' א').
 א' יהא אצלנו (כ"ב ה' א') - אצלנו (כ"ב ה' א').

כולו בכתב יד קדשו וחתימתו!

גנדפס באגרות קודש ח"ב אגרת ש"ז (עמ' ר"פ) אך בשינוי הסדר
וכן נשמטו כמה מילים.

M. Schneerson

64

63 | Opening Bid \$4,000
Estimate \$8,000-\$10,000

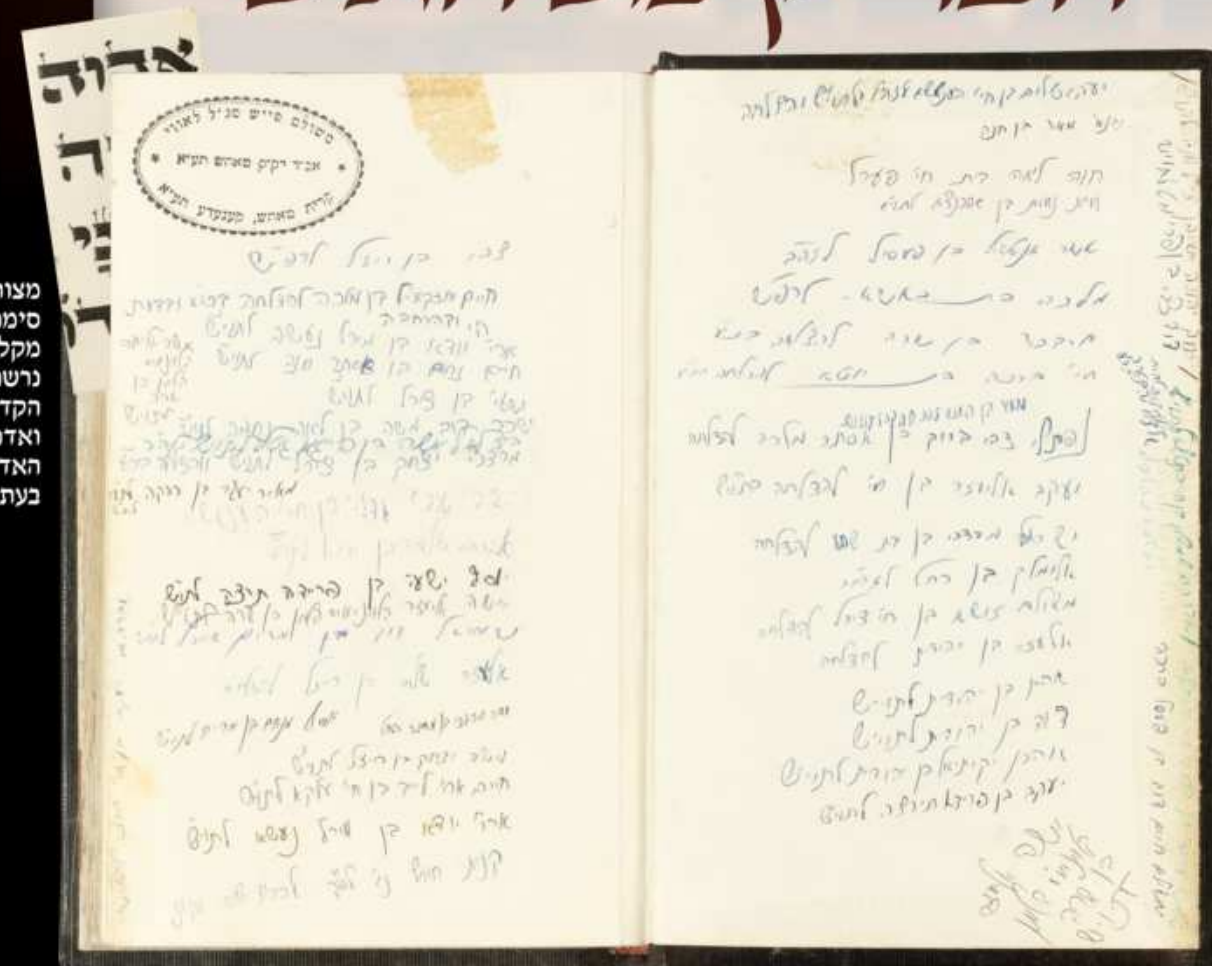
קלח

ואני תפילתי לך השם עת רצון

מצורף לסידור
סימניה
מקלף עליה
נרשם שמות
הקדושים הויה
ואדנו"ת שהניח
האדמו"ר לפניו
בעת התפילה.

סידור התפילה של האדמו"ר הצדיק מטהאש

פייש לאווי מטהאש הראשון. מזקני האדמו"רים בדורנו, נודע בתפילותיו הארוכות ובעבודת ה' בדבקות עצומה, בשנת תשי"א היגר לקנדה ובשנת תשכ"ג הקים את קרית חסידות טראש, רבים נהרו להסתופף בצל קורתו בשבתות ולחזות בעבודת התפילה העילאית שלו - עבודת הקודש הסידור ללא שעה, עם סימני שימוש רבים ממשמוש ידי האדמו"ר בסידור בשעת התפילה.

סידור עם כוונת השמות הקדושים בו שפך שיח עמודא דצלותהון בדור האחרון האדמו"ר רבי משולם פייש סג"ל לאווי מטהאש זצ"ל
בדף שלפני השער חותמו, וכן מוטבע שמו על גבי הכריכה. בדף הנ"ל ובצידה הפנימי של הכריכה, רשימות קווטלך שרשמו החסידים, כדי שיזכרו בתפילתו.
האדמו"ר הרה"ק רבי משולם פייש סג"ל לאווי מטהאש (תרפ"א-תשע"ה) בעל 'עבודת עבודה' נינו של רבי משולם

משולם פייש סג"ל לאווי

יקר המציאות ביותר!

סידור תפלת נהורא

מנהג ספרד חסידי
לאשצוב? תקפ"ב

וקבלה מאת רבי יחיאל מיכל אב"ד מיכילישאק ובנו רבי אהרן.
הסידור נדפס לראשונה בברדיטשוב תקע"א ולאחר מכן
בוילנא-הורדנא וסלאוויטא עם הוספות מהמחבר, הוצאה זו
היא המהדורה המושלמת עם כל הוספות המחבר.
לאשצוב? תקפ"ב (1822). בדפים קמח-קמט לוח מולדות
לשנים תקפ"ג-תקפ"ז
שני חלקים בכרך אחד.
חלק א' לימות החול ושבתות: קעו דף
חלק ב' לכל השנה: ק דף
שער חלק א' חלקו בדיו אדומה. כריכת עור נאה ומהודרת
וקופסה לשמירה.

סידור תפלת נהורא השלם נוסח ספרד, היה מהסידורים
הנפוצים ביותר, במקהלות החסידים, הוא התבלה מרוב
שימוש, ונעלם מן העין.
הסידור הוא כמנהג ספרד חסידי עם כל הסממנים המובהקים,
הודו לפני ברוך שאמו, 'כגונא' 'כתר' ועוד.
עותקים שלמים במצבים סבירים מסיידורים אלו, הם נדירים
ביותר, כאן לפנינו עותק שלם של סידור נדיר זה מהעשור
הראשון להדפסתו.
הסידור הוא כעין סידור 'כל בו' וכולל תפלות לכל השנה, תיקון
חצות, תיקוני שבת, פרקי אבות, פרק שירה, הגדה של פסח,
יצירות ועוד ועוד, עם דינים ומנהגים, ביאורים ועניני מוסר

66

Opening Bid
\$30,000
Estimate
\$50,000-\$70,000

סידור 'קרבן מנחה' וספר תהילים דפוס שפירא. סלאוויטא תקצ"ב.

נציר ביופיו!

הושענות, פרק שירה, פרקי אבות, הגדה של פסח, תהלים ומעמדות, הכל עם הוראות ותרגום יידיש.
סלאוויטא תקצ"ב [1832]
נדפס ע"י בן הרב מסלאוויטא כבוד מוהר"ר שמואל אברהם שפירא.
מיספור דפים: קי, קמב, [4]: צו דף (סה"כ: 352 דף) גודל: 23 ס"מ.
לתהילים ומעמדות שער מיוחד, בו התאריך: תקפ"ו וכך באמת נדפס יחד במקור סידור תקצ"ב עם תהלים תקפ"ו, כפי שנמצא גם בעותק פרקש הג"ל.
שם הספר, שם משפחת המדפיס 'שפירא' ומקום הדפוס בדיו אדום. עותק נהדר, כרוך בכריכה חדשה נאה.

סידור תפילה לכל השנה 'קרבן מנחה' מנהג אשכנז, עם ספר תהילים (בשער מיוחד) עם תרגום טייטש ומעלות רבות על נייר יפה ואותיות גדולות - דפוס רבי אברהם שמואל שפירא בן הרב מסלאוויטא.
סידור יפהפה, נדפס על נייר כחול, חלק מהשער הראשון בדיו אדום הדפסה נאה ומהודרת - **עותק שלם בתכלית ובמצב מושלם.**
סידור נדיר באופן מיוחד. לא רשום ביבליוגרפית, ידוע לנו על עוד עותק זהה לחלוטין לעותק שלפנינו בספריית ר' זלמן ליב פרקש.
תוכן: סדר תפילות לכל השנה: ימות החול, ימים נוראים, שלש רגלים, עם תחינות, יוצרות, סליחות,

ישתדל עצמו כל איש ירא ה' להרכיש לו ספרים של דפוסים ישנים שנדפסו על פי רוב מיראי ה' בפרט מדפוס סלאוויטא וזיטאמיר נכדי הרה"ק מקאריץ, שהיו בעלי המדפיסים קדושי עליון (טירת הקודש לאדמו"ר בעל שומר אמונים פרק ו').

סלאוויטא

67 Opening Bid \$80,000 Estimate \$100,000-\$150,000

"ועל נַמְלֵךְ אוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת"

אין דוגמתו הגדה חסידית

עותק מיוחד במינו, אשר לפי מצבו
נראה כי לא היה בשימוש מעולם,
נייר לבן וחלק, נשמר במשך כ-160
שנה כאילו זה עתה יצא מתחת
מכבש הדפוס.

ביתא מיר תרכ"ה

הגדה של פסח עם 'ליקוטי שושנים' - פירושים מגדולי ישראל וגדולי החסידות ופירוש 'חד גדיא' מהרה"ק רבי מרדכי מטשרנוביל.
ליקוטי שושנים הוא לקט פירושים על ההגדה מגדולי המפרשים ומספרי חסידות ביניהם: באר מים על ההגדה של פסח (מעזיבז' תקע"ז) צפנת פענח לבעל היתולדות (קוריץ תקמ"ב) אור המאיר (קוריץ תקנ"ח) עבודת ישראל להמגיד מקוזניץ (יוזפוף תר"ב)
הגדה נדירה באופן מיוחד!
תוכן ההגדה:
(א) סיפורי נפלאות - מורבי משה מזאלושין
(ב) ליקוטי שושנים - כ"ל

(ג) **דרך החיים** - דינים והנהגות מסידור דרך החיים לרבי יעקב מליסא (ד) **מעשה רב** - תיאור קדום על סדר קרבן פסח בזמן הבית כפי שהובא על ידי היעב"ץ.
(ה) **פירוש על חד גדיא** לרבי מרדכי מטשרנוביל
(ו) **מגילת שיר השירים** - עמ' 50-52.
כידוע, נפסק להלכה שיש לסדר את שולחן ליל הסדר עם כלים נאים (שור"ע תע"ב). אין ספק שהגדה זו היא בכלל כלי נאה ומפואר, הראוי לעלות על שולחן מלכים בליל הסדר.
זיטומיר תרכ"ה [1864] דפוס השותפים נכדי הרב מסלאוויטא ר' חנינא ליפא ור' יהושע העשיל שפירא. ספירת דפים: 52 עמ' גודל: 21.5 ס"מ. מסגרת שער עם עיטורים עדינים, מצב נפלא, כריכת עור חדשה נאה.

תם ונשלם

68

Opening Bid
\$10,000
Estimate
\$20,000-\$30,000